PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 148 (8854)

TRST, torek, 25. junija 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PARLAMENT BO RAZPRAVLJAL O VLADNI GOSPODARSKI POLITIKI

Kovinarji za odločen nastop proti zaostritvi davkov

27. t.m. bodo vsi industrijski delavci stavkali štiri ure v podporo zahtev poljskih delavcev, obenem pa bo stavka tudi prvi odgovor na vladno gospodarsko politiko

RIM, 24. — Predsednik vlade Rumor bo v četrtek dopoldne poročal poslanski zbornici o gospodarskem položaju v državi, nakar se bo začela razprava. Nato bo vlada zahtevala potrditev zaupnice. Zato je bila seja poslanske zbornice sklicana za četrtek ob 9.30. Danes popoldne pa so se sestali načelniki poslanskih skupin in se dogovorili o poteku razprave o predsednikovem poročilu. Sklenili so, da bo za vsako skupino nastopil po en govornik, razen misovcev, od katerih bodo govorili trije.

Predsednik vlade Rumor je imel danes sestanek z zakladnim ministrom, proračunskim ministrom, finančnim ministrom in ministrom za Jug, s katerimi je razpravljal o izjavi, ki jo bo v četrtek dopoldne podal v zbornici v zvezi s sklepi vladnih strank, da se sprejmejo ukrepi za ublažitev gospodarske krize.

Po sestanku je finančni minister Tanassi izjavil časnikarjem, da bodo o ukrepih o davčni zaostritvi odločali na seji vlade po razpravi, ki bo v parlamentu o Rumorjevem poročilu.

Medtem ko se vlada pripravlja na razpravo v parlamentu o smernicah gospodarske politike, ki so jo začrtali na pogajanjih v vili Madama, sindikalne organizacije že zavzemajo svoja stališča v pogledu ukrepov, ki jih namerava vlada sprejeti na davčnem področju, da zmanjša notranjo potrošnjo in poskrbi državni blagajni nadaljnjih 3.000 milijard lir. Tako je tajništvo federacije kovinarskih delavcev objavilo sporočilo, ki pravi, da bo boj vseh industrijskih delavcev, ki bodo s stavko podprli splošno stavko poljskih delavcev 27. t.m., prvi odgovor italijanskega sindikalnega gibanja na nesprejemljivo gospodarsko politiko, ki jo nakazuje vlada, obenem pa bo prva splošna mobilizacija delavcev vseh strok, da potrdijo veljavnost svojih zahtev za novo kmetijsko politiko, za splošno novo gospodarsko in socialno politiko in zato, da bo prihodnji sestanek med vlado in sindikati prispeval h koreniti spremembi gospodarskega sistema.

Tajništvo federacije kovinarskih delavcev pravi, da za sedaj niso še bile točno določene smernice nove davčne politike, ugotavlja pa, da vlada še ni ničesar določila za premostitev omejitve kreditov, še ni zagotovila prednostnih investicij za kmetijstvo, da še ni sprejela nobenih ukrepov, da bi preprečila razsipavanje osrednjih in krajevnih javnih ustanov in da je bila načelno sprejeta davčna politika, ki bo prizadela predvsem ljudsko potrošnjo in delavske dohodke. Iz vsega tega izhaja, pravi tajništvo federacije kovinarjev, da se pripravlja gospodarska politika, ki popolnoma nasprotuje gospodarski politiki, ki jo predlaga sindikalno gibanje.

Tajništvo sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL pa bo jutri razpravljalo o sklicanju seje izvršnega odbora federacije, ki bo moral odločati o stališču, ki ga bodo sindikati zavzeli na prihodnjem srečanju z vlado. Srečanje bo takoj po končani razpravi v parlamentu o vladni gospodarski politiki.

Zakladni minister Colombo je danes govoril na mednarodnem zasedanju v Milanu o «novi inflaciji in denarni politiki». Colombo je obravnaval predvsem lanskoletni gospodarski položaj v Italiji in gospodarske težave, ki so se letos zaostrile. Zlasti je poudaril naraščanje primanjkljaja plačilne bilance, ki je v letošnjih prvih štirih mesecih dosegel že 3.400 milijard lir. Po njegovi oceni bo primanjkljaj plačilne bilance letos presegel sedem tisoč milijard lir, upoštevajoč dejstvo, da je običajno primanjkljaj v poletnih mesecih znatno manjši.

Zanimivo je, da je Colombo povedal, da je Italija dosegla mednarodni rekord na področju povišanja cen potrošnega blaga. Letos v aprilu so se cene, v primerjavi z lanskim aprilom, povišale za 16,3 odstotka. Zakladni minister je poudaril, «da je bilo torej nujno», da je vlada začela izvajati omejitve na kreditnem področju in proučevati ukrepe za zmanjšanje notranje potrošnje, da se obenem zmanjša primanjkljaj plačilne bilance. Potrdil je, da če bo parlament odobril vladne predloge, bo v 12 mesecih, se pravi od letošnjega julija do junija prihodnjega leta, državna blagajna dobila 3.000 milijard lir na osnovi novih davkov in podražitve javnih storitev. Po njegovem mnenju ima vlada namen doseči v prihodnjem letu uravnovešenje primanjkljaja plačilne bilance, obenem pa zadržati naraščanje cen v povprečnih mednarodnih mejah.

O gospodarskem položaju in o ukrepih, ki jih pripravlja vlada, je danes govoril v Brescii na skupščini tamkajšnjih industrijcev predsednik Confindustrie Gianni Agnelli. Menil je, da je treba najprej sprejeti ukrepe za omejitev inflacije. Boj proti inflaciji bo uspešen, meni Agnelli, če bo hkrati uresničena tudi strategija obnovitve ekonomskih struktur in upravljanja državnega bogastva. Po njegovem mnenju je treba začeti strogo nadzorovati javne izdatke. Ti so leta 1969 znašali 29 odstotkov družinskih bančnih prihrankov, medtem ko so lansko leto znašali že 62 odstotkov. V številkah je to 1850 milijard lir, za lansko leto pa kar 8.260 milijard.

ZA ZAŠČITO DNEVNEGA ČASOPISJA

Industrijski delavci vsestransko podpirajo časnikarje in tiskarje

RIM, 24. — Sindikata tiskarjev in časnikarjev sporočata, da je bil danes na sedežu enotne sindikalne federacije v Rimu sestanek med predstavniki sindikatov industrijskih strok in predstavniki enotnega sindikata tiskarjev ter vsedržavne časnikarske zveze.

Na sestanku so predstavniki tiskarjev in časnikarjev poročali o boju za svobodo tiska in informacije, ki so ga sprožili proti vladi in založnikom. Kot je bilo že sporočeno, so tiskarji in časnikarji napovedali vrsto razčlenjenih stavk v srednji, severni in južni Italiji, ki bodo v prihodnjih dneh, da prisilijo vlado, da sprejme ukrepe za pomoč dnevnemu časopisju, ki preživlja veliko krizo in je postal v zadnjih časih plen industrijskih monopolov.

Predstavniki sindikatov industrijskih delavcev so na sestanku poudarili, da se vsi delavci strinjajo s pobudami časnikarjev in tiskarjev. Ta boj, so poudarili predstavniki industrijskih delavcev, je del splošnega boja, ki ga vodi italijansko delavsko gibanje za reforme in za razvoj italijanske demokracije.

Sindikati industrijskih delavcev so se seznanili s postopkom stavk, ki so jih napovedali časnikarji in tiskarji in zagotovili, da se bodo udeležili skupščin in sestankov, ki jih bo treba prirediti v vseh pokrajinah med industrijskimi delavci ter tiskarji in časnikarji. Sklenili so tudi, da se bodo v prihodnjih dneh ponovno sestali in proučili možnost novih sindikalnih pobud.

Danes zaprte bencinske črpalke na avtocestah

RIM, 24. — Združenje upraviteljev bencinskih črpalk sporoča, da bodo od 6. ure jutri do 6. ure v sredo vse bencinske črpalke na avtocestah zaprte. Upravitelji črpalk zahtevajo, da jim določijo redni delovni urnik in povišajo maržo pri prodaji bencina.

OB UDELEŽBI DELEGATOV IZ 32 DRŽAV

Na Ohridu začetek seminarja OZN o zaščiti pravic etničnih manjšin

Iz Trsta se seminarja udeležujeta predsednik tržaške pokrajine dr. Zanetti in direktor Slovenskega raziskovalnega inštituta dr. Karel Šiškovič

(Od našega posebnega dopisnika)

OHRID, 24. — Jutri ob 11. uri bo ravnatelj oddelka za človečanske pravice OZN Schriever svečano odprl seminar Združenih narodov o napredku zaščite človečanskih pravic nacionalnih etničnih manjšin. Seminar bosta nato pozdravila Blagoje Popov, predsednik izvršnega sveta skupščine SR Makedonije in Ljuben Patkovski, predsednik občinske skupščine Ohrid. Po svečani seji bodo izvolili predsednika in podpredsednike in poročevalce seminarja ter odobrili dnevni red.

Ohridski seminar o narodnostnih manjšinah temelji na raznih resolucijah, ki so jih sprejeli specializirani odbori OZN in je nadaljevanje dela, ki je bilo pričeto prav tako na seminarju OZN, ki je bil v Ljubljani od 8. do 21. junija leta 1965. Ohridski seminar pa je nudil vladam možnost izmenjave izkušenj pri reševanju manjšinskih vprašanj, na osnovi katerih izdela osnovna stališča OZN za delo okrog manjšinske problematike.

Seminar bo razdeljen na dva dela. Jutri bodo pričeli z obravnavo ukrepov, da se zagotove manjšinske pravice na notranji ravni in da se obravnavajo državljanske in politične pravice ter da se zaščitijo gospodarske, socialne in kulturne pravice. Drugi del seminarja pa bo posvečen dvostranskemu in večstranskemu sodelovanju držav, in sicer: s pomočjo dvostranskih in večstranskih sporazumov, proučevanih študij, krepitve kulturnih in drugih stikov med skupinami, ki jih povezujejo nacionalne, etnične in druge vezi ter vloge manjšin za krepitev duha razumevanja in sodelovanja med državami.

V hotelu Desaret, kjer se v mrzličnem ozračju vršijo zadnje priprave, so prispele že številne delegacije 32 držav, ki sodelujejo na seminarju, številne specializirane organizacije OZN, 75 časnikarjev, številni gostje itd.

Iz Trsta sta prisotna ravnatelj slovenskega raziskovalnega instituta dr. Karel Šiškovič in predsednik tržaške pokrajine dr. Michele Zanetti, ki sta osebno povabljena in sta gosta jugoslovanske delegacije. Kot predsednik in kot član pripravljalnega odbora bosta dr. Zanetti in dr. Šiškovič v sredo priredila tiskovno konferenco, na kateri bosta časnikarjem obrazložila osnovne značilnosti s tržaške konference o manjšinah.

BOGO SAMSA

Nove izraelske grožnje Palestincem

TEL AVIV, 24. — Predsednik izraelske vlade Rabin je izjavil, da je njegova država v «stalni vojni» s Palestinci in da jih namerava napadati povsod, kjer se ji bo to zdelo potrebno, ne oziraje se na mednarodne reakcije.

Njegove izjave so z zaskrbljenostjo sprejeli v arabskih prestolnicah, predvsem pa v Libanonu, kjer so palestinska taborišča. Libanonu je Egipt baje ponudil vojaško pomoč in orožje, medtem ko se širijo govorice, da je Sirija dostavila palestinskim vojaškim enotam za primer izraelskega letalskega napada raketne izstrelke «sam-6» sovjetske izdelave. Za vojaško pomoč Sovjetske zveze so zaprosili Palestinci tudi neposredno.

Njihov glasnik je v tiskovni konferenci tudi pojasnil, da se je Nixon v svojih razgovorih z Arabci in Izraelci izognil palestinskemu vprašanju, čeprav bi moral vedeti, da je prav to «ključ»miru na Bližnjem Vzhodu.

Glede odnosov z Izraelci je predstavnik palestinske osvobodilne organizacije dal zanimivo izjavo. Dejal je, da ocenjuje kot prave sovražnike Palestincev zgolj ZDA in Jordanijo, ali točneje njenega vladarja Huseina, ki da se s Tel Avivom pogovarja v upanju, da mu bo uspelo preprečiti ustanovitev neodvisne palestinske države na bregu Jordana. Glede Izraelcev pa je glasnik palestinske osvobodilne organizacije (OLP) izjavil, da so le «nasprotniki», s katerimi utegnejo Palestinci v bodoče imeti tudi znosne odnose.

Palestinski glasnik je še dodal, da je dandanes osnovno vprašanje ki tare palestinsko ljudstvo «ustanovitev oblastvenega organa za tre nutno razkropljeni narod beguncev in tlačenih pod izraelskim jarmom.

Napovedan sestanek Nixon-Rumor

RIM, 24. — V Rimu so potrdili, da se bo predsednik vlade Rumor sestal v sredo popoldne v Bruslju z ameriškim predsednikom Nixonom. Srečanje bo ob robu svečanosti ob podpisu nove atlantske listine.

Sovjetski komentarji pred Nixonovim obiskom

MOSKVA, 24. — Ugledni sovjetski komentator Soldatov piše v armijskem glasilu «Krasnaja zvezda» o skorajšnjem Nixonovem prihodu za sestanek z Brežnjevom, da so perspektive za sporazum med SZ in ZDA ugodne. Pri tem omenja predvsem dve temi: omejitev strateškega orožja in trgovinske sporazume. Glede prvega vprašanja poudarja, da bodo Amerikanci imeli v Moskvi «vestne partnerje». Glede trgovinskih odnosov pa je Soldatov mnenja, da skuša zavirati razvoj teh stikov ameriški senat, ki z raznimi pretvezami skuša preprečiti priznanje SZ za «bolj favoriziranо državo», kar pa je pogoj za večjo izmenjavo, ki utegne doseči prihodnje leto tudi 2 ali 3 milijarde dolarjev.

IZID NEDELJSKIH VOLITEV

KIRCHSCHLÄGER NOVI AVSTRIJSKI PREDSEDNIK

Bil je «neodvisen» kandidat socialistov

Novi avstrijski predsednik Rudolf Kirchschläger

DUNAJ, 24. — Rudolf Kirchschläger, zunanji minister in kandidat socialistične stranke, je novi avstrijski predsednik. Na nedeljskih volitvah je prejel 150 tisoč glasov več od svojega tekmeca Aloisa Luggerja, župana Innsbrucka in kandidata katoliške ljudske stranke. Kirchschläger si je zagotovil 51,7 odstotka glasov, Lugger pa 48,3. Nedeljske volitve so torej potrdile pravilo, da je predsednik republike pripadnik socialistične stranke. Sicer pa je treba dodati, da so Kirchschlägerjevo kandidaturo postavili socialisti, da pa je novi predsednik Avstrije «neodvisnež», saj ni vpisan v socialistično stranko ter je med drugim vnet katoličan. To dejstvo (pa tudi časopisne polemike o Kirchschlägerjevih mladostnih simpatijah do nacizma) je vzbudilo nemalo sporov v sami socialistični stranki, kjer so nekateri ugotavljali, da bo novi avstrijski predsednik, ne glede na izid volitev, vsekakor katoličan (v tej zvezi so se slišale ironične napovedi, da bo na volitvah zmagal «Kirchschlugger»). Kandidatura zunanjega ministra pa je prevladala predvsem zaradi odločnega stališča, ki ga je zavzel kancler Kreisky v korist svojega dolgoletnega sodelavca. Prav zaradi tega ocenjujejo politični opazovalci Kirchschlägerjevo zmago kot uveljavitev Kreiskyjeve politike in torej kot posredno okrepitev vlade. V tej zvezi se tudi govori, da bi Kreisky po nedeljskem volilnem uspehu utegnil sklicati nove parlamentarne volitve, da bi razširil sedanjo prisotnost socialistov v parlamentu, kjer imajo večino samo za tri sedeže.

Novi avstrijski predsednik se je rodil pred 58 leti v razmeroma revni družini. Z velikimi težavami je dokončal pravno fakulteto, nato pa se je nekaj časa posvetil sodnijskemu poklicu. Kmalu nato pa je vstopil v diplomacijo ter nekaj časa vodil avstrijsko diplomatsko predstavništvo v Paragi. Kot funkcionar zunanjega ministrstva je imel Kirchschläger tudi važno funkcijo v pogajanjih z italijansko vlado za rešitev vprašanja nemške manjšine v Gornjem Poadižju. Pozneje, ko je postal zunanji minister, pa žal ni pokazal enakega razumevanja za vprašanja slovenske manjšine v Avstriji.

Nova delovna pogodba bolniških uslužbencev

RIM, 24. — Enotna federacija sindikatov bolnišniških uslužbencev izraža zadovoljstvo za sklenitev nove delovne pogodbe. Meni, da je ta sporazum zelo važen, ker se sklicuje na potrebo po rešitvi težav v bolnišnicah. Sporazum odpira tudi pot začetku izvajanja zdravstvene reforme. Obenem sindikat ugotavlja, da je bilo zadovoljivo rešeno tudi vprašanje plač.

Delegacija izraelskega parlamenta v Rimu

RIM, 24. — Delegacija izraelskega parlamenta je prispela danes popoldne na obisk v Rim. Vodi jo podpredsednik Knesseta Yudin, sestavlja pa jo šest članov odbora parlamentarne skupine Izraela. Delegacija bo gost predsednika italijanske medparlamentarne skupine sen. Vedovata. Odposlanstvo iz Izraela, ki bo ostalo v Rimu en teden, bosta med drugim sprejela predsednik senata Spagnolli in podpredsednik poslanske zbornice Zaccagnini.

PRAGA, 24. — Češkoslovaški obrambni minister general Martin Dzur je odpotoval danes v Bukarešto na uradni obisk

BEOGRAD, 24. — Na vabilo predsednika zveznega izvršnega sveta Džemala Bijedića bo predsednik tunizijske vlade Hedi Nuira od 29. junija do 4. julija uradno obiskal Jugoslavijo.

NA POVABILO PREDSEDNIKA ZRN DR. HEINEMANNA

Predsednik SFRJ Josip Broz Tito prispel na uradni obisk v Zvezno republiko Nemčijo

Jugoslovanske državnike so na letališču v Bonnu sprejeli najvišji predstavniki ZR Nemčije Zdravice med slavnostno večerjo - Prvi razgovori med zunanjima ministroma ZRN in SFRJ

BONN, 24. — Predsednik republike Josip Broz Tito je na povabilo predsednika Zvezne republike Nemčije s soprogo in v spremstvu predsednika predsedstva SR Slovenije Sergija Kraigherja, podpredsednika zveznega izvršnega sveta in zveznega tajnika za zunanje zadeve Miloša Minića, člana zveznega izvršnega sveta in tajnika za zunanjo trgovino dr. Emila Ludvigerja in drugih osebnosti, prispel na uradni obisk v Zvezno republiko Nemčijo.

Tita in njegovo soprogo je na letališču Wahn blizu Bonna, kjer so mu bile izkazane najvišje časti, pričakal in pozdravil predsednik ZR Nemčije dr. Heinemann s soprogo. Predsednikovo posebno letalo je letelo od nemške meje do letališča s častnim spremstvom nemških vojaških letal.

Po prisrčnem pozdravu je predsednik Heinemann predstavil predsedniku Titu visoke zahodnonemške osebnosti, ki so bile na sprejemu, med drugim vicekanclerja in zunanjega ministra Genscherja in njegovo soprogo, predsednika bonske občine Petra Krammerja, admirala Armina Zimmermanna in druge visoke funkcionarje zvezne vlade in zunanjega ministrstva. Zatem je predsednik Tito predstavil zahodnonemškemu predsedniku člane svojega spremstva. Predsednika Tita in njegovo soprogo so na letališču pozdravili tudi člani jugoslovanske kolonije v Bonnu.

Z letališča sta predsednika po odigranih himnah in pregledu častnega bataljona zahodnonemške vojske, odpotovala v 30 kilometrov oddaljeni Bonn in po ulicah, ki so bile okrašene z jugoslovanskimi zastavami, do vile Hammerschmidt, uradne rezidence predsednika Heinemanna.

Predsednik Tito ob prihodu na bonsko letališče. Sprejel ga je predsednik Zahodne Nemčije Gustav Heinemann. Tito bo nekaj dni na uradnem obisku v Zahodni Nemčiji

Popoldne je predsednik dr. Heinemann s soprogo priredil v svoji rezidenci intimno kosilo v čast predsednika Tita in njegove soproge. Istočasno je vicekancler in zunanji minister Genscher s soprogo v hotelu «Königshof» priredil kosilo v čast podpredsednika zveznega izvršnega sveta in zveznega tajnika za zunanje zadeve Miloša Minića in njegove soproge. Na kosilu so bili člani spremstva predsednika Tita Sergej Kraigher, dr. Ludviger in ostale osebnosti spremstva ter visoki funkcionarji zahodnonemškega zunanjega ministrstva. Po kosilu so se v zunanjem ministrstvu v središču Bonna pričeli razgovori med obema zunanjima ministroma.

Popoldne je kancler zahodnonemške vlade Helmut Schmidt prispel v Bainenhaus pozdravit predsednika Tita in mu zaželel dobrodošlico. Predsednik Tito in kancler Schmidt sta zatem odšla peš v palačo predsedstva vlade, ki je v neposredni bližini, kjer so se pričeli prvi politični razgovori med predsednikom Titom in zahodnonemškim kanclerjem. Po končanih razgovorih je predsednik Tito s soprogo odpotoval v dvorec Gymnich, 35 kilometrov od Bonna, kjer bo njegova rezidenca med bivanjem v Zahodni Nemčiji in kjer so mu bili predstavljeni voditelji diplomatskih misij, akreditiranih v Bonnu. Nocoj je predsednik Heinemann s soprogo v dvorcu Bruehl, 30 kilometrov severozahodno od Bonna, priredil v čast predsednika Tita in njegove soproge slovesno večerjo, na kateri je bilo 250 povabljenih. Med večerjo sta predsednika izmenjala zdravici.

Jugoslovanski predsednik se bo zadržal na uradnem obisku v Zahodni Nemčiji štiri dni. Prva dva dni bo v Bonnu, tretji dan bo obiskal Düsseldorf, zadnji dan pa Hamburg, od koder se bo zvečer vrnil v Jugoslavijo. Predsednik Tito se bo razgovarjal s predsednikom Heinemannom, s kanclerjem Helmutom Schmidtom in tudi z drugimi državnimi in političnimi funkcionarji Zahodne Nemčije, med drugimi tudi s predsednikom SPD Willyjem Brandtom, katerega gost bo na večerji v sredo zvečer.

Predsednik predsedstva SR Slovenije Sergej Kraigher je obiskal danes popoldne predsednika zveznega parlamenta (Bundestaga) gospo Annemarie Renger in se zadržal z njo v daljšem prisrčnem razgovoru.

Slovenska kulturna javnost ogorčena zaradi diskriminiranja SSG v Trstu

Nastop predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josipa Vidmarja na RTV Ljubljana - Protest delavcev mariborskega gledališča

LJUBLJANA, 24. — Slovenska javnost je ogorčena spričo vznemirljivih vesti iz Trsta, da grozi Stalnemu slovenskemu gledališču v Trstu, tej najvišji kulturni ustanovi slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, zapora, ker rimsko ministrstvo za turizem in prireditve ne izpolnjuje do gledališča svojih obveznosti in ne prispeva svojega deleža za kritje proračuna gledališča.

Ogorčenost slovenske kulturne javnosti je v svojem komentarju na ljubljanski televiziji tolmačil predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU), akademik Josip Vidmar, ki je dejal:

«Vesti, ki nam prihajajo z onkraj meje in to italijanske meje, so zelo alarmantne, posebno kar se tiče našega slovenskega gledališča v Trstu. Mislim, da za dobre odnose med državama in obema narodoma ni zelo koristno, če italijanska država noče in noče ugoditi prošnjam in zahtevam Slovenskega gledališča, ki izpolnjuje tiste zahteve, kakršne predvideva italijanski zakon. Naše gledališče v Trstu izpolnjuje te zahteve, vendar država ne ukrene tega kar bi bilo potrebno, namreč da bi s svoje strani financirala ali podprla Stalno slovensko gledališče kakor bi bilo treba. Menim, da je to izraz nerazpoloženja do slovenske manjšine, s tem pa tudi do slovenske kulture. Globoko sem prepričan, da to ne more vplivati dobro na sosedske odnose in da nikakor ni koristno, da se ti odnosi, ki so bili dosedaj sorazmerno dobri, kale ne samo na političnem sektorju, temveč tudi na kulturnem. Mislim, da bi bila lahko kultura izvzeta, kajti dežela, ki govori o sebi in o svoji 2.000-letni kulturi čestokrat zelo glasno, bi morala upoštevati kulturo in kulturne potrebe Slovencev, ki žive v njenem državnem okviru in da bi morala ceniti potrebe manjšine po svoji lastni kulturi, ki seveda nikakor ne nasprotuje spoznavanju italijanske kulture, temveč je lahko samo živ in bistven posrednik med italijansko kulturo in našo.»

Svoj protest, naslovljen na Izvršni svet SR Slovenije, so v zvezi s kritičnim finančnim stanjem Stalnega slovenskega gledališča v Trstu, izrazili tudi delavci v organizaciji združenega dela Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru v dopisu naslednje vsebine:

«Delavci organizacije združenega dela Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru, zbrani na zboru delovne skupnosti dne 22. junija 1974, najostreje protestiramo proti diskriminacijski politiki ministrstva za turizem in prireditve republike Italije, ki jo izvaja proti Stalnemu slovenskemu gledališču v Trstu.

Zahtevamo, da vlada republike Italije izpolni obveze in omogoči delovanje te pomembne slovenske kulturne ustanove v republiki Italiji, ker le tako bo most prijateljstva med italijansko kulturo in narodom ter med slovenskim in jugoslovanskimi narodi in njih kulturo ostal neporušen.»

DANES

V četrtek dopoldne bo predsednik vlade Rumor poročal poslanski zbornici o smernicah gospodarske politike, ki so jo začrtali na nedavnih pogajanjih med strankami levosredinske koalicije, da se omili gospodarska kriza. Takoj po predsednikovem poročilu, ki ga bo imel tudi v senatu, se bo začela razprava. Vlada bo ob tej priložnosti predlagala parlamentu potrditev zaupnice. V tej zvezi je imel včeraj Rumor sestanek z gospodarskimi ministri, na katerem so razpravljali o vsebini izjave, ki jo bo podal v parlamentu.

V Milanu so se zbrali predstavniki vseh italijanskih deželnih svetov in opozorili vlado z enotno sprejetim dokumentom na nujnost doslednega nastopa proti fašističnemu prevratniškemu načrtu. Ni dovolj, trdijo predstavniki dežel, ki bodo zaprosili za sprejem pri Leoneju, da se vlada, parlament, sodstvo in policija aktivno lotijo zatiranja fašističnih gnezd. Potrebna je tudi taka družbena in gospodarska politika, ki naj sploh izkorenini fašizem v Italiji.

Na zadnjem občnem zboru Tržaškega Lloyda je adm. Spigai prepustil mesto predsednika tržaške plovne družbe bivšemu predsedniku deželnega odbora in sedanjemu predsedniku deželnega sveta dr. Alfredu Berzantiju, ki se bo verjetno odpovedal funkciji v deželnem svetu, pa čeprav bo še vedno svetovalec KD v deželnem parlamentu. Včeraj je bil na tržaškem velesejmu dan Kitajske, kjer so razpravljali, brez kitajskih sogovornikov, o možnosti povečanja prometa, seveda po odprtju Sueškega prekopa, s to velikansko azijske celine.

V OKVIRU TRŽAŠKEGA VELESEJMA

Zasedanje o trgovskih izmenjavah med našo deželo in LR Kitajsko

Te izmenjave bi bilo mogoče znatno okrepiti, vendar bo treba premostiti mnogo ovir

Nedvomno je bilo eno najzanimivejših zasedanj v okviru letošnjega tržaškega velesejma študijsko zasedanje o vprašanjih izmenjav z LR Kitajsko. Zasedanje je bilo pretežno teoretično, saj znašajo izmenjave med našo deželo in to veliko azijsko državo le nekaj milijonov lir letno. Vsekakor pa postaja to vprašanje čedalje zanimivejše, še predvsem glede na skorajšnje odprtje Sueškega prekopa.

Včerajšnjega zasedanja v trgovinski zbornici so se udeležili številni gospodarski predstavniki iz naše dežele. Po uvodnih besedah predsednika trgovinske zbornice Caidassija in predsednika velesejemske ustanove Slocovicha, ki sta naglasila pomen srečanja kot enega izmed pomembnih predhodnih razgovorov o možnostih razvoja trgovine s Kitajsko, je namesto napovedanega govora ministra Vittorina Colomba, ki predseduje italijanski trgovinski zbornici za izmenjave s Kitajsko, spregovoril posl. Edoardo Martino, ki je uvodoma orisal vse izmenjave s tujino, tudi zelo pomembne izmenjave z državami EGS. Kar se tiče izmenjav Kitajske, je navedel podatke o izmenjavah v letu 1973. V tem letu je Italija uvozila za 74,7 milijarde lir blaga iz Kitajske in izvozila v to državo le za 44.5 milijarde lir blaga. Ta primanjkljaj je treba pripisati dejstvu, da italijanski operaterji ne poznajo dovolj kitajskega trga in tudi težavam italijanske industrije z dobavami za Kitajsko. Ob koncu je poudaril, da želi Kitajska še ojačiti te izmenjave, seveda le, če bodo cene in drugi pogoji ugodni.

Odv. Piero de Giorgis je nato govoril o možnostih izmenjav s Kitajsko s posebnim poudarkom na gospodarske dejavnosti naše dežele. Poudaril je predvsem pomanjkanje programiranja, ki bi zagotovilo primerne investicije in potrebne kredite za razvoj te trgovine. Predstavnik plovne družbe Adria lines dr. Cossi je nato govoril o pomorskih zvezah s Kitajsko in poudaril, da je to vprašanje zelo pereče, predvsem zaradi razlik pri sklepanju pogodbe med evropskimi in kitajskimi špediterji. Zato je omenjena družba ukinila progo s Kitajsko, po kateri so ladje odplule že 10-krat v zadnjih dveh letih. Vsekakor je bilo iz poročila dr. Cossija razvidno, da se odpirajo realne možnosti rednih pomorskih prog na Kitajsko, vendar pa je treba še precej truda, da se te možnosti uresničijo.

Nove cene za taksije

Občina je odobrila nove tarife za taksije, ki bodo stopile v veljavo s prihodnjim ponedeljkom, 1. julijem. Za prvih 320 metrov vožnje bo treba odplačati 300 lir, za vsakih nadaljnih 320 metrov pa po 40 lir in sicer po 20 lir vsakih 160 metrov. V primeru da mora taksi čakati, bo štelo po 40 lir vsako minuto. Ob praznikih bo treba plačati 100 lir več med 6. in 22. uro, ponoči pa bo cena za 200 lir višja. Za večje kovčke ali za smuči bo treba odplačati po novi tarifi 100 lir, prav toliko za psa in za vožnjo po pristaniškem področju Za vožnjo v okoliške občine in v okoliške vasi (Bani, Prosek, Križ, Bazovica, Gropada, Padriče, Trebče) bo treba dopolniti ceno vožnje z vsoto 300 lir, za letališče v Ronkah pa z vsoto 2.000 lir.

VAŽNO OPOZORILO STARŠEM

Vpisovanje otrok v osn. šolo in vrtec

Slovenske starše opozarjamo, naj pravočasno in čimprej vpišejo svoje otroke v otroški vrtec, oziroma v osnovno šolo. Tako bodo opravili svojo dolžnost in dali zadoščenje, prijeten občutek samozavesti, svojim otrokom.

Potrebno in koristno je, da čimprej vpišemo svoje otroke v šolo tudi zaradi tega, da bodo pristojna šolska ravnateljstva imela pravočasno na razpolago potrebne podatke za razporeditev razredov in učnih mest.

Vpisovanje v osnovno šolo sprejemajo na vseh šolah do 28. junija.

Vpisovanje v otroške vrtce ONAIRC traja do 27. junija, vsak dan od 15. do 16. ure.

Vpisovanje v občinske otroške vrtce (vsak dan od 14. do 16. ure) je razdeljeno na tri skupine.

Za prvo skupino (otroci, ki bodo dopolnili 5. leto do 31. decembra 1974) je vpisovanje danes, 25. junija.

Za drugo skupino (otroci, ki bodo dopolnili 4. leto do 31. dec. 1974) je vpisovanje jutri, 26. junija.

Za tretjo skupino (otroci, ki bodo dopolnili 3. leto do 31. dec. 1974) je vpisovanje v četrtek, 27. junija.

Vpis v slovenske osnovne šole

Didaktična ravnateljstva sporočajo, da je na vseh osnovnih šolah na Tržaškem vpisovanje učencev v 1. razred do 28. junija vsak dan od 9. do 12. ure.

V SOBOTO IN NEDELJO

ŠOLARJI IZ ŠMARTNEGA GOSTJE BOLJUNČANOV

V soboto so se predstavili s kulturnim sporedom, v nedeljo pa so položili venec na spomenik bazoviškim junakom

Nekoč in tudi danes je šagra prerost vaški praznik s plesom in kozarcem vina. Na šagrah so se naši ljudje zbirali, se zavrteli, popili kozarec vina in tudi kako zapeli. Toda to je bilo vse. Boljunčani pa so svoji šagri dali globljo vsebino, bogatejši program, širši smisel. Plesu, pesmi in kozarcu vina so dodali odrski nastop z igro ali vsaj igrico, organiziran pevski nastop, še kako recitacijo ali kak pozdrav, nekajkrat pa tudi folklorni nastop domače skupine ali kake skupine iz sosedstva. Tako je bilo dolgo, dolgo let. Sedaj pa, odkar so se med našimi, zamejskimi prosvetnimi društvi, navezali tesnejši stiki s sorodnimi organizacijami iz matične domovine ali celo z javnimi oblastmi in šolami, so Boljunčani povabili v goste šolarje osemletke iz Šmartnega pri Litiji, ki so se radi odzvali in jih je v soboto prišlo na prireditev kar petdeset, seveda s svojim kulturnim sporedom, ki so ga posredovali številnim Boljunčanom in tudi ljudem iz sosednih vasi.

Predolg bi bil zapis o vsem sporedu, zato se bomo ustavili le pri nekaterih pomembnejših točkah. Ob začetku sobotne prireditve je tako goste kot vse prisotne v imenu boljunske mladine in domačega prosvetnega društva «F. Prešeren» pozdravila domačinka Marta Sansin. Sancinova se je še posebej zahvalila mladinskemu pevskemu zboru in folklorni skupini šole «Fran Rozman - Stane», ki so se odzvali vabilu za nastop na boljunski šagri.

Nato se je pričel bogat kulturni spored. Mladinski pevski zbor iz Šmartnega je pod vodstvom Janka Slimška zelo dobro in ubrano zapel kot prvo Mozartovo «Majsko pesem». Sledila je še vrsta narodnih, mladinskih in partizanskih pesmi, s katerimi je mladinski zbor navdušil občinstvo. Za zaključek prvega dela programa je nastopila folklorna skupina in zaplesala splet plesov z naslovom «Venček narodnih in simboličnih plesov».

Po desetminutnem odmoru je skupaj z mladimi pevci in folkloristi stopil na oder tudi predsednik kulturne skupnosti Litija Oblak, ki je v imenu nastopajočih pozdravil vse prisotne ter se zahvalil organizatorjem in poudaril, da se taki stiki ne prekinejo, temveč poglobijo.

Nato se mladinski zbor zapel še nekaj pesmi, na kar se je v imenu nastopajočih zahvalila tudi napovedovalka ter želela boljunskim šolarjem prisrčen «nasvidenje». Po kulturnem sporedu se je začel ples ob zvokih orkestra «Supergrupe».

Gostje so se še dalj časa zadržali na «Jami», kjer so se domačini pogovarjali v prijateljskem in prisrčnem vzdušju.

V nedeljo so se mladi iz Šmartnega pri Litiji poklonili ter položili venec pred spomenikom bazoviških junakov. Zbor je ob spomeniku zapel primerno pesem. O Bidovcu in tovariših je mladim gostom na kratko spregovoril Edvin Švab.

Proti večeru se je šagra v Boljuncu nadaljevala. Tokrat so bili na sporedu koncert godbe na pihala iz Brega, nastop tržaške folklorne skupine, nastop domačega pevskega zbora PD «F. Prešeren» ter razne ljudske igre. V teku z vrečami je, na primer, zmagal Sandi Klun, medtem ko je v teku z jajcem na žlici zmagal Marino Krajlič. Čeprav je vreme v nedeljo nagajalo je kulturni spored zelo dobro potekal. Tudi občinstvo se je odzvalo kar v lepem številu. Kioski so dobro delovali, tako da ni manjkalo ne pijače ne jedače, posebno kalamari in sardele, ki jih je pripravil «Riba» in domača pristna kapljica. Škoda, da je moral zaradi dežja odpasti ples.

SEJA GLAVNEGA SVETA KMEČKE ZVEZE

Škodljive postavke v statutu ustanove za razvoj kmetijstva

Nasprotovanje novim naftovodom - Zaskrbljenost zaradi fašističnih provokacij po našem podeželju

Preteklo soboto se je na sedežu v Trstu sestal glavni svet Kmečke zveze, da razpravlja in sklepa o vrsti važnih vprašanj, ki zadevajo domače kmete in kmetijstvo.

Prva točka dnevnega reda je obsegala vprašanje imenovanja predstavnikov Kmečke zveze v posvetovalno komisijo, ki bo morala pripraviti volitve za odbor, ki bo pri Trgovinski zbornici skrbel za vodenje uradnega seznama kmetijskih podjetnikov. Odborniki so bili mnenja, da ta seznam sicer ne prinaša kmetom nobene prave koristi, da pa se mora organizacija močno angažirati, da bodo volitve potekale pravilno, da mora biti ves postopek tudi v jeziku ogromne večine obdelovalcev zemlje v tržaški pokrajini. V tem smislu je Kmečka zveza že nastopila pri predsedniku deželnega odbora in pri deželnem odborniku za kmetijstvo z zahtevo, naj imenuje komisarja za pripravo volitev (verjetno konec leta), ki obvlada slovenščino.

Po dolgi in živahni razpravi, v kateri so odborniki poudarjali potrebo, da Kmečka zveza vloži vse sile, da bodo res vodili tudi ta seznam pravi predstavniki domačih kmetovalcev in so izrazili prepričanje, da bodo kot pri volitvah za upravo kmečke bolniške blagajne kmetje pravilno razumeli važnost prevzemanja v lastne roke vseh ustanov, ki so pristojne za njihova vprašanja, je glavni svet določil za svoje predstavnike podpredsednika Dušana Kodriča, tajnika Lucijana Volka in kmetijskega izvedenca Edvarda Ukavca.

Potem ko je glavni svet izrekel ugodno mnenje o sprejemu šest novih članov, je tajnik poročal o neugodnem stališču naprednih kmetov do statuta zadružne organizacije, kateri bi živinorejci morali pristopiti in oddajati živino, da bi prejemali prispevke, ki jih določa novi deželni zakon o živinoreji. Statut, ki ga hoče vsiliti predsednik deželne ustanove za razvoj kmetijstva, ni bil sestavljen v sodelovanju s kmečkimi sindikalnimi organizacijami, kot zahteva zakon, zato vsebuje več za živinorejce škodljivih postavk. Odborniki so se strinjali, da se je treba tej samovolji upreti in zahtevati, da se statut popravi.

Nato je glavni svet razpravljal o vprašanju dveh novih cevovodov, ki jih mislijo postaviti čez naše ozemlje. Ponovno je potrdil načelno nasprotovanje Kmečke zveze posegom po naši zemlji, odobril poročilo tajnika o zadržanju organizacije v stikih s predstavniki podjetij, ki nameravajo graditi cevovode in sklenilo prirediti v kratkem sestanke na podeželju, da seznani prizadete z vprašanji in pomaga k čim boljši zaščiti posameznih in skupnih interesov lastnikov.

Odborniki so se seznanili z vprašanji kmečke bolniške blagajne, zlasti v zvezi z natečajem za uradnika in s spletkami, s katerimi bi nekateri krogi hoteli ovirati dvojezično poslovanje. Kmečka zveza bo storila vse korake pri upravnih in političnih oblasteh, da se te spletke onemogočijo.

Glavni svet je razpravljal tudi o nameravani gradnji mednarodne šole v Sesljanu, pri čemer je izrazil zaskrbljenost in nasprotovanje morebitnim razlastitvam domačih malih posestnikov, ob uresničevanju pobud za zadružni hlev in zadružno mlekarno, glede česar bo Kmečka zveza ponovno posredovala pri pristojnih oblasteh, da se pospešijo postopki.

Nezadovoljstvo kmetov zaradi sitnosti in škode, ki jo povzročajo izletniki ob nedeljah in praznikih na zasebnih zemljiščih je še vedno veliko, kljub nekaterim akcijam pristojnih oblasti, ki so se v zadnjih letih odvijale ravno po zaslugi posredovanja Kmečke zveze. Glavni svet je zato sklenil ponovno opozoriti pristojne uprave na potrebo večjega nadzorstva in na primernost, da se vsaj ob praznični dneh prepove vožnja izletnikov po poljskih poteh. Odborniki so izrazili zaskrbljenost zaradi fašističnih provokacij po našem podeželju in zahtevali preganjanje takih pojavov ter priporočili največjo budnost prebivalstva naših vasi.

Pred zaključkom dolge in koristne seje je bil še govor o vprašanju nevodno korektnega zadržanja posrednikov pri izplačevanju mleka živinorejcem, tako glede cene kot glede rokov, in o pobudah Kmečke zveze s tem v zvezi ter o tradicionalnem članskem izletu, o katerem bo odločal izvršni odbor na svoji prihodnji seji.

L. V.

Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine čestita sodelavcu in pisatelju Claudiu Martelliju, ki mu je žena Elsa povila tretjega sinčka

MATTEA

Čestitkam se pridružuje Primorski dnevnik.

Z včerajšnjega zasedanja o vprašanjih izmenjav z LR Kitajsko

PO SOGLASNEM SKLEPU UPRAVNEGA SVETA

Dr. Alfredo Berzanti novi predsednik «Tržaškega Lloyda»

Verjetno se bo odpovedal predsedstvu deželnega sveta Zbor delničarjev odobril obračun lanskega delovanja

Včeraj se je sestal redni letni občni zbor Tržaškega Lloyda, ki je odobril obračun lanskega delovanja ter je imenoval novega predsednika upravnega sveta in sicer dr. Alfreda Berzantija, dolgoletnega predsednika deželnega odbora in trenutno predsednika deželnega sveta.

Iz poročila upravnega sveta izhaja, da so lani trgovske ladje Tržaškega Lloyda opravile 61 potovanj in prenesle 760 tisoč ton tovora, kar je za 12 odstotkov več kot predlanskim, potniške ladje pa so opravile 26 potovanj in se jih je poslužilo 40 tisoč potnikov, kar je za celih 20 odstotkov manj kot predlanskim. Padec potnikov je še enkrat dokazal, da je na tem področju nazadovanje neustavljivo, zato pa se odpirajo precejšnje perspektive na področju prevažanja tovorov.

Prav zato je Tržaški Lloyd lani dobil tri nove ladje za prevažanje kontejnerjev. Maja je odplula ladja na turbinski pogon «Lloydiana» z nosilnostjo 1600 kontejnerjev, oktobra ladja na turbinski pogon «Nipponica» z nosilnostjo 1.094 normalnih in 120 velikih kontejnerjev, kateri se je marca letos pridružila enaka turbinska ladja «Mediterranea». S temi ladjami so pojačili povezave z Avstralijo in Daljnim vzhodom, čeprav še vedno traja kriza tako zaradi zapore Sueškega prekopa kot zaradi znanih gospodarskih, finančnih in energetskih težav.

Skupščina delničarjev je odobrila poročilo upravnega odbora te pomembne tržaške plovne družbe, nato pa je izvolila novi upravni odbor, v katerega je imenovala odv. Giulia Collija, kap. Emanuela Cossetta, dr. Maria Deveglie, Girolama Mechelija, dr. Antonia Moriconija, prof. Dina Saravala, adm. Virgilia Spigaia (dosedanjega predsednika upravnega sveta) in odv. Enza Vollija ter seveda dr. Alfreda Berzantija, ki so ga takoj zatem imenovali za predsednika upravnega sveta.

Dr. Berzanti, ki se je rodil v Trstu leta 1920 in ki je diplomiral v gospodarskih vedah, se je politično udejstvoval v Vidmu. Udeležil se je odporniškega gibanja, nato se je udejstvoval v vrstah KD, bil je izvoljen za poslanca, potem pa v deželni svet, kjer je bil predsednik deželnega odbora od leta 1964 — to je od ustanovitve naše dežele — do lani, ko je bil izvoljen za predsednika deželnega sveta.

Takoj po izvolitvi je dr. Berzanti izrazil toplo zahvalo za podelitev tako častnega, obenem pa odgovornega mesta, saj je Tržaški Lloyd steber tržaškega gospodarstva. Dr. Berzanti je izrazil tudi namen, da se odpove funkciji predsednika deželnega sveta — čeprav ta funkcija ni nezdružljiva z gospodarskimi funkcijami — vendar se namerava popolnoma zavzeti v novem, odgovornem mestu na čelu plovne družbe.

Ob imenovanju dr. Berzantija je krajevni odbor KD izrazil svojemu zastopniku zahvalo za opravljeno delo v deželnih organih, obenem pa poudaril pomen imenovanja tukajšnjega zastopnika na vrhovno mesto «Tržaškega Lloyda».

Zaključni koncert Tržaškega komornega orkestra

Tržaški komorni orkester pod vodstvom dirigenta Fabia Vidalija bo imel jutri, v sredo, 26. t. m. ob 20.30 v veliki dvorani Krožka za kulturo in umetnost (mala dvorana gledališča Verdi) v Ul. S. Carlo 2 zadnji koncert v seriji «Vabilo na glasbo». Ves program je posvečen sodobnim italijanskim skladateljem. Na sporedu bodo skladbe: «Tre quadretti» Luigija Manentija, «Serenata» Wiaroslava Sandelewskega, «Due impressioni» Enza Borlenghija in «Suire omaggio a Bach» Andrea Padovanoja. Ob tej priložnosti bo orkester slavil 10-letnico svojega delovanja. V tem času je imel razen v Trstu in v naši deželi številne uspešne nastope v južni Italiji in v Jugoslaviji. Predvideno je, da se bodo jutrišnjega koncerta udeležili tudi avtorji skladb, ki bodo v Trstu prvič izvajane. Vstop prost.

OBIŠČITE NOVO TRGOVINO

Bon-Pas Ameda mento

POGRINJALA — ODEJE
PREPROGE — ZAVESE

Ul. C. Battisti, 14 — tel. 62917
TRST

NASPROTI VELEBLAGOVNICE STANDA

V času tržaškega velesejma do 30. junija nudimo posebne popuste

DANES SE PONOVNO SESTANE DEŽELNI SVET

Na dnevnem redu razprava o pristaniščih naše dežele

Zakonski osnutek, ki ga je predložil deželni odbor, predvideva izdatek 20 milijard lir za infrastrukture v tržaškem pristanišču

Danes se ponovno sestane deželni svet, ki bo razpravljal o zakonu z ukrepi v korist deželnih pristanišč. O zakonu, o katerem bo poročal svetovalec Vigini, bo danes govorilo še deset svetovalcev. Gre za ukrep, ki govori o splošnih smernicah za pristanišče, predvsem za tržaško pristanišče, predvsem za tržaško pristanišče in o načrtu za deželni pristaniški komprenzorij.

Svetovalec Vigini trdi v svojem poročilu, da ne gre zgolj za integracijo funkcij posameznih pristanišč ampak predvsem za ustanovitev organa, ki bo preprečeval razprševanje sredstev, improduktivnost investicij in gradnjo dvojnikov. Edino tako bodo naša pristanišča lahko uspešno konkurirala s tujimi pristanišči.

Deželni zakon predvideva precejšnja finančna sredstva — 20 milijard lir — za tržaško avtonomno pristaniško ustanovo za nujna dela, ki bodo omogočila uspešno tehnološko delovanje tržaškega pristanišča, predvsem z ozirom na skorajšnje odprtje Sueškega prekopa.

Jutri popoldne se bosta na skupni seji sestala četrta in peta stalna komisija. Seji, na kateri bodo obravnavali zakonski osnutek o ukrepih za kamnolome in druge spremembe naravnega okolja, bo predsedoval svetovalec Rigutto.

KLJUB SLABEMU VREMENU

Izreden uspeh nedeljskega kresovanja v Šempolaju

Nastop p. z. Rdeča zvezda in tržaške folklorne skupine - Vrsta zabavnih tekmovanj

Kresni plamen se je kljub dežju v nedeljo zvečer dvignil visoko v šempolajsko nebo. V tej vasi, kjer vrsto let nismo videli kulturne prireditve, smo bili tokrat priča lepi manifestaciji, v kateri je mladinski krožek «Vigred» združil s kresovanjem še kulturni spored in vrsto tekmovanj, ki so zabavala številno občinstvo.

Šempolajsko kresovanje se je pričelo v zgodnjih popoldanskih urah s šahovskim turnirjem, na katerem je zmagala ekipa Praprota. Sledila je zelo razburljiva tekma v igri «med dvema ognjema» med poročenimi in neporočenimi. Ob navijanju občinstva so po napeti borbi zmagali poročeni. Za nagrado so jih morali poraženci na ramenih nesti od igrišča do šempolajskega trga, kjer je deloval dobro založen bife in so si igralci lahko «privezali dušo». Na trgu so namestili tudi televizor, da je občinstvo lahko spremljalo nogometno tekmo med Italijo in Poljsko.

Na dvorišču šempolajske šole so nato začeli igrati bližanje, vendar pa ne z običajnimi ploščicami iz plastične mase, ampak s kamnitimi skrlami, kar je še bolj poživilo tekmo. Medtem je na odru nastopil mešani pevski zbor «Rdeča zvezda» iz Saleža - Zgonika, ki je navdušil občinstvo, ki se je medtem zbralo že v zelo lepem številu.

Vsekakor pa je dosegel niz zabavnih tekmovanj višek s «paštašuto». Tekmovalci so morali z zvezanimi rokami v najkrajšem času izprazniti krožnik «paštašute». To tekmovanje je bilo zelo slikovito, prvo mesto pa je pripadlo . . . najdebelejšemu seveda.

Na žalost je deževno vreme motilo ves večerni spored. Kljub dežju pa se je ob zvokih ansambla «Igo Radovič» iz Nabrežine zavrtelo lepo število parov, večina občinstva pa se je gnetla pod streho ob kioskih v veliko zadovoljstvo organizatorjev.

Ob mraku je dež nekoliko ponehal in plameni kresa so se dvignili visoko v nebo. Ob kresu je zaplesala tržaška folklorna skupina, ki je s svojim nastopom tudi v Šempolaju ustvarila domače vzdušje, ki je zelo ugodno vplivalo na občinstvo in le malokdo se je pred polnočjo vrnil domov.

Šempolaj je že četrta vas devinsko-nabrežinske občine, v kateri se je po dolgotrajnem mrtvilu obnovilo kulturno delovanje. Pe veliki proslavi kmečkih puntov v Devinu, po podobni proslavi v Štivanu in po ljudskem prazniku v Medji vasi je bil tokrat na vrsti Šempolaj. Domača mladina nas je v nedeljo lepo presenetila in upamo, da bo še dalje nadaljevala po taki poti.

BCIKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - UL. F. FILZI, 10 - TEL. 38-101, 38-045

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar	655.—
Funt šterling	1560.—
Švicarski frank	216,70
Francoski frank	133,25
Nemška marka	255,40
Avstrijski šiling	35,65
Dinar: debeli	43.—
drobni	43.—

MENJALNICA
vseh tujih valut

Izleti

Prosvetno društvo Lonjer - Katinara priredi v nedeljo, 7. julija celodnevni avtobusni izlet v Bovec in na Kanin. Vpisovanje v društvenih prostorih med tednom zvečer.

Prosveta

Prosvetno društvo Ivan Grbec v Škednju priredi v petek, 28. t.m., ob 20.30 PRODUKCIJO DRUŠTVENE GLASBENE ŠOLE. Vabimo starše, članstvo in vse prijatelje mladine, da se udeležijo nastopa naših otrok.

Razna obvestila

Smučarski klub Devin prireja poletni smučarski tečaj na Kaninu nad Bovcem od 2. do 7. julija. Mesta so omejena. Vpisovanje v trgovini Rebula, Sesljan, telefon 209494.

SPDT obvešča udeležence natečajev razpisanih ob priliki praznovanja 70-letnice društva, da lahko dvignejo svoja dela v uradu ZSŠDI, Ul. Geppa 9. najkasneje do 5. julija.

ZVEZA PARTIZANOV na Opčinah vabi na 8. partizanski tabor, ki bo v nedeljo, 7. julija, z bogatim sporedom, dan prej, v soboto zvečer, pa na partizanski taborni ogenj s polento in golažem.

Baletke Škedenjskega doma obveščamo, da so slike z nastopa na ogled v Tržaški knjigarni od danes popoldne po petka 28. t.m.

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 25. junija
HINKO

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.58 — Dolžina dneva 15.42 — Luna vzide ob 11.47 in zatone ob 00.06.

Jutri, SREDA, 26. junija
GRUDA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23,5 stopinje, najnižja 17,9, ob 19. uri 22,6 stopinje, zračni pritisk 1010 mb, ustaljen, veter 3 km severozahodni, vlaga 73-odstotna, nebo 6 desetink pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 20 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 23. in 24. junija se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo pa je 15 oseb.

UMRLI SO: 78-letni Pietro Velenik, 77-letni Arcangelo Alessio - Verni, 44-letni Luigi De Michele, 74-letna Emilija Bubnič vd. Purič, 61-letni Giusto Furlani, 82-letna Lucia Weffort vd. Barcarich, 91-letna Vittoria Koruza vd. Bressan, 87-letni Luigi Cernigai, 79-letna Stefania Braico vd. Salini, 60-letni Rodolfo Pettirosso, 64-letni Giulio Agnelli, 65-letni Pasquale Zappone, 76-letna Maria Zuber vd. Aprosio, 66-letna Caterina Cernaz por. Grando in 74-letna Anna Vesnaver por. Ruzzai.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

All'Esculapio, Ul. Roma 15; INAM, Al Cammello, Drevored XX. septembra 4; Alla Maddalena, Istrska ulica 35.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Pizzul - Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. Tiziano Vecellio 24; Seravallo, Trg Cavana 1.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec (tel. 228-124); Bazovica (tel. 226 165); Opčine (tel. 211-001); Prosek (tel. 225-141); Božje polje — Zgonik (tel. 225-596); Nabrežina (tel. 200 121); Sesljan (tel. 209-197); Zavlje (tel. 213-137); Milje (tel. 271 124).

Mali oglasi

TVRDKA CRASSO, pisarniški stroji, razstavlja na tržaškem velesejmu elektronske računalnike HEWLETT — PACKARD.

Kino

Nazionale 15.30 «Revolver». Barvni film. Igrajo: Agostina Belli, Oliver Reed, Fabio Testi, Paola Pitagora. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Excelsior 16.00 «Vedovo, aitante, bisognoso affetto offresi... anche baby siter». Igrata Walter Mathau in Deborah Winters. Barvni film.
Grattacielo 16.00 «Qui Montecarlo... Attenti a quei due». Tony Curtis Roger Moore. Barvni film.
Fenice 16.00—21.45 «Dove osano le aquile». Barvni film. Igrajo Richard Burton, Clint Eastwood, Mary Ure in Patrick Wymark.
Eden 15.30—22.15 «Il portiere di notte» Barvni film. Igrajo Dirk Bogarde, Charlotte Rampling, Philippe Leroy in Gabriele Ferzetti. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz 16.30 «Super uomini, super donne, super botte». Barvni film.
Aurora 16.30 «Cinque matti al supermercato». Barvni zabavni film. Igra znana skupina «Les Charlots».
Capitol 16.30 «Virilità». Barvni film, v katerem igrata Agostina Belli in Turi Ferro. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Cristallo 16.30 «Sutjeska» (La quinta offensiva). Barvni film, v katerem igra glavno vlogo Richard Burton.
Impero 16.30 «Sediciani». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 16.30 «I racconti di una ex novizia». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Regolamento di conti». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ideale 16.00 «La Tosca». Igrata Monica Vitti in Vittorio Gasman. Barvni film.
Vittorio Veneto 16.30 «Un rebus per l'assassino». Barvni film. Igra Richard Beniamin.
Abbazia 16.30 «Quattro sporchi bastardi». Igrata Joe Namath in Ann Margret. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Astra 15.30 «La spada nella roccia». Barvni Walt Disneyev film. Risanka
Radio 16.30 «La banda J. & S.» Igrajo Thomas Milian, Susan George in Telly Savalas. Zabavni barvni film.
Poletni kino «Ex Soci» 21.00 «I sette diavoli di Tay Kik». Barvni film z Wang Yu.
Kino Sežana 20.00 Film Roberta Alt mana «Prividi». Igra Susannah York, nagrajena na festivalu v Cannesu.

Razstave

V Prosvetnem domu na Opčinah so odprli razstavo del slovenskih slikarjev Cesarja, Černigoja, Hlavatyja, Palčiča, Spacala in Zajca. Razstava spada v okvir praznika komunističnega tiska in bo odprta še danes od 19. do 22. ure.

V galeriji «Rettori - Tribbio 2» na Starem trgu 6 razstavlja svoja dela Milančanka Bruna Tavazzi. Razstava bo odprta do 5. julija.

V galeriji S. Maria Maggiore, v Ul. Collegio 6 razstavlja svoja dela Mario Bessarione. Razstava bo odprta do konca meseca.

V Rimu v galeriji **«Colosseo»** je odprl razstavo svojih del naš tržaški likovnik Demetrij Cej, ki bo razstavljal do 30. junija.

V koprski galeriji **«Meduza»** sta odprla razstavo svojih grafik Štefan Galič in Marjan Kravos.

V združenju «G. Salvemini» na Korzu Italia 12 so odprli slikarsko razstavo, ki jo prireja več umetnikov v znak solidarnosti z anarhistom Marinijem. Slike razstavljajo umetniki: Altieri, Carbone, Cassetti, Cej, Černe, Cogno, Doliach, Dugo, Gironcoli, Marabini, Marassi, Mauri, Mocchiutti, Momi, Palli, Pausig, Piva, Punis, Rodriguez, Spacal in Vavassori. Razstava bo odprta do 27. t.m.

V občinski galeriji razstavlja do 27. t.m. svoja dela slikar Arturo Manzano.

Po dolgi bolezni nas je za vedno zapustila naša ljuba mama in nona

JOSIPINA HREŠČAK

Pogreb bo danes, 25. junija, ob 17. uri v Borštu

Žalostno vest sporočajo: hči Anica z možem Benediktom ter vnuki Stojana, Jordan in Jadran z družinami

Boršt, 25. junija 1974

Sporočamo, da je preminila naša draga mama, nona, pranona in teta

EMILIJA BUBNIČ vd. PURIČ

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 26. junija, ob 10.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalujoči: sin Lucijan z ženo Cirilo, vnuk Matjaž z družino ter drugo sorodstvo

Trst, Božiči, 25. junija 1974

Vsem, ki so ga poznali, sporočamo žalostno vest, da nas je nepričakovano in mnogo prerano, v starosti komaj 49 let, zapustil naš ljubljeni

VOJKO PAVLETIČ
SAMOSTOJNI KOMERCIALIST

Pokopali smo ga včeraj, 24. junija 1974, na žalah v Ljubljani

Žalujoči: žena Staša, sinova Boštjan in Aleš, sestri Dunja in Mila z družinama ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Washington, Buenos Aires, Trst, 25. junija 1974

IŠČE SE TEHNIČNO-TRGOVSKI SODELAVEC, ITALIJAN ALI JUGOSLOVAN ZA JUGOSLAVIJO

vpeljan v delo na področju razčiščevanja odplak iz živinorejskih, kmetijskih in mlečno sirarskih obratov ter s področja ljudskih skupnosti, nadalje s področja spreminjanja v pitno vodo in mehčanja vode, s področja ribnikov in engineering družb. **Zaposlitev PART — TIME Trst, DAMBI, Ulica Davis, 22 — Telefon (040) 422642**

Audi 80:
VAREN VARČEN UDOBEN

AUTOCOMMERCE

predstavništvo Koper, Verdijeva 2

Primorje-export, Nova Gorica, Vojkova c.

OB PRISOTNOSTI DIJAKOV, PROFESORJEV IN GOSTOV

V nedeljo so v šoli v Ulici Randaccio svečano odkrili kip pesnika Ivana Trinka

Poleg govorov ravnateljice in prof. Bednarika je bil tudi nastop dijakov slovenske nižje gimnazije

V nedeljo zjutraj so na hodniku prvega nadstropja šolske stavbe v Ulici Randaccio odkrili doprsni bronasti kip beneškega pisatelja in narodnega buditelja Ivana Trinka, po katerem je poimenovana nižja slovenska šola v Gorici. Svečanost je bila ob dvajsetletnici Trinkove smrti in na žalost, prav zaradi sočasnih svečanosti v Špetru Slovenov in v Trčmunu, niso mogli priti v Gorico niti Trinkovi svojci niti drugi Beneški Slovenci.

Dijaki, profesorji in gostje so bili, zaradi tesnih prostorov, stisnjeni na stopnišču, na hodniku in v uličicah. Niso mogli zaradi tega vsi direktno slediti svečanosti. Uvodne besede je, najprej v slovenščini, nato še v italijanščini, spregovorila ravnateljica šole prof. Rožica Simčič - Lojkova. V svojem govoru je podčrtala Trinkovo široko gledanje na svet, njegovo ljubezen do rodne zemlje in do slovenskega naroda, njegova dolgoletna in vztrajna prizadevanja, da bi prišlo do mirnega sožitja med tu živečimi Slovenci in Furlani. Prav je, da se Trinka spominjamo pod tem zornim kotom in v tej obliki in da skušamo uresničiti njegove težnje.

Še pred njenim govorom je dve Trinkovi pesmi zapel pevski zbor šole, ki ga je vodil Stanislav Jericijo. Isti zbor je kasneje, ob zaključku prireditve, zapel še dve drugi Trinkovi pesmi. V kratkem kulturnem programu so pesmi beneškega pesnika recitirali dijaki Barbara Rustja iz Gorice, Sonja Klanjšček z Oslavja ter Robert Kočina iz Gorice. O liku in podobi Ivana Trinka pa sta govorila dijaka Vanda Srebotnjak iz Gorice ter Fabij Gergolet iz Doberdoba (prva je govorila v slovenščini, drugi pa v italijanščini).

Prof. Rado Bednarik, starosta goriških slovenskih profesorjev in Trinkov osebni prijatelj, pa je nato govoril o osebnosti beneškega pesnika in narodnega buditelja. Prikazal je njegov lik tako kot si ga zamejski Slovenci predstavljamo, kot vsestranskega borca za pravice narodnih ljudi. Bil je ne le pesnik, ki je zelo ljubil svojo deželo, svojo revno Benečijo, bil je tudi mož, ki je skrbel za gospodarski preporod svojih ljudi. Ustanavljal je zadruge, v videmskem pokrajinskem svetu je zastopal korist svojih beneških rojakov. Želel si je prijateljstva in strpnosti med romanskim in slovanskim svetom, zato je tudi v spisih dajal Italijanom pravo podobo slovanskega sveta.

Prireditve se je udeležil tudi ljubljanski umetnik, kipar Božo Pengov, ki je izdelal Trinkov doprsni kip. Prisotni so bili številni zastopniki javnih, prosvetnih in šolskih oblasti ter ustanov. Med njimi goriški župan De Simone, odbornik Moise ter svetovalca Paulin in Bratina, deželni svetovalec Štoka, didaktični ravnatelj Brešan, šolski inšpektor Lebani, sovodenjski župan Češčut, doberdobski podžupan Černic, števerjanski župan Klanjšček, pokrajinska odbornica Ferletič, ravnatelji goriških slovenskih šol Tomažič in Seražin, pokrajinski svetovalec Waltritsch, ravnatelj dijaškega doma Košuta, številni profesorji in učitelji s tajnikom Sindikata slovenske šole Sirkom in najstarejši slovenski šolnik, upokojeni ravnatelj Anton Pavšič. Prisotni so bili tudi številni starši otrok, ki obiskujejo to šolo ter številni dijaki.

Trinkov kip je postavljen na podstavku poljanskega kamna na hodniku prvega nadstropja slovenske šole v Ulici Randaccio. Videli ga bodo dijaki, ki bodo vsak dan prihajali v to šolo. Na žalost pa moramo, kljub nedeljski prireditvi, ugotoviti, da pristojna oblast zanemarja to šolo. Dva kvadratna metra stene, na kateri stoji Trinkov kip sta bila prepleskana (verjetno je za to poskrbel sam šolski sluga), in ta majhna prepleskana ploskev je bila v vidnem kontrastu s stene, ki ni videla gotovo dolgo vrsto let soboslikarjevega čopiča. Goriški župan, ki je bil prisoten, je lahko osebno ugotovil in upajmo, da si je stvar tudi zabeležil. Tudi Slovenci imamo pravico zahtevati, da se notranjost naših šolskih poslopij od časa do časa osveži.

Vpisovanje otrok v slovenske šole

V vseh slovenskih šolah na Goriškem se bo vpisovanje v prvi razred pričelo 20. junija in bo trajalo do konca meseca. Vpisovanje bo v šolskih poslopjih vsak dan od 9. do 12. ure. V poštev pridejo otroci rojeni v letu 1968. Pozivamo vse slovenske starše, da vpišejo svoje otroke v slovensko šolo.

V tretjem razredu trgovske šole

Zaključila se je mala matura

Včeraj se je z ustnimi izpiti zaključila mala matura v tretjem razredu trgovske šole. Dijaki so namreč imeli v prejšnjem tednu pismene naloge ter so v soboto pričeli z ustnimi izpiti. Rezultati male mature bodo verjetno znani že konec tedna, potem ko se bo sestala izpraševalna komisija.

Včeraj so se pričeli ustni izpiti za dijake tretjega razreda srednje šole «Ivan Trinko». Izpiti bodo na tej šoli trajali verjetno do konca tedna, saj morajo profesorji izprašati skoro sto dijakov.

DEŽ JE POVZROČIL PRECEJ ŠKODE

Zaradi neurja v Gorici precej poplavljenih stanovanj

Včerajšnje neurje, ki je razsajalo nad Gorico in bližnjo okolico, je povzročilo precej škode pritličnim stanovanjem, tako da so morali goriški gasilci poseči v številnih primerih, da bi preprečili prave poplave. Dež je pričel padati že v prvih jutranjih urah, tako da je v nekaterih krajih napolnil odtočne kanale in je voda poplavila ceste. Hujše pa je bilo okrog poldne, ko je deževalo «kakor iz škafa». Nekatere ceste so bile skoro neprevozne zaradi visoke vode. Na podvozu v Ulici Aquileia, je voda narastla za pol metra. Avtomobilisti, ki so vozili tam mimo, so morali čakati na gasilce, da so vodo izsesali z avtocisterno, če so hoteli priviti v mesto.

Zanimivo pa je, da je včerajšnje neurje zadelo samo Gorico in njeno bližnjo okolico. V tržiškem okrožju je namreč včeraj rahlo deževalo le okrog poldneva.

Goriški gasilci so najprej morali v Ulico Saba 7, kjer je voda poplavila stanovanje Marie Montevecchi in povzročila približno 100.000 lir škode. Podobne posege so morali opraviti tudi v stanovanje v Ulici Lunga 82, last Delme Fortini, v Ulici Orzoni 13, v občinskem vrtcu v Ulici Codelli ter v trgovini s pohištvom v Ulici Morelli 21. V Gorici smo bili priča še manjšim poplavam, tako na primer v Ulici Campi, kjer je voda nanesla na cesto veliko zemlje in grušča.

USPEŠNO ZAKLJUČENO ŠOLSKO LETO

Gojenci kmetijske šole ERSA v Červinjanu so za nagrado obiskali posestva v Švici

Sinove kmečkih staršev vzgajajo v sodobnem upravljanju posestva

Nad osemdeset dijakov, vsi iz kmečkih družin, je z uspehom zaključilo enoletni tečaj v kmetijskih pripravljalnih šolah, ki jih v Villi Chiozza v Červinjanu in v San Vitu al Tagliamento upravlja deželna ustanova za razvoj kmetijstva ERSA, ki ima sedež v Gorici. V teh dveh šolah si prizadevajo vzgojiti mlade kmetovalce in jim nuditi vse, kar je potrebno za sodobno vodenje kmetijskega posestva. Dijaki prihajajo iz vse dežele, vzgajajo se ne le v opravljanju strogo kmetijskih poslov, marveč tudi v upravljanju posestva. Posebni poudarek dajajo zadružnemu vodenju prodaje svojih kmetijskih pridelkov.

Učenci so opravili izpite pred posebno komisijo. Uspehi so bili zadovoljivi. Po zaključenih izpitih so učence, ki so zaključili drugi letnik, peljali na poučno ekskurzijo v Veneto, Lombardijo in Švico. Tu so si gojenci ogledali kmetijska posestva. Poleg tega pa so gojenci sledili tudi tečajem na področju trtoreje, živinoreje in upravljanja kmetijskih posestev.

Med letom so bili na dnevnem redu pogovori s starši gojencev. Starši so izrazili zadovoljstvo nad takim poukom, ki daje hitro konkretne rezultate.

V Sovodnjah je bil sestanek sekcije PSI

V Sovodnjah so se prejšnji večer zbrali na sestanek člani sovodenjske sekcije socialistične stranke. Prisoten je bil tudi podtajnik federacije PSI Dellago, ki je prikazal sedanji politični položaj v državi in v naši deželi. Člani socialistične sekcije so se pogovorili tudi o političnem delu, ki ga bodo izvedli v bližnji bodočnosti.

ZAHTEVA PSI

Pokrajinski svet naj izvoli zastopnike v slovensko šolsko komisijo

Pokrajinski svetovalec PSI Marko Waltritsch je v soboto pisal pokrajinskemu predsedniku interpelacijo, s katero zahteva čimprejšnji sestanek pokrajinskega sveta, da bi izvolili dva zastopnika goriške pokrajine v deželno komisijo za slovenske šole, ki jo predvideva zakon Belci-Škerk. Problem je na dnevnem redu pokrajinskega sveta že precej časa, odbor pa ni doslej poskrbel za to, da bi o njem glasovali. Deželna komisija ne more pričeti z delom, ker manjkata prav dva zastopnika goriške pokrajine.

Delitev kave proste cone

Trgovinska zbornica v Gorici javlja, da delijo izredno nakazilo kave proste cone. Za prebivalce Gorice in Sovodenj delijo 1,600 kg, za prebivalce ostalih občin pa 1,200 kg. Te količine kave bodo delili do 31. avgusta.

Od 27. junija dalje bodo v pisarni trgovinske zbornice delili kupone za nabavo kave za kavarne, gostišča in druge podobne obrate.

Od 1. julija do 18. avgusta pa bodo delili bencinska nakazila za tretje trimesečje. V pisarni ACI v Gorici bodo nakazila lahko dvignili prebivalci Gorice in Sovodenj.

Parkirajmo avtomobile na desni strani

Vodstvo mestnih redarjev obvešča vse avtomabiliste, naj parkirajo svoja vozila vedno na desni strani cestišča, razen če ni ob cesti posebnih znakov, ki dovoljujejo parkiranje na obe strani. Vodstvo nadalje obvešča, da bodo mestni redarji glede tega prekrška precej strogi in da bodo dajali visoke globe.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v soboto, 29. junija vzpon na Ratitovec. Vzpon bo veljal za «Pot prijateljstva». Podrobnejše informacije na sedežu SPD, Ulica Malta, tel. 2495.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Fiore di carne». M. Van Te Ven in R. Hauer. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
CORSO 17.00—22.00 «Un battito d'ali dopo la strage». I. Montang in L. Massari. Barvni film.
MODERNISSIMO Zaprto.
VITTORIA 17.30—22.00 «Giochi d'amore di una aristocratica». M. Lemoine in J. Reynould. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
CENTRALE 17.00—21.30 «L'assassino colpisce all'alba». M. Demageot in J. C. Bauillon. Barvni film.

Tržič

AZZURRO Zaprto.
EXCELSIOR 17.30—22.00 «Furia del vento giallo». Barvni film.
PRINCIPE 18.00—22.00 «Il conte Dracula». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Garingo», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA «Nezgrešljivi Dango», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30
DESKLE «Teksas Joe», italijanski barvni film ob 20.00.
PRVAČINA Prosto.
RENČE «Zobni zdravnik v postelji», danski barvni film ob 20.00.

Včeraj - danes

Rojstva, smrti in poroke

ROJSTVA: Stefano Resmini, Silvia Leban, Mauro Leban, Emiliano Bevilacqua, Marinella Farre, Fabia Capello, Roberto Righi, Davide Rigonat, Giammarco Lenardon, Matija Viola, Michele Titton, Samanta Rossi, Luca Paolini.

SMRTI: 68-letni upokojenec Luigi Flaibani, 84-letni upokojenec Guido Marizza, 64-letni vrezovalec Hans Steiner, 66-letna upokojenka Maria Lango, 86-letna upokojenka Lucia Devetach vd. Sevic, 52-letni mehanik Lino Vidoz, 69-letna upokojenka Italia Spangher vd. Terzi, 86-letna gospodinja Marija Budal vd. Biteznik, 70-letna gospodinja Elisabetta Lux vd. Depiera.

OKLICI: gospodinja Elvira Sebič in upokojenec Sigismondo Coprz, uradnica Lidia Revini in zlatar Paolo Bossi, gospodinja Amalija Ličer in pleskar Luigi Podbersig, profesorica Marina Zanetti in profesor Aldo Gerardi, upokojenka Teresina Del Negro in upokojenec Sennio Fenucchi, natakarica Rosita Sandrin in delavec Giorgio Zotti, uradnica Annamaria Piani in podčastnik vojske Giuliano Lorenzo Castignetti, prodajalka Anna Maria Tomasini in mehanik Mario Kobal, gospodinja Maria Lina Crotti in uradnik Sergio Rebolizza, šivilja Bianca Franco in Luigi Mugherli, gospodinja Marcella Gentili in zdravnik Girolamo Previato, uradnica Marialuisa Cernovitz in državni pravdnik Roberto Cobbe, gospodinja Nevea Pacor in zidar Celestino Lo Re, uradnica Ada Mucic in električar Mario Ferletič, študentka Claudia Luretti in uradnik Giorgio Della Chiesa, univerzitetna študentka Renza Bumbaca in profesor Angelo Cocco, trgovka Maria Amato in upokojenec Luigi Bonnes.

POROKE: uradnica Ines Marini in trgovec Vittorio Agus, gospodinja Giuseppina Cidin in zavarovalec Guido Bolaffio, gospodinja Lina Moro in delavec Salvatore Lazzerini, uradnica Franca Pacienza in bančni uradnik Aurelio Cralli, uradnica Romana Miani in uradnik Ferruccio Donati gospodinja Marta Riccio in šofer Edoardo Pipia.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Al Redentore, Ulica F. Rosselli, tel. 72340.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Provvidenti, Travnik, tel. 2972.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

ZAKLJUČEN SHOD V GORICI

Psihiatrično oskrbo usmeriti v moderne zdravstvene prijeme

Na shodu so sodelovali zastopniki številnih pokrajinskih uprav

Po dveh dneh plodnega dela se je v nedeljo, v prvih popoldanskih urah, končal dvodnevni shod združenja «Psichiatria democratica», o katerem smo obširneje poročali v naši nedeljski številki. Že v soboto popoldne, še bolj pa v nedeljo zjutraj, je prišlo na shod še več ljudi, tako da lahko računamo, da je število udeležencev doseglo, če ne celo preseglo, dva tisoč ljudi. Morda smo bili prvič v Gorici priča tako velikemu zborovanju ljudi, ki so prišli iz vseh krajev države pa tudi iz inozemstva.

V soboto zvečer, po delu v veliki telovadnici UGG, so predvajali televizijsko nadaljevanko o psihiatrični oskrbi v Italiji režiserja Serre, ki so jo pred kratkim pričeli predvajati na italijanski televiziji. Ker pa so predvajanje prekinili in odložili, so zborovalci sprejeli protestno resolucijo in so jo poslali vodstvu RAI-TV. V telovadnici Lenassi pa je bila zvečer obširna debata o današnjem položaju v goriški psihiatrični bolnišnici. Debata je bila mestoma zelo izčrpna in ostra.

Z delom je shod nadaljeval v nedeljo zjutraj. Solidarnost so prinesli zastopniki pokrajinskih uprav Trsta, Genove, Pordenona, Reggio Emilie, Arezza in drugih krajev. Številni delegati so prikazali resno stanje, ki obstaja v nekaterih bolnišnicah, kjer obstajajo še vedno zastarele metode zdravljenja. Shod je pokazal kako se aktivno v novih terapevtskih metodah aktivizirajo ne le zdravniki, marveč tudi bolničarji in socialne asistentke. Ob zaključku so zborovalci sprejeli resolucijo v kateri nakazujejo smernice za bodoče delo. «Psichiatria democratica», ki so jo ustanovili šele lani, nima še točno definirane organizacijske oblike. Gibanja bodo sedaj izoblikovali in vabijo k pristopom ne le zdravstvene operaterje, marveč tudi sodnike, javne upravitelje in politične delavce. V resoluciji je rečeno, da je treba zavrniti vsak poskus obnovitve starega ne le na področju psihiatrične oskrbe marveč, tudi na političnem področju. Zato se to gibanje opira na progresivne in demokratične politične ter sindikalne sile.

Danes spet delo v tovarni SNIA v Zdravščini

Po sporazumu na ministrstvu za delo v Rimu se bo danes obnovilo delo v tekstilni tovarni v Zdravščini. V tej tovarni, ki je last koncerna SNIA, so delo prekinili na ukaz ravnateljstva, ker je prišlo v njej do stavkovnega gibanja. Sindikati in delavci so zahtevali obnovitev notranje delovne pogodbe. Delo je bilo prekinjeno, sindikati so izvedli solidarnostno akcijo z delavstvom, ki je ostalo brez dela.

Delo se bo sicer obnovilo postopoma. Danes bodo šli na delo le mehaniki in vsi, ki imajo opravka s stroji. Skušali jih bodo spraviti v pogon v najkrajšem času in delo bo postopoma steklo v raznih obratih. Do četrtka bo ravnateljstvo javilo sindikatom urnike v posameznih odsekih.

● **Goriški zbor** «Monte Sabotino» bo imel v petek, 28. junija, v dvorani pokrajinskih stanov na Gradu s pričetkom ob 21. uri samostojni koncert.

OB SKUPINSKI RAZSTAVI GORIŠKIH LIKOVNIKOV

Skupinska razstava, ki jo te dni prireja v občinski razstavni dvorani Krožek goriških likovnikov, je deležna zaenkrat ne ravno prijaznih ocen, pač pa (vsaj) polemičnih prask. Gre morda za priznanje «ex contrario»?

O namenu razstave nam precej na dolgo govori tajnik Krožka prof. Marino Medeot, ki je pravzaprav duša te razstave. Medeot je precej živahno, da ne rečem borbeno razpoložen: škoda, da je v svojih formulacijah premalo jasen in obenem preveč katedratičen. Ni naš namen razmišljati tu o njegovih postavkah. Da pa bomo bolje razumeli, koliko se mu je razstava obnesla, je prav, da preberemo Medeotov «trojni namen». Razstava ima namen prikazati javnosti današnje stanje likovnega ustvarjanja na Goriškem, ima namen preveriti morebitno povezavo današnje likovne govorice s preteklo in ima namen preveriti, kaj je originalnega v današnjih prispevkih. Nato beremo v uvodu, da ne gre za razstavo «enciklopedičnega značaja, pač pa za didaktično - pedagoško». Medeot zaključuje z žalostno ugotovitvijo, da njegov predlog ni našel razumevanja in ne dobre volje.

In res manjkajo na razstavi dela nekaterih goriških umetnikov, brez katerih ne moremo govoriti ne o povezavi likovne govorice ne o današnjem stanju likovnega ustvarjanja in ne o originalnosti prispevkov. Glede «sodobnikov» lahko sklepamo, da so izostali, ker jim predlog za tovrstno razstavo ni bil všeč. toda glede odsotnosti nekaterih «starejših» smemo sklepati, da gre ali za enostransko izbiro ali za površno raziskavo. S tem da človek vidi na razstavi par Mušičevih temper iz medvojnih let, par ilustrativnih Marangonijevih grafik iz povojnih let, par arhaizirajočih Sartorijevih kipcev in eno skromno Tudorjevo ter eno ne ravno karakterizirajoče Cralijevo delo, res težko lahko sklepa o kaki kontinuiteti v razvoju likovne govorice. Tudi glede mlajših ustvarjalcev je podoba taka, da si ne moremo privoščiti pravice, da bi smeli preverjati o originalnosti in o današnjem stanju likovnega ustvarjanja na Goriškem. In to spet zaradi odsotnosti nekaterih pomembnih likovnikov in pa zaradi površne selekcije prisotnih. Tudi to ne bo povsem držalo, da se likovni prostor deli v «province».

Pri vsem tem pa ima razstava to prednost, da vabi k večjemu osveščanju tako na ustvarjalnem področju kot na kritičnem. In to ni malenkost. Saj ne da bi v Gorici manjkalo razstav: te so razmeroma pogoste in številne. Toda kar označuje goriški ambient, je menda občutek, da je že vse nekje lepo in definitivno urejeno, in da se lahko mirno zazibljemo v letargijo. Pri tem pa pozabljamo, da si ustvarjalci, ki živijo v naši sredi, zaman prizadevajo, da nam bi smeli kaj povedati. Odtod nerazumevanje, ki je vse prej kot vzpodbudno. Zato gre organizatorjem razstave vse priznanje, da so se lotili tega vprašanja. Želeti je samo to, da ne bi ostali pri tem.

Pa še to: kdor bi se vprašal, od kod se je pravzaprav vzela ta «občinska razstavna dvorana», temu bodi pojasnjeno, da gre za bivši Artesac v Ulici Cadorna. Besedi «sala mostre» sem prevedel z «razstavno dvorano»: oboje naj zaenkrat ostane v navednicah, da se izognemo občutku, da smo se znašli ne ravno v dvorani, pač pa v na sveže pobeljeni konjušnici. Seveda je tak prostor že kar jubilejno zgovoren in «molče trobenta» o nenehnem načrtovanju . . .

Na razstavi so prisotni Burnig, Calabrese, Cej, Clemente, Colonnello, Cunoldi, Crali, Depetris, Devetachi, Furlani, Gianattasio, Geotti, Luzi, Košič, Malni, Marangoni, Marzolini, Marega, Masetti, Moreu, Mušič, Nanut, Pacienza, Pacor, Pedirola, Peteani, Pettarin, Pirusel, Poian, Sartori, Steidler, Tirel, Tomasin, Toplikar, Tudor, Verone, Velussi.

Razstava bo odprta do 30. junija (dnevno od 17. do 20.30).

m. r.

Euro-Advertising

od danes trošiti dobro pomeni zaslužiti.

Zakaj izgubljati čas z iskanjem iz trgovine v trgovino vsega potrebnega za tvoj dom ali za garderobo vse družine? Od danes je v Trstu veleblagovnica «IL LAVORATORE». Štiri prijetno vabljiva nadstropja z veliko izbiro raznega blaga. Za moško, žensko, mlado in otroško modo poleg boutique, toliko predlogov vrhnjih pletenin in srajc; perila in steznikov; nogavic in foulard; oblačil za na morje. Nasveti za dom obsegajo vse od splošnih hišnih potrebščin do keramike; od lestencev do zaves; od posteljnine do tepihov. Novosti veleblagovnice «IL LAVORATORE» obsegajo tudi usnjene izdelke, parfumerijo, bižuterijo in pisarniške potrebščine; opremo za taborjenje in celo igrače ter sladkarije. V veleblagovnici «IL LAVORATORE» je cena katerega koli nakupa vedno bolj ugodna. Zato se nakupovanje vedno izplača in je... prijetno.

GRANDI MAGAZZINI
IL LAVORATORE
pravilni nakupi
Korzo Saba 15 Trst

PRIJETNO PRESENEČENJE ZA VSE KLIENTE!

ŠOLSKE RAZSTAVE

Šolsko leto je zaključeno. Zaključujejo se tudi razstave ročnih del in risb, ki so jih šolarji pripravili med letom. Na gornji sliki vidimo razstavo ročnih del in slik otrok iz šole na Pesku

Dobro so se odrezali tudi otroci mačkoljanske šole

Manj ročnih del, zato pa veliko več risb smo videli na šoli v Žavljah

Razstava na dolinski osnovni šoli je vsestransko bogata

Izredno lepa dela na osnovni šoli pri Sv. Ani

Mnogo lepega so razstavili otroci iz Gropade

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Izgledi za uspešen zaključek nekega posla so dobri. Vaša radodarnost bo upoštevana.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Bodite kritični in v vsakem primeru objektivni, tudi če gre za vaše delo. V čustvenem pogledu neuspešen dan.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Ne bojte se tekmecev, saj so vaše možnosti boljše od njihovih. Utrdili si boste ugled.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Skušajte tudi drugim prikazati svoje sposobnosti in zagotovili si boste mesto. Sprememba v čustvenem pogledu.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne vztrajajte trmasto pri svoji nepopustljivosti in vse se bo uredilo. Kljub težavam imejte zaupanje vase.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Dobri rezultati se bodo pokazali sami, zato zavihajte rokave. Življenje v dveh je lepše.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Neki osebni nesporazum utegne pokvariti vse, kar je bilo pozitivno storjenega.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Skušajte svoje delo usmeriti tako, da ne bo škodilo drugim. Izkoristite svoj čas.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Dobri izgledi za uveljavitev predloženih načrtov. Uspešno boste branili družinsko srečo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Vaša strast za oblastjo bi mogla uničiti vse načrte. Posebno srečen dan z ljubljeno osebo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne prepletajte svojega dela s čustvenimi elementi. Prijeten večer.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Neki konkretni predlogi vas bodo še bolj spodbudili k delu. V čustvenih zadevah prijetno presenečenje.

KRIŽPOTJA DANAŠNJE VENEZUELE

«Veliki koraki» Andresa Pereza

Prvih sto dni novega predsednika - Kako je Perez označil Venezuelo in njene prebivalce - Brez preobrazbe vasi, napredek deželi ne more biti zagotovljen

«Miraflores» je predsedniška palača v Caracasu. Zdaj se je v njej namestil Carlos Andres Perez, ki so mu Venezuelci pred nedavnim na volitvah izrazili zaupanje ter ga za štiri leta izvolili za predsednika. Perez se je takoj po izvolitvi obrnil na ljudstvo z zahtevo, da zaviha rokave, seznanivši ga z nalogami prvih sto dni.

Ti prvi dnevi po njegovi izvolitvi so tudi res potekli v povsem novem in dokaj nenavadnem ritmu za Venezuelo. V «znamenju velikih korakov», kot je to napovedal Perez. Nekaj novega se dogaja v tej deželi, nabrekli od nafte. Zlobni jeziki pravijo, da je Perez prišel v «Miraflores» z veliko metlo, ki z njo «samo dviguje prah». Sam Perez se ni dosti pomišljal in jim je odgovoril, da bo vladal «z demokracijo plus energijo».

Spričo tega so se vsi vprašali, kaj neki pomeni ta nova formula. V odgovor na to je Perez dokaj natančno podal nekakšno anatomsko sliko nacije in mu pri tem ni bilo prav nič nerodno dotakniti se tudi nekaterih slabih strani Venezuelcev. «Med nami so številni spori in umori,» je priznal. Omenil je okrog 200.000 zapuščenih otrok v Caracasu, zatem razglasil resnico, da ljudje zapuščajo vasi, bežeč od revščine, vtem ko venezuelska zemlja zagotavlja tri žetve na leto.

Venezuela je nedvomno silno bogata dežela (samo nafta ji letos zagotavlja milijardne dohodke), zraven pa je tudi dežela neslutene revščine (obsežni predeli so sploh zunaj vpliva vsake civilizacije).

Andrez Perez bi hotel v tem pogledu doseči temeljito preobrazbo, zato je preciziral: «Poljedelstvo je moja težka industrija». To vsekakor čudno zveni, če je splošno znano, da je Venezuela — naj se tako izrazimo — prva dežela železne rude in bi lahko postala svetovni proizvajalec jekla. Obstaja pa še neka druga stvarnost Venezuele, katere strahoto plastično označuje naslednji podatek: pomanjkanje vode povzroča poginjanje živine, škoda, ki jo to povzroča, pa dosega 350 milijonov dolarjev letno.

Lahko bi rekli, da začenja borba za vas. Tegobno življenje je že pognalo milijone Venezuelcev iz vasi ter jih nakopičilo okrog metropole, kot da bi luči velemesta nekako avtomatično zagotovile premostitev zaostalosti za celih sto let. Vasi so brez vode, razsvetljave, poti, zdravnikov, šol... Vse to pa je dosegljivo, brž ko se približaš mestu.

Toda tudi tu žive v revščini, dasiravno imajo nekaj podobnega strehi nad glavo.

Čemu bi se, potemtakem, čudili, če v tej deželi okrog 70 do 75 odstotkov prebivalstva ne živi na deželi. Raje živi okrog Caracasa okrog milijon Venezuelcev, kot rečeno, v najbolj nemogočih pogojih. Zato nova vlada vztraja na stališču, da temelji njena razvojna shema na spoznavanju, da predstavlja poljedelstvo izhodiščno točko celotnega razvoja nacije. Poglavitna naloga v tej izjemno bogati deželi je zdaj borba proti — revščini.

Vas, seveda, ni edina venezuelska fronta, kjer je treba voditi bitko za napredek. Andres Perez odpira namreč še dve: metalurško in petrokemijsko, ker sta Venezueli nekako že po naravi določeni. Vse zaradi tega, da bi se dežela osvobodila svoje izključne odvisnosti od nafte. Nafta zagotavlja okrog 90 odstotkov letnega narodnega dohodka, z njo v zvezi je zaposlenih okrog milijon Venezuelcev. Kakšno protislovje za deželo, katere plodna zemlja zagotavlja po tri žetve na leto, a razpolaga obenem tudi z največjimi rezervami železa.

Venezuela tudi zelo oprezno napreduje po poti nacionalizacije naftnega bogastva. Ta opreznost je še kako potrebna, če upoštevamo, da je sleherna stvarna sprememba v Venezueli kar zadeva to hkrati tudi izjemnega pomena za ZDA, ker so nekatere njihove ključne industrijske panoge in še kako odvisne od venezuelskih naravnih zakladnic. Plimo nacionalizacije je nadalje opaziti na področju elektroenergije, sredstev javnega obveščanja, informacij, izvoza... Kot da bi Perez stalno prenašal s sabo torbo, polno zadevnih želja.

Dotlej pa bi se nova vlada v Caracasu ne hotela sporekati z ZDA. Nasprotno, kaže vse znake dobre volje, ne da bi se istočasno odpovedala politiki «venezuelizacije» Venezuele. Tako je menda tudi treba razumeti Perezovo izjavo: «Če že vseh narodov ne more imeti za svoje prijatelje, si pa Venezuela tudi sovražnikov ne želi». Med opozicijo, pa je često čutiti pripombe na račun Pereza in njegove stranke «Demokratske akcije», češ, da se laskajo ZDA.

Medtem se Perezu mudi, ker bo tehle prvih sto dni predsedniškega mandata naglo poteklo in bo moral naciji že nekaj pokazati ter konkretno pojasniti, kako misli za naprej. Začel je bitko na več sektorjih, in sicer tako na področju domače kot zunanje politike. Napovedal je marsikaj, od preobrazbe venezuelske vasi do srečanja s precej tolikokrat obrekovanim Fidelom Castrom. Pri tem ima človek vtis, kot da gre za posodobljenje davnih venezuelskih želja, čeprav se je bilo nakopičilo toliko problemov, da bo treba zdaj dobro zavihati rokave.

V raznih latinskoameriških državah je marsikdaj prišla do izraza marsikatera dobra in poštena želja. Le da so bili konkretni pogoji in uresničitev taki, da so se njihovi napovedovalci in potencialni uresničevalci kmalu znašli v okoliščinah, ko niso čutili, kako imajo v tem pogledu nepremično zvezane roke, marveč, da jim tudi glava na vratu ne stoji najbolj zanesljivo in trdno. Zgodba o Čilu je zadosti zgovorna. Vendar bo tek zgodovine šel svojo pot, ker je neustavljiv. Ljudje pa bodo morali prispevati svoje, a brez osveščanja množic, brez naporov in žrtev ne bo šlo, to je gotovo.

Kaj se pripravlja v Caracasu, še ni povsem jasno. Zagotovila in izjave so obetajoče, vsekakor so znamenje tega, česa si Venezuelci žele. Že samo to je dobro namreč, da se ljudje pričnejo postopno zavedati, kaj hočejo, kaj jim manjka. Sicer je danes, kot včeraj, v Caracasu še vedno srečati krepke avtomobile severnoameriških družb, vtem ko so izložbe polne dragocenega blaga, zlata, briljantov. Skratka, na dosegu roke je vsa radost tega sveta. Za manjšino. Večina pa potrpežljivo čaka, kdaj bo prišel njen čas. In upa v Andresa Pereza.

Francoz se noče odpovedati dobri in obloženi mizi

PARIZ, 24. — Francoz je bil vedno znan kot sladokusec. Vendar ne samo za sočen grižljaj ali dober požirek. Francoz, in še posebno Parižan, je rad užival v vsem, kar je dobrega in lepega. Zato so se v Franciji in še posebej v Parizu lepo razvijale tudi dejavnosti, ki so drugod kmalu zamrle. Toda predvsem je Francoz rad užival in užival pri dobro obloženi mizi. In temu se noče odreči niti sedaj, ko postaja užitek drag, pogosto zelo drag.

To izhaja iz podatkov ankete, ki jo je med francoskim javnim mnenjem organizirala Sofres, podatke pa objavila zelo znana francoska revija «Elle». Ta anketa je namreč pokazala, da je za francoskega poprečnega državljana «dobra, tečna in okusna hrana še vedno tisti užitek, ki se mu Francoz noče odreči, pa čeprav se hkrati zaveda, da se bo moral marsičemu odreči, ker je tudi Francija na poti h krčenju bogastev, ki jih omejuje energetska kriza».

Če se italijanski državljen huduje nad mesarji, češ da so preveč dvignili ceno zrezku, mu lahko Francoz upravičeno sekundira kajti v zadnjih treh letih se je cena govejega mesa v Franciji dvignila za 45 odstotkov. Kljub tolikšnemu skoku cene je le vsak tretji anketirani Francoz izjavil, da je skrčil uporabo govejega mesa, da torej uživa manj govejega mesa, kot ga je užival prej, ker da je prešel na cenejše in manj okusno ribje meso, oziroma celo na kokoš oziroma piščanca. Sicer ne bomo razglabljali, ali je ribje meso bolj ali manj okusno od govejega, kajti o tem bi se dalo razpravljati, toda Francoz se je opredelil za goveje meso, ki je zanj bolj okusno od ostalih vrst mesa. Nič manj kot 67 odstotkov anketiranih Francozov je izjavilo, da svoje navade niso spremenili, pa čeprav je goveje meso toliko dražje, en odstotek pa je morda bolj iz nekeka bahaštva kot drugo zapisal, da po podražitvi mesa uživa še več govejega mesa kot prej.

Francozi pa se kljub skoku cen nočejo odpovedati drugim prehrambnim artiklom, ki so bili vedno v izobilju na njihovih mizah. Kljub temu, da je vino v Franciji danes veliko dražje kot je bilo pred letom dni, kljub temu, da je sadje neprimerno dražje, se Francoz sadju in kozarcu vina ne mara in noče odpovedati. Posebno ne kozarcu vina, pa čeprav je znano, da je «kozarec vina» v Franciji kaj več kot to, kar povesta ti dve besedi, saj je Francija znana kot dežela z najvišjim odstotkom alkoholikov.

Francoz se torej ne more in tudi noče odpovedati užitku, ki mu ga nudi dobro obložena miza okusno pripravljenih specialitet. Anketa, ki jo je preko organizacije Sofres organizirala zelo razširjena revija «Elle», je postavila glede tega tudi dokaj posrečeno vprašanje. Anketirance so vprašali, ali bi raje izbirali brezplačen hotel I. razreda s slabo hrano ali hotel z uslugami tretjega razreda, toda z odlično hrano. In večina Francozov se je izrekla, da se raje odpovedo vsem udobjem prvorazrednega hotela kot pa dobri hrani.

In vendar smo v zadnjem času na tem področju doživeli v Parizu neko novost. Francoz je od vedno odklanjal tuje specialitete in se držal svojih. Zadnja leta pa so prodrli z uspehom v Pariz tujci. Posebno velik uspeh so doživeli Vietnamci. Že pred leti, ko so se iz Vietnama odmaknili Francozi, je prišlo z njimi v Pariz nekaj Vietnamcev, po ameriškem porazu v Južnem Vietnamu pa je prišlo v Francijo veliko Vietnamcev, ki so v Parizu odprli svoje restavracije. V Parizu je danes nad tisoč manjših in večjih restavracij, kjer gostu postrežejo z vietnamskimi specialitetami. Poleg vietnamskih restavracij je v Parizu tudi veliko kitajskih, ki so se s težavo uveljavile, vendar v zadnjem času začenjajo «veljati». Morda je vsaj posredno pripomogel k temu «arabski vdor». Nihče niti ne ve, koliko je v Parizu, v velikem Parizu, predvsem v določenih periferijah, arabskih restavracij, kjer gostom postrežejo tudi z izredno pikantno specialiteto severne Afrike, ki je znana pod imenom «cus-cus». Gre za specialiteto, ki so jo prinesli pravzaprav begunci iz Alžirije, tako imenovani «črni podplati», ki pa so se prva leta ustavili v Marseillu in v južni Franciji nasploh in se šele pozneje ojunačili in prodrli v Pariz.

K vietnamskim, kitajskim in severnoafriškim specialitetam pa je treba dodati tudi — balkanske. V letošnjem poletju se začenjajo uveljavljati tudi v Parizu grške restavracije, ki postrežejo gostu tudi s — čevapčiči, ki niso grška, pač pa balkanska specialiteta. Ni več redka v Parizu restavracija, kjer imajo v izložbi najrazličnejše specialitete, od čevapčičev ali grških «kevabov» pa do najrazličnejših drugih specialitet na žaru.

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Bogo Grafenauer:

Boj za staro pravdo na Slovenskem

Univerzitetni profesor dr. Bogo Grafenauer je že leta 1962 izdal knjigo z naslovom Kmečki upori na Slovenskem, *ki je do danes predstavljala najpomembnejše zgodovinsko delo o tem edinstvenem dogajanju v slovenski zgodovini. Zdaj smo od istega avtorja dobili novo knjigo na temo slovenskih kmečkih uporov. Pod naslovom* Boj za staro pravdo v 15. in 16. stoletju na Slovenskem *jo je izdala Državna založba Slovenije in tako dala skupaj z avtorjem tehten prispevek k zaključnim slovesnostim, organiziranim v spomin na 500-letnico začetka in 400-letnico vrhunca slovenskih kmečkih puntov.*

Čemu nova knjiga, po razmeroma kratkem času, ko sicer velja, da tovrstna zgodovinska dela ohranijo svojo veljavo navadno več kot za eno človeško generacijo? Bralec, ki bo vzel v roke prejšnjo Grafenauerjevo knjigo in jo primerjal s sedanjo, bo ugotovil, da je pisatelj svoje delo bistveno dopolnil in da ima knjiga dvoje, troje novosti, ki so opazne že ob površnem pregledu knjige. Predvsem velja, da je pisatelj velik del svojega študija posvetil analizi razvoja puntarskega programa, ne toliko glede na dogodke kot pa v pogledu prikaza razvoja, rasta in dozorevanja upora. Zato tudi celo svoje drugo poglavje posveča analizi razvoja puntarskega programa v prvih kmečkih uporih na Slovenskem.

Drugo pomembno dejstvo je, da je bilo v prav zadnjem desetletju ob sistematičnem iskanju najdeno ogromno novega gradiva, ki zadeva kmečke upore. Odbor za proslavo obletnice kmečkih uporov je dal na razpolago sredstva, s katerimi je bilo zlasti v Državnem arhivu Slovenije moči najti veliko novih virov, ki so za študij kmečkih uporov bili bistvenega pomena. Jasno je potem, da so se posamezni dogodki v zvezi s kmečkimi upori pokazali v docela novi luči in da so lahko zaključki analiz povsem drugačni od dosedanjih. Lahko celo trdimo, da imamo danes trikrat do štirikrat več virov kot pred desetimi leti, pravi Grafenauer.

Tretja novost, ki je na zunaj najbolj vidna, pa je avtorjev poskus kartografske predstave kmečkih uporov. Pet celostranskih zemljevidov naj kartografsko predstavi nastanek, razvoj in razširjenost posameznih kmečkih uporov na Slovenskem.

Avtor je snov razdelil na šest poglavij. V njih obravnava najprej mesto kmečkih uporov v slovenski zgodovini. V drugem poglavju analizira razvoj puntarskega programa v prvih kmečkih uporih na Slovenskem. V tretjem delu knjige, razdeljenem, seveda, na več poglavij, govori o slovenskem kmečkem uporu iz leta 1515, v katerem je avtor ohranil razen nekaterih dopolnitev glede razvoja puntarskega programa, v glavnem staro besedilo.

V naslednjem poglavju je govor o nemški kmečki vojski in spremembah kmečkega položaja sredi 16. stoletja. V nadaljnjem poglavju pa je Grafenauer obdelal hrvatsko - slovenski kmečki upor iz leta 1572-73. Na koncu knjige je govor o reformaciji in kmečkih uporih pri nas.

Dr. Bogo Grafenauer je nedvomno naš največji strokovnjak na tem področju. Bil je zato predvsem on poklican, da na podlagi novih virov in svojih dotedanjih izsledkov in svoje prve knjige (avtor je veliko študija posvetil prav kmečkim uporom in o tem tudi napisal svojo doktorsko disertacijo) napiše knjigo, ki nam v kar najpopolnejši luči predstavi kmečke upore. Kot pove strokovna kritika, je poglavitni rezultat novih virov in dopolnjenih izsledkov v tem, da so kmečki upori zdaj veliko tesneje povezani z zgodovinskim razvojem na Slovenskem sploh. Ocenjevalec knjige, Ferdo Gestrin, profesor zgodovinopisja na univerzi, je zato zapisal, da je težišče Grafenauerjeve knjige na orisu vloge in pomena kmečkih uporov v zgodovini slovenskega naroda in na prikazu programa upornih kmetov. Še v nobenem besedilu doslej ni idejna podoba uporov in idejna rast upornih kmetov prišla bolj do izraza kakor v tem delu.

Ob takih ugotovitvah in ob prikazu bistvenih dopolnitev lahko res menimo, da pomeni knjiga tako po zasnovi kot po vsebini novo delo, ki bistveno dopolnjuje slovensko literaturo o kmečkih uporih. Pričakujemo samo še, da bo kdo od slovenskih pisateljev posvetil tej sicer nelahki, a vendar hvaležni temi svojo umetniško ustvarjalnost.

Sl. Ru.

59. ERAZEM PREDJAMSKI

C. GALE V. HERCEG

RADIO TELEVIZIJA

TOREK, 25. JUNIJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

12.30 *Poljudna znanost:* ČLOVEŠKO TELO
12.55 DNEVI EVROPE:
Luca di Schiena pripravlja rubriko aktualnosti in v današnji oddaji je ob pomoči poslanca Carla Scarascia Mugnozza, podpredsednika evropske skupnosti, pripravil filmsko reportažo z naslovom «*Alla scoperta dell'uomo europeo*». Tu se obravnava zelo aktualno vprašanje, namreč najrazličnejši način, kako evropski narodi preživijo prosti čas. Ta oddaja bo zanimiva, ker zaključuje ne le daljšo serijo oddaj o aktualnostih, pač pa tudi določeno obdobje tako imenovane bogate konsumistične družbe, ki je v zadnjem času v zatonu
13.30 DNEVNIK
17.00 DNEVNIK
17.15 *Program za najmlajše*
17.45 *Program za mladino*
18.45 *Poljudna znanost:*
Kronike s planeta Zemlja
19.15 *Nabožna oddaja*
20.00 DNEVNIK
20.40 RDEČI ORKESTER
Nocoj pride na spored četrto nadaljevanje prikaza delovanja vohunske mreže, ki jo je sovjetski polkovnik Trepper razpredel v Belgiji in v Franciji v času druge svetovne vojne. Medtem pride do več «vdorov» nemške potivohunske službe in gestapa. Kent, član sovjetske vohunske službe, ki se iz nuje znajde v Marseillu, nerad stopi v radijski stik z Moskvo, kot mu je naročil Trepper, ker se boji, da ga bo gestapo zalotila. Kljub temu mu je gestapo na sledi in ga aretira in z njim aretira tudi Margarete. Gestapo ga aretira, čeprav na «francoskem ozemlju», kamor sta prispela tudi Piepe in Giering, ki zasledujeta velikega šefa Trepperja. Ob aretaciji Kent sledi poti Corbina, direktorja družbe Simex. In tu se začne tudi konec samega Trepperja, kajti Corbinova žena izda nekaj, kar privede v novembru 1942 do aretacije «velikega šefa»
21.40 *Odprte karte*
SOICHIRO HONDA
O japonskem gospodarskem «čudežu» je bilo že veliko govora. Posebej še zaradi tega, ker je morala Japonska začeti tako rekoč od samega začetka. Mario Soldati in Cesare Garboli bosta prikazala «preporod» Japonske preko lika enega izmed glavnih tvorcev japonskega «čudeža». Je to Soichiro Honda sloviti japonski proizvajalec še bolj slavnih japonskih motornih koles «honda»
22.35 I CANI DI MANTOUILLE
TV film v režiji Jeana Ravirona
23.00 DNEVNIK

DRUGI KANAL

19.45 *Športni dnevnik*
20.00 OB 20. URI
20.30 DNEVNIK
21.00 ABRAMO IN AFRICA
«Abramo in Africa» je celovečerni film, ki je bil izdelan po zamisli Alberta Moravie. Prikazuje zgodbo mladega afriškega kmeta Okoja, ki živi srečno življenje v svoji primitivni vasi. Ko pa gre nekega dne na lov, najde zapuščenega otročička, ga vzame in mu nadene ime Nuofia. Kmalu zatem se v vasi razširi kolera. In tedaj vaški «zdravnik» ukaže mlademu kmetu, naj najdenčka umori, ker da je najdenček prinesel epidemijo. Okoje uboga in se odpravi z otrokom na vrh hriba, da bi tu izvedel ukaz. Toda nenadoma se mu prikaže bog, ki mu ponudi kozo, ki naj bi jo žrtvoval namesto otročička. In Okoje to tudi stori, vendar se ne sme vrniti v vas z živim otročičkom. Zato sklene najdenčka izročiti nekemu misijonu, on pa se odpravi v svet. Medtem mine 30 let in že smo v naši dobi, ko je Okoje spet srečen kmet, ki živi v neki primitivni vasi in obdeluje svojo bogato zemljo. Medtem spozna mlado žensko, se z njo poroči in srečno živi. Nekega dne ga nepričakovano obišče sedaj že odrasel najdenček Nuofia, ki je oblečen na evropski način in ki hoče nagraditi človeka, ki mu je pred toliko leti rešil življenje. Nekdanji najdenček dela pri neki petrolejski družbi, ki črpa nafto v kraju, kjer živi Okoje. Zato ponudi svojemu bivšemu dobrotniku možnost, da drago proda svojo zemljo. Kaj več nocoj...
22.35 *Glasba in beseda*
Srečanje z Joejem Sentierijem

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

18.25 *Kolesarska dirka po Jugoslaviji*
Posnetek iz Skopja
18.45 DŽAGA ČRNEC IN PTICE
S slikami, ki jih je napravila slovenska slikarka Cita Potokarjeva, bodo gledalci ljubljanske televizije napravili majhen sprehod v Afriko, kjer se dogaja pravljica.
19.05 *Obzornik*
19.20 *To je bila pesem svetlega in vročega jedra*
Pred drugo svetovno vojno je bilo v Sloveniji mladinsko zborovsko petje močno razširjeno. Med NOB je ta pesem dobila nov pomen. Sredi orožja, zmag in porazov, so se zbirali mladi, peli in širili kulturo in budili zavest. In tako je nastalo za mladinske zbore kakih 60 pesmi. Nekaj teh bo danes na sporedu
19.55 ZRAK MOJ SOVRAŽNIK
20.20 *Mozaik kratkega filma*
21.00 DNEVNIK
21.35 *Pogovor o kreditno - monetarnem sistemu*
22.25 *Reymont:* KMETJE
Poljska nadaljevanka
23.20 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

21.00 *Otroški kotiček*
21.15 DNEVNIK
21.30 SONČNI KRIK
Slovenski film, ki ga je režiral Boštjan Hladnik
23.00 *Dokumentarna oddaja o Kubi*

TRST A — **II. PROGRAM**

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Pratika; 12.00 Pihala; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.35 Komorni koncert; 18.50 Pevec in orkester; 19.10 F. Mikuletič: «Republika»; 19.20 Program za najmlajše; 20.00 Šport; 20.35 Puccini: Dekle z zlatega zahoda.

TRST

12.10 Plošče; 12.15 Deželne kronike; 14.40 Tretja stran; 16.10 Deželni kulturni pregled; 19.30 Deželne kronike.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.40 Jutranja glasba; 10.00 Z nami je...; 10.45 Glasba in nasveti; 11.15 Melodije; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Jugoslavija v svetu; 15.10 Plošče; 16.00 Operne arije; 17.40 Na vrsti so pevci; 18.00 Program za mladino; 18.45 Iz našega studija; 19.00 Parada orkestrov; 20.00 Pevci zabavne glasbe; 20.30 Prenos RL; 21.00 Literarna oddaja; 21.45 Lahka glasba; 22.15 Zborovsko petje.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 12.45 Svetovno nogometno prvenstvo; 13.20 Strnjena komedija; 14.40 Nadaljevanka; 15.10 Program za mladino; 16.00 Sončnica; 17.05 Popoldanski spored; 17.40 Program za mladino; 20.00 Operni koncert; 21.00 Cancogni: «La vicina»; 21.55 Romunska folklora.

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pevci lahke glasbe; 8.40 Kako in zakaj?; 8.50 Orkester; 9.05 Pred nakupi; 9.35 Nadaljevanka; 9.50 Popevke; 10.35 Glasbeno - govorni spored; 13.35 Pisan glasbeno - govorni spored; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno - govorni spored; 17.30 Posebna reportaža; 17.50 Telefonski pogovori; 20.00 Plošče.

III. PROGRAM

9.30 Klavirski koncert; 11.00 Sopranistka M. Pobbe; 12.20 Sodobni ital. glasbeniki; 13.00 Glasba skozi čas; 14.30 R. Martin: «Los Gavilanas»; 15.30 Plošče; 16.15 Glasba in poezija; 17.25 Enotni razred; 18.30 Lahka glasba; 19.00 Koncert; 20.15 Romeo in Julija.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.50 Na današnji dan; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Počitniško popotovanje: Vera Čaplina: Kinuli - moja mala levinja; 10.20 Goriški vokalni oktet; 10.40 Naši simfoniki; 11.15 Promenadni koncert; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Po domače; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Skladbe za mladino; 15.40 «Na poti s kitaro»; 16.40 Iz filmov in glasbenih revij; 17.00 «Vrtiljak»; 17.40 C. Aveline: Androklejev lev; 18.10 Zveneča imena; 19.00 Aktualnosti; 19.15 Majhni zabavni ansambli; 19.30 V torek na svidenje!; 20.00 Lahko noč, otroci!; 21.00 Lahka glasba; 21.30 Premiere; 22.30 Melodije; 23.15 Popevke; 00.05 Propedc: Pesmi; 00.15 Iz oper, ki jih redko slišimo.

SE JE OGLASIL ODPADNIK TERORISTIČNE ORGANIZACIJE?

SKRIVNOSTNA NAPOVED ATENTATA NA PRAVNO FAKULTETO V PADOVI

Preiskava v kmečki hiši industrijca Federica Rampina
Možne povezave s samozvanimi «rdečimi brigadami»

PADOVA, 24. — V tem beneškem mestu, ki je že nekaj let središče, kjer se razpletajo in zapletajo mreže črnega terorizma, postaja iz dneva v dan jasneje, kako tesno se prepletajo, morda pa je vse le eno in isto, «črne» in «rdeče» sledi. To se je še posebej pokazalo po umoru dveh aktivistov v sedežu MSI. Dr. Fais, ki vodi preiskavo, je danes dal časnikarjem neobičajno izjavo za katero lahko samo slutimo širša spoznanja. Dejal je namreč, da sloni njegov optimizem v zvezi z možnostjo odkritja krivcev za umor Mazzolle in Giraluccija (čuvaja in simpatizerja MSI v sedežu pokrajinske federacije te stranke) na podatkih, ki jih je zbral v zvezi s fašistično civilno - vojaško organizacijo «Vetrovnica». «Elementi s katerimi razpolagamo nam dajejo dobro delovno shemo», je dejal časnikarjem. Kot znano so si odgovornost za umor dveh misovcev lastile samozvane «rdeče brigade».

Medtem ko izkazuje padovanski sodnik dr. Fais tako mero optimizma pa se je oglasil neznanec in napovedal, na skrivnosten način, skorajšen atentat na padovansko univerzo.

V uredništvu lista «Il Gazzettino» je zabrnel telefon. Oglasila se je mlada ženska, ki je kronistu povedala, da je v neki telefonski kabini važno sporočilo. Res so ga našli, toda ni šlo za običajna ciklostilirana sporočila «rdečih brigad», pač pa pismo, napisano s svinčnikom. V pismu se oglaša neznan «prijatelj», ki trdi, da je bil član neke teroristične organizacije, ki pripravlja krvav atentat na pravno fakulteto padovanske univerze, za katero trdi, da je «pravo fašistično gnezdo».

«Ne vem, kdaj bo atentat. Morda še danes,» se nadaljuje pismo človeka, ki trdi, da morajo oblasti kaj narediti. «Tehnika atentata bo posebna. Z možnarjem bodo izstrelili več granat proti poslopju univerze. Verjetno bodo streljali s terase kake zgradbe v Padovi, možnar pa zapustili po uporabi».

Človek, ki trdi, da se je naveličal svojega početja, obljublja, da se bo še oglasil. Preiskovalci se sprašujejo, če gre za mitomana ali pa za človeka, ki zares nekaj ve. V tem primeru ne izključujejo poskusa, da bi zaviral druge preiskave ali namenoma preusmerjal na stranpota.

Toliko o Padovi. V Brescii se nadaljuje preiskava o pokolu na Trgu della Loggia. Tokrat so soočili z nekaterimi pričami, ki so bile v trenutku eksplozije na trgu, nekega aktivista CISNAL, za katerega sumijo, da se je na naglo odstranil malo pred eksplozijo peklenskega stroja. Od vseh prič ga je samo ena spoznala. Aktivist fašističnega sindikata vztrajno trdi, da ni vpleten v atentat.

Najzanimivejša vest pa vsekakor prihaja z Apeninov nad Parmo. Tu so namreč že včeraj odkrili v osamljenem hribovitem področju staro kmečko hišo, last milanskega industrijca Federica Rampina, ki so ga aretirali.

Rampino trdi, da se nikoli ni ukvarjal s politiko. Turinski preiskovalci, ki so po odkritju akustične izolacije v eni izmed dveh sob v kamniti kmečki hiši, so se medtem prepričali, da ne gre za «ljudski zapor», v katerem so samozvane «rdeče brigade» imele zaprtega dr. Mario Sossija. Sam Rampino trdi, da je stene obložil s blutovino, ker je v sobi bilo vlažno. Morda je tudi res, toda preiskovalci se sprašujejo, od kod Rampinu tako velika količina orožja. Sam trdi, da je orožje zbiral, a v osamljeni hiši niso našli samo orožja, pač pa tudi sedem vojaških pogradov, zaloge hrane, municijo. Enako v Rampinovi topilnici aluminija.

Najbolj pa preiskovalce zanima usoda dveh avtomobilov: «range roverja» in alfe 2000, s katerima je Rampino razpolagal. Avtomobila sta namreč bila ukradena, evidenčni tablici pa zamenjani.

Ker je Rampino očitno živel preko svojih sicer ugodnih finančnih možnosti, se preiskovalci sprašujejo, ali ni mar vpleten v organizacijo tatov avtomobilov. V enem izmed avtov so odkrili tudi r rejen dokument. Gre za isto ponaredbo kot pri dokumentu, s katerim je razpolagal v Firencah Paolo Maurizio Ferrari, ki zase trdi, da je polkovnik «rdečih brigad».

Glede na to, da so samozvane «rdeče brigade» imele povsem ilegalno organizacijo bi Rampino utegnil biti tudi «brigadist», njegova «apolitičnost» pa zgolj krinka. Kaj je v tem resnice bo pokazal razvoj preiskav prihodnje dni.

Obsojeni in pomiloščeni palestinski teroristi

KARTUM, 24. — Sudansko sodišče je obsodilo na dosmrtno ječo osmerico palestinskih teroristov, članov organizacije «črni september», ki so marca lani zasedli v Kartumu veleposlaništvo Saudove Arabije in, pred vdajo, ubili veleposlanika ZDA, nekega drugega ameriškega diplomata in belgijskega odpravnika poslov.

Javni tožilec je za osmerico teroristov zahteval obsodbo na smrt ali na dosmrtno ječo, sodišče pa je sprejelo le drugo zahtevo. Nekaj ur po objavi razsodbe je sudanski predsednik Nimeiry teroristom spremenil dosmrtno ječo v kazen na sedem let zapora. Sklenil jih je izročiti voditeljem Organizacije za osvoboditev Palestine, češ da je dolžnost palestinskih predstavnikov, da izvedejo kazen.

RIM, 24. — Davi je v neki kliniki italijanske prestolnice umrl bivši generalni pravdnik pri kasacijskem sodišču Ugo Guarnera. Guarnera se je rodil v Palermu leta 1903, kariero v sodstvu pa je začel leta 1925.

PO SPOROČILU PREMIERA WILSONA

Britanski jedrski poskus v Nevadi

Angleški strokovnjaki so preizkusili nov vžigalni sistem za jedrske raketne konice

LONDON, 24. — Britanski ministrski predsednik Harold Wilson je danes popoldne sporočil poslanski zbornici, da so britanski znanstveniki pred nekaj tedni razstrelili v ameriškem poligonu v Nevadi poskusno termonuklearno bombo. Britanski premier je poudaril, da je načrt za jedrski poskus pripravila že prejšnja konservativna vlada, da bi preverila učinkovitost britanskega jedrskega arzenala. Dodal pa je, da upa, da bo teh poskusov kmalu konec.

Sporočilo ministrskega predsednika je presenetilo poslance in je znatno zaostrilo vzdušje v britanskem parlamentu. Vlado so ostro napadli zlasti predstavniki laburistične levice, ki ostro nasprotujejo tovrstnim poskusom. Razstreljevanje jedrskih nabojev je v nasprotju s tradicionalno laburistično politiko, ki je vedno težila za jedrsko razorožitvijo. Stranka se je med volilno kampanjo tudi obvezala, da bo odpravila jedrska oporišča pakta NATO na Škotskem.

Premier Wilson je v tej zvezi izjavil, da Velika Britanija ni kršila določil sporazuma o omejitvi jedrskega orožja iz leta 1968. Poudaril je nadalje, da se bo vlada še v naprej zavzemala za razorožitev in pribil, da ni predvidenih drugih tovrstnih poskusov.

O jedrskem poskusu so britanski listi prvič pisali v soboto, danes zjutraj pa sta časnika «Daily Express» in «Daily Telegraph» objavila vest, da so britanski strokovnjaki verjetno razstrelili poskusni naboj že pred dvema tednoma v podzemskem poligonu v Nevadi. Britansko obrambno ministrstvo je reagiralo na objavo z rezkim «no comment» in prav tako ni hotela ne potrditi ne demantirati vesti ameriška komisija za jedrsko energijo. Vest pa je vsekakor sprožila ostre polemike zlasti še, ker se je zdelo ravnanje britanske vlade protislovno: ostro je obsodila kitajske, francoske in indijske atomske teste, kljub temu pa se je sama odločila za tovrsten poskus.

Test je zadeval poskusno konico za rakete polaris, s katerimi so oborožene britanske podmornice. Britanski strokovnjaki so pripravili nov vžigalni sistem, ki naj bi znatno izboljšal orožje. Namen poskusa je bil preveriti delovanje novega orožja in preveriti, če se splača serijsko proizvajati te konice ali pa zamenjati rakete polaris z modernejšimi raketami poseidon.

V odgovoru na vprašanja, ki so jih postavili predvsem predstavniki laburistične levice, je Wilson poudaril, da vlada nima v načrtu drugih jedrskih poskusov. Laburistična stranka se je med volilno kampanjo namreč obvezala, da bo znatno zmanjšala vojaški proračun in da bo postopno zmanjšala oborožene sile v okviru atlantskega pakta.

Wilson, ki je poudaril, da je poskus s tehničnega vidika popolnoma uspel, ni povedal, kakšno rušilno moč je imel britanski jedrski naboj. Po pisanju britanskega tiska, pa naj bi rušilna moč poskusnega naboja dosegala 200 kiloton. Prav zato naj bi britanski strokovnjaki pohiteli s poskusom, ker kaže, da bo sporazum, ki ga bosta podpisala Nixon in Brežnjev v Moskvi omejeval tudi rušilno moč bomb za podzemske jedrske poskuse na 150 kiloton.

Indija pripravlja vodikovo bombo?

NOVI DELHI, 24. — Indijski listi poročajo, da se indijski znanstveniki pripravljajo na razstrelitev termonuklearne bombe po uspešnem poskusu z atomsko bombo maja letos.

Listi, ki navajajo kot vir informacij «zanesljive in dobro obveščene kroge», poudarjajo, da je vodja centra za jedrsko reziskovanje dr. Ramanna pred nedavnim izjavil, da bodo indijski znanstveniki lahko v kratkem razstrelili termonuklearno bombo.

Na Češkem obsojena na smrt 22-letna ženska

PRAGA, 24. — Češko vrhovno sodišče je odbilo prošnjo za pomilostitev, ki so jo vložili uradni branilci 22-letne na smrt obsojene Olge Hepnarove. Če je sedaj ne bo pomilostil sam predsednik republike Ludvik Svoboda, bo morala 22-letna ženska pod vešala.

Obtožena je bila neposredne odgovornosti za smrt skupine oseb. Namenoma je namreč s tovornjakom, ki ga je upravljala, zavozila na pločnik v gručo ljudi, ki so čakali tramvaj. Pozneje je sodnikom priznala, da se je hotela maščevati človeštvu, češ da je nihče ni nikoli maral. Če bi je tedaj na pločniku ne ustavili s silo, bi še nadalje morila s svojim tovornjakom.

DOKUMENT KP ČILA O POLOŽAJU V DRŽAVI

Zverinska represija reakcija čilske junte na enoten nastop antifašistične fronte

Protiljudsko delovanje bivšega predsednika Freia - Mednarodna konferenca o delu obsodila Pinochetovo strahovlado

ŽENEVA, 24. — Čilska delegacija je danes zapustila mednarodno konferenco o delu v Ženevi iz protesta proti resoluciji, ki obsoja čilsko vlado zaradi teptanja vseh načel demokracije, človekovih in sindikalnih pravic.

Delegati so namreč pozvali čilsko junto, naj spoštuje deklaracijo o človekovih pravicah in naj ponovno zagotovi svobodno sindikalno dejavnost.

Prisotne delegacije so izrazile svojo globoko zaskrbljenost in ogorčenje nad dogodki v Čilu ter so pozvale vojaško junto, naj zagotovi delavcem in njihovim predstavnikom svobodno delovanje. Zahtevali so nadalje, naj jamči za varnost vseh sindikalnih in političnih aktivistov in naj dovoli vsem preganjancem, ki so se zatekli v tuja veleposlaništva, da zapustijo deželo, poleg tega pa naj nemudoma ukine mučenje političnih jetnikov in naj kaznuje tiste, ki so krivi za množične pokole.

Konferenca je sprejela to razmeroma milo resolucijo, ker je vojaška junta dovolila, da mednarodna delegacija obišče državo in ugotovi, kako se v državi izvajajo demokratična in sindikalna načela. Zato so delegati zavrnili predlog nekaterih sindikalnih organizacij, ki so zahtevale izključitev Čila iz mednarodne konference o delu.

Čilska komunistična partija pa je v teh dneh pripravila dokument, v katerem poudarja, da je čilska fašistična junta izredno ostro reagirala na dokumentirano obtožbo, ki je razkrila njeno zločinsko početje in sistematično teptanje človekovih pravic. Pinochet in njegovi pajdaši so sprožili ostro represijo proti vsakomur, ki si drzne obsoditi njihovo početje. Njihovi jezi so izpostavljeni tudi duhovniki in visoki cerkveni dostojanstveniki, ki se zavzemajo, da bi ustavili roko zločincev in mučiteljev.

Dokument čilske KP poudarja, da so vojaki v zadnjih mesecih aretirali na stotine rodoljubov in da se je število jetnikov zaprtih v čilskem stadionu znatno povečalo. Junta skuša tudi prikriti usodo svojih žrtev: tako ni sporočila ničesar o smrti socialističnega voditelja Gustava Ruza in drugih, ki so umrli v zaporih in taboriščih. Vzporedno pa uprizarja na stotine političnih procesov in grozi s smrtjo tisočim rodoljubov.

Komunistična partija pribija, da spričo obsodbe vseh demokratičnih sil v svetu, čilska junta išče moči in opore pri reakcionarjih in si daje poguma tako, da zaostruje strahovlado. Prav zaradi tega pa se iz dneva v dan širi odpor med čilskim ljudstvom in se utrjuje enotnost demokratične fronte, ki se bori za svobodo in demokracijo v Čilu.

Resolucija izredno ostro napada in obsoja delovanje bivšega predsednika republike Eduarda Freia, katerega dolži, da je najprej aktivno spodbujal k fašističnemu državnemu udaru, danes pa se druži z golpisti, da bi spet pridobil trohico oblasti, ne glede na to, da s tem politično krije junto.

Dokument čilske KP ožigosa kot golo laž vest, ki so jo razširili «Frei in drugi služabniki junte», da so pred časom stopili v stik in začeli pogajanja z «Unitad popular». V tej zvezi KP poudarja, da so pogajanja možna le na osnovi načel, ki vodijo v protifašistični boj za osvoboditev ljudstva.

V zaključku čilska partija podčrtuje, da je sporazum z nekaterimi voditelji KD možen, a le na osnovi nočel antifašističnega boja, ne pa za kritje tistih, ki so odgovorni za stotine zločinov in za krvavo represijo.

Polemike o ratifikaciji sporazuma za omejitev jedrskega orožja na Japonskem

TOKIO, 24. — Vse kaže, da japonski parlament tudi letos ne bo ratificiral sporazuma o omejitvi jedrskega orožja, ki ga je japonski predstavnik podpisal že pred štirimi leti. Po predvidevanju zunanjega ministrstva ne bo parlament potrdil sporazuma pred prihodnjim poletjem.

Temu sklepu je v največji meri botrovala ameriška vlada, ki je obljubila Egiptu in Izraelu pomoč pri razvijanju atomske tehnologije. S tem je Washington dal povod za ostro polemiko med tistimi, ki nasprotujejo ratifikaciji sporazuma in tistimi, ki se za to zavzemajo.

Skupina, ki nasprotuje ratifikaciji utemeljuje svoje stališče s tremi ugotovitvami: mednarodno nadzorstvo, ki bi ga vsilili državi, bi lahko kompromitiralo nekatere tajnosti japonske industrije; obljuba, da se Japonska ne bo oborožila z jedrskim orožjem, ne sme preprečiti morebitne odločitve za drugačno politiko; Japonska ne sme dovoliti SZ in ZDA, da ohranita prednost na tem področju.

Tisti pa, ki se zavzemajo za ratifikacijo sporazuma, trdijo, da bi si država lahko zapravila oskrbovanje z jedrskim «gorivom», prepotrebnim industriji, če ne bi podpisala sporazuma, poleg tega pa bi se osmešila z nadaljnjim zavlačevanjem.

Polemika, zlasti še, ker je v tem pogledu večinska vladna stranka razdvojena. Levičarske stranke, ki so doslej apatično sledile polemiki, so se začele aktivno zavzemati za ratifikacijo sporazuma o omejitvi jedrskega orožja, da bi onesposobile revanšistične kroge, ki se zavzemajo, da bi se Japonska oborožila z jedrskim orožjem.

Z URADNEGA SHODA V MILANU

Predstavniki vseh dežel opozarjajo vlado na antifašistično doslednost

Odposlanstvo deželnih predsedstev bo šlo k Leoneju
28. junija vsedržavno antifašistično zborovanje v Brescii

MILAN, 24. — V lombardijskem glavnem mestu so se zbrali predstavniki deželnih zborov iz vse Italije in razpravljali o kritičnem stanju demokratičnih struktur spričo čedalje jasnejše izražene fašistične prevratniške dejavnosti. Sklenili so, da dežele, kot organ neposredne demokracije, ne smejo dopustiti, da bi se v Italiji razraščal fašizem. Zato bo odposlanstvo deželnih zborov, v katerem bodo predstavniki Lombardije, Sicilije, Kalabrije, Toskane, Abrucov, Emilie-Romagne, Veneta, Piemonta in Furlanije - Julijske krajine, odšlo k predsedniku republike Leoneju in od njega zahtevalo, naj državni organi, od vlade in parlamenta tja do sodstva in policije naredijo vse, kar je njihova dolžnost, da odkrijejo krivce, organizatorje in tiste, ki finansirajo atentate ter sploh fašistično dejavnost. Obenem bodo zahtevali, naj državni organi dosledno delujejo v skladu z republiško ustavo, ki je izraz demokratičnega in protifašističnega duha italijanske republike, porojene v odporniškem boju.

Predstavniki vseh italijanskih dežel se bodo udeležili vsedržavne konference protifašističnih organov, ki bo 28. junija v Brescii, na pobudo krajevnega antifašističnega odbora.

Zaporedje atentatov, trde predstavniki dežel, dokazuje, da se uresničuje v Italiji prevratniški načrt. Dežele pozitivno ocenjujejo reakcijo italijanske javnosti na atentat v Brescii.

Vlada, sodstvo, policija morajo narediti svojo dolžnost ter dokazati, da so ovrgli preteklost, ki je toliko gorja že prizadela Italiji. Dežele menijo, da je treba narediti konec praksi prikrivanja odgovornosti. In ne more biti vse: državni organi so dolžni izkoreniniti kali fašizma in prevrata tudi s svojo družbeno angažiranostjo: skratka, dolžne so odpraviti družbene, gospodarske in politične vzroke, zaradi katerih sploh še govorimo o fašizmu.

NEAPELJ, 24. — Dvesto delavcev delavnic za popravljanje in obnavljanje železniških vagonov, ki jim je zaradi pomanjkanja naročil grozila brezposelnost je zasedlo za več kot eno uro železniško postajo v kraju Portici, v neapeljskem predmestju. Zaradi manifestacije je bila dalj časa prekinjena železniška zveza za Kalabrijo.

Umrl je skladatelj Darius Milhaud

ŽENEVA, 24. — Švicarski radio je sporočil, da je v soboto umrl v 81. letu starosti znani francoski skladatelj Darius Milhaud. Glasbenik je že nekaj let bolehal na srcu in v zadnjih mesecih se je njegovo zdravstveno stanje znatno poslabšalo.

Milhaudovi najbolj znani deli sta balet «Nastanek sveta» iz leta 1923 in skladba iz leta 1963, ki mu jo je navdihnila papeževa enciklika «Pacem in terris».

NA PLATNU BO «SEXY»

Michaela Pignatelli si je z nekaj nastopi že priborila svoj prostorček med filmskimi zvezdniki, z nastopom v «sexy» filmih pa upa, da bo napolnila tudi mošnjiček. Telesnih oblin ji ne manjka

SMRTNO NEVARNI OBČINSKI DELAVCI

Priletni in paralizirani Katherine Godfreyevi iz Sheffielda v Veliki Britaniji je huda predla, ko so občinski delavci po pomoti zabili vrata in okna njene hiše z močnimi deskami. Občinski odbornik je celo dejal, da bi ženska lahko umrla v hiši, ki so jo delavci spremenili v pravo grobnico. Na srečo je nekaj ur po tem dogodku sorodnik Godfreyeve obiskal bolnico in opozoril pristojne organe na pomoto.

Delavci so zaprli vse izhode iz hiše po pomoti: imeli so nalogo, da zabijejo vrata in okna neke na pol podrte hiše, ki bi jo morali v kratkem porušiti. Pozabili pa so na hišno številko in zabarikadirali hišo priletne ženske. Bili so tudi tako zatopljeni v svoje delo, da sploh niso slišali kričanja prestrašene bolnice.

SPODLETEL PODVIG

Ob nastopu energetske krize so Evropejci po dolgih desetletjih spet odkrili kolo ki gre že nekaj mesecev dobro v prodaj. «Boomu» je botrovalo tudi dejstvo, da se je bencin izredno podražil, poleg tega pa se ljudje, zlasti mlajši, navdušujejo nad «ekološkimi» prevoznimi sredstvi: kolo ne onesnažuje okolja, omogoča pa tudi razgibanje ljudem, ki jih moderno življenje vse preveč sili k sedenju.

Kljub tem prednostim pa kolo še vedno ni dovolj popolno, da bi z njim «prebredli» Rokavski preliv. To so spoznali tudi nizozemski fantje, ki so se dalj časa pripravljali na podvig. Njihovo nenavadno plovilo ni zdržalo sunkov visokih morskih valov.

Kaže pa, da mladi Nizozemci kljub neuspehu še niso vrgli puške v koruzo. Izpopolnili bomo «kolo» — so izjavili — in še enkrat poskusili.

NASPROTNIKI MAOCETUNGA DVIGAJO GLAVO

Dvesto žrtev krvavih spopadov v Kiangsiju?

Nepotrjene informacije z lepakov v kitajski prestolnici

PEKING, 24. — Vse kaže, da se množična kampanja pod geslom «Pi Lin Pi Kung» (Kritizirati Lin Piaa, kritizirati Konfucija) razrašča v oster spopad med osemdesetletnim predsednikom kitajske partije Maocetungom in zaenkrat še nepovsem opredeljeno «desnico». Nekateri govore že o novi «kulturni resoluciji», spet drugi pa o možnosti, da se polemika in razprava z nižjimi funkcionarji v gospodarstvu, vojski in državni upravi utegne spremeniti v ostre in tudi nasilne spopade med frakcijami.

V ta okvir spada tudi agencijska vest iz Pekinga, kjer so se pojavili «dazebao» (na roko pisani lepaki), v katerih delavci iz južnovzhodne pokrajine Kiengsi sporočajo predsedniku Mau, da je «Lin Piaova frakcija» v njihovi pokrajini zakrivila smrt nad dvesto ljudi. Marsikdaj, trdi lepak, gre za pokol celih družin.

Skupina delavcev iz mesta Nančang, iz pokrajine Kiangsi, je namreč premostila vrsto težav in se prebila do Pekinga z namenom, da svoje probleme orišе predsedniku partije Maocetungu. Vse kaže, da jih slednji ni sprejel in da so zato sklenili objaviti v vrsti «dazebao» pred sedežem mestnega revolucionarnega sveta tudi svoj lepak in tako opozorili javno mnenje na stanje v svoji pokrajini. Odgovornost za pokol dvesto ljudi (ni pa rečeno kdaj se je to zgodilo) delavci pripisujejo nekdanjemu predsedniku pokrajine Čenšičingu, ki je bil Lin Piaov pristaš. O njem ni več ne duha ne sluha od jeseni 1972, se pravi iz obdobja, ko je propadel poskus državnega udara nekdanjega Maovega miljenca Lin Piaa. Vendar je očitno, da je pozneje med begom ubiti Lin Piao imel v tej pokrajini precej pristašev, če so celo pred dobrim tednom dni, sredi junija, prispele v Peking vesti o krvavih spopadih med «maoisti» in «linpiaoisti». Baje je skupina pristašev bivšega predsednika pokrajine in bivšega Maovega miljenčka in naslednika sklenila odpraviti v mesto skupino propagandistov. S silo in uporabljajoč železne tolkače so se prerinili do tovornjakov v neki tovarni, a so jih ljudje pregnali.

Vesti iz te pokrajine so zmedene in tuje agencije razpolagajo zgolj z informacijami na roko pisanih lepakov pred sedežem mestnega revolucionarnega sveta v Pekingu. Vsi pa so radovedni, ali bo Mao, ki je vsekakor navdihnil zadnjo kampanjo, posegel in kdaj. Očitno je namreč ,da se stari predsednik skuša otresti kakega političnega nasprotnika v partiji. Da gre za vidnejšo osebnost (morda sam Čuenlaj) izhaja iz dejstva, da se je Mao spet poslužil množičnih kampanj z baze, ne pa rednega postopka v organih partije. To se je doslej dogajalo vsakokrat, ko je Mao slutil da nima v CK KPK ali v drugih organih zadostne podpore. Kulturni revoluciji podobna kampanja naj bi Mau pokazala, s kolikšnimi silami razlopaga.

Vlada v Lizboni zaplenila štiri tovorne ladje

LIZBONA, 24. — Portugalska začasna vlada je sklenila rekvirirati štiri tovorne ladje (za skupno nosilnost 340 tisoč ton) in tako zagotoviti državi, predvsem pa večjim mestom, oskrbo z živili in gorivom. Več dni je namreč portugalsko ladjevje ustavljeno zaradi spora med vlado in brodarji.

Muslimanska gverila na jugu Filipinov

MANILA, 24. — Več kot sto petdeset smrtnih žrtev je obračun krvavih spopadov med vladnimi četami in muslimanskimi gverilci na jugu Filipinov.

Spopadi so se, po vesteh iz vojaških virov, pričeli pred dvema dnevoma v mestu Dinaig, približno 900 kilometrov južno od prestolnice in v sosednjem mestu Midsayap. Računajo, da se je vladni vojski uprlo približno 500 oboroženih mož, ki so napadli vojaško motorizirano kolono.

Manilska vlada domneva, je ponovno izbruhnila muslimanska gverila na Filipinih zaradi začetka panislamske konference v Kuala Lumpuru.

Filipinska vlada je namreč ostro katoliško usmerjena in je že več desetletij zatirala, tudi s silo, muslimansko manjšino na otokih. Zadnji spopadi so se razvneli februarja letos, ko so uporniki zavzeli osem mest na otočju Jolo.

Iranski šah Pahlevi na obisku v Franciji

PARIZ, 24. — Z izredno potanko režiranim ceremonialom je francoski predsednik Valery Giscard D'Estaing sprejel na uradni obisk perzijskega šaha Rezo Pahlevija in njegovo ženo Farah Dibo. S tem, kot vse kaže, je bilo premoščeno triletno obdobje «ohlajenih» odnosov med Francijo in Iranom, ko je predsednik Pompidou odpovedal udeležbo na svečanostih za 2500. obletnico Persepol.

BELFAST, 24. — Dve osebi sta bili ubiti danes v Ulstru, medtem ko je vso pokrajino zajel nov val bombnih atentatov, ki so povzročili veliko materialno škodo.

Najhujši je bil atentat v neki belfaški veleblagovnici. Bomba je eksplodirala v trenutku, ko je bila trgovina nabito polna ljudi in terjala dva mrtva in več ranjenih.

ŠAH

OLIMPIADA V NICI

Preveč zamujenih priložnosti za jugoslovanske velemojstre

Boris Spasski in Anatolij Karpov drugo leto na turnirju v Zagrebu

V finalu 21. šahovske olimpiade v Nici sodeluje 16 ekip. V prvih osmih kolih je že prišlo do večjih presenečenj, med katere lahko štejemo visok poraz Jugoslavije z Madžarsko z 1:3 in visoka poraza Madžarske proti Filipinom in Romuniji z rezultatom 1:3. Sovjetska zveza vodi po 8. kolu s 3,5 točke pred drugouvrščeno Jugoslavijo, vendar ni njena prednost taka, kot je bila na skoraj vseh povojnih olimpiadah. Tudi Karpov, Spasski, Korčnoj, Petrosjan, Talj in Kuzmin, ki sestavljajo sovjetsko ekipo, so morali večkrat prepustiti nasprotnikom pobudo in se zadovoljiti z vrsto remijev.

Jugoslovanski igralci so zgubili nekaj odločilnih točk zaradi nepazljivosti ali preutrujenosti, kar velja zlasti za Gligoriča, ki je v 4. kolu s Portischem spregledal mat, ko je celo že imel boljšo pozicijo, za Planinca in Ivkova, ki sta po nepotrebnem zgubila najmanj 1,5 točke za Ljubojevića, ki je v polfinalu zgubil celo točko proti Fincu Westerinenu, potem ko je že imel dobljeno pozicijo. Tudi mladi Velimirović je zagrešil začetniško napako z angleškim prvakom Steanom v 8. kolu in partijo zgubil. Brez teh nesrečnih spodrsljajev bi se Jugoslavija lahko enakovredno borila z močno Sovjetsko zvezo.

V zadnjih štirih kolih so Jugoslovani visoko premagali Wales s 4:0 in ČSSR s 3,5:0,5; z Madžari so zgubili z 1:3, z Anglijo pa remizirali. Jugoslavija se je torej utrdila na drugem mestu, vendar, če hoče drugo mesto tudi ubraniti, bo morala proti močnim nasprotnikom, ki jo še čakajo, zaigrati zanesljiveje, predvsem pa brez «spodrsljajev».

Organizacija olimpiade je še vedno zelo pomanjkljiva, to velja posebno za hitro obveščanje o poteku iger, saj novinarjem ni na razpolago noben bilten, zaradi česar prihajajo rezultati v javnost z veliko zamudo. Organizatorji so si skušali pridobiti naklonjenost udeležencev olimpiade s tem, da so vsakemu igralcu in kapetanom moštev dali v dar zelo lepo kompletno šahovsko garnituro.

Bivši svetovni šahovski prvak Boris Spasski in Anatolij Karpov sta načelno pristala na sodelovanje na velikem turnirju leta 1975 v Zagrebu. Spasski se bo udeležil turnirja ne glede na termin igranja, Karpov pa je pripravljen igrati tudi v primeru, da bi prišlo do dvoboja med njim in Fischerjem.

Rezultati 8. kola: Jugoslavija — Anglija 2:2 (Gligorič - Harston remi, Ljubojević - Keene remi, Ivkov - Penrose 1:0, Velimirović - Stean 0:1), Madžarska — Romunija 1:3, SZ — ZDA 3:1 (Karpov - Kavalek 1:0, Korčnoj - Byrne remi, Petrosjan - Browne 1:0, Kuzmin - Lombardy remi), Finska — Švedska 2,5:1:5, Španija — Nizozemska 1,5:2,5, Filipini — ZRN 1,5:2,5, Wales — ČSSR 1,5:2,5.

Vrstni red po 8. kolu: SZ 24,5, Jugoslavija 21, Bolgarija 20, Madžarska in ZDA 19, Nizozemska 17,5, ZRN 17, Romunija 16, Španija 15,5, Filipini 15, ČSSR 14, Argentina in Finska po 13,5, Anglija 13, Švedska 11,5, Wales 6.

V 9. kolu igra Jugoslavija z ZRN v postavi Gligorić, Ivkov, Planinc in Parma. Položaj pa je v 9. kolu tak:

ČSSR — Madžarska 2:1, Argentina — Španija 0,5:1,5, Anglija — Wales 3,5:0,5, Švedska — Bolgarija 0:2, Zah. Nemčija — Jugoslavija 1,5:1,5, ZDA — Finska 3,5:0,5, Nizozemska — Filipini 1,5:0,5, Romunija — SZ 0,5:1,5.

- SŠK -

TENIS

Wimbledonski turnir

Zmaga Kodeša v otvoritveni tekmi

WIMBLEDON, 24. — Danes se je v Wimbledonu pričel eden izmed najpomembnejših mednarodnih teniških turnirjev. Otvoritveno srečanje je odigral Čehoslovak Jan Kodeš, ki je v treh setih premagal Američana Stewarta s 6:3, 6:4, 9:7. Avstralec Newcombe je gladko odpravil Francoza Govena, mladi Šved Borg pa je moral, kljub zmagi, prepustiti set Angležu Stilwellu.

* * *

V Mariboru se je zaključil evropski mladinski teniški kriterij, ki je trajal štiri dni. Največ uspeha so dosegli češkoslovaški igralci, ki so zmagali v vseh kategorijah. Jugoslovanski mladinci so se uvrstili najvišje do polfinala.

Na tekmovanju ni nastopila Jašovčeva (ki je v prejšnjih letih že dvakrat zmagala), ker je trenutno v Wimbledonu.

KAJAK

SKOPJE, 24. — Na mednarodnem tekmovanju s kajaki na divjih vodah v Skopju, so skoraj vsa najboljša mesta odnesli tekmovalci iz obeh Nemčij.

Na tekmovanju sodeluje 150 veslačev iz 11 evropskih in ameriških držav.

HOKEJ NA KOTALKAH

Po napeti in borbeni tekmi, kjer so se odlikovali predvsem apulijski predstavniki Giovinazza, so v A ligi hokejisti Triestine remizirali s 3:3 (1:1).

PO PRVEM DNEVU DEŽELNEGA PRVENSTVA V PORDENONU

Mladi kotalkarji openskega Poleta trenutno na odličnem drugem mestu

V ostri konkurenci so poletovci osvojili dve zlati in dve srebrni kolajni - Drugi del prvenstva 7. julija v Trstu

V soboto in nedeljo je bil v hali velesejma v Pordenonu prvi del deželnega prvenstva v umetnostnem kotalkanju, katerega se je udeležilo 12 društev iz vseh štirih pokrajin dežele Furlanije - Julijske krajine. Tržaško pokrajino so zastopali tekmovalci društev Ferroviario, Edera, Jolly in openskega Poleta. Organizacijo tekmovanja je prevzel FIHP ob sodelovanju Skating - cluba iz Pordenona, ki ima v kotalkanju staro tradicijo in mnogo izkušenj. V soboto so nastopili tekmovalci v kategorijah seniorjev in «nazionali», v nedeljo pa naraščajniki, mladinci, dvojice naraščajnikov in dvojice seniorjev.

Poletovi tekmovalci niso nastopili v dveh najvišjih kategorijah, ker pač nimajo starejših tekmovalcev, medtem ko so bili v ostalih kategorijah dobro zastopani. Toda prav odsotnost v dveh najvišjih kategorijah se bo Poletu še nekaj let poznala, saj ima prav tu Pordenon svoje najmočnejše tekmovalce, ki prinašajo društvu največ točk. Kljub temu pa so v hudi konkurenci zasedli Poletovci odlično drugo mesto, kar daje upati, da ga bodo obdržali tudi po 7. juliju, ko bo drugi del deželnega prvenstva v Trstu.

Tekmovanje se je v nedeljo dopoldne začelo z obveznimi liki, popoldne pa je bilo na vrsti prosto kotalkanje. V obveznih likih so bili prav gotovo najbolje pripravljeni tekmovalci iz Pordenona, kar očitno kaže, da njihovi trenerji posvečajo največ pozornosti tej disciplini, medtem ko zanemarjajo nekoliko prosto izvajanje, ki pa je tako za občinstvo kot za tekmovalce najbolj dopadljivo. Poletovci so obvezne like izpeljali sicer solidno, vendar nekoliko slabše kot na nedavnem pokrajinskem prvenstvu.

Popoldne je bilo prosto kotalkanje ob glasbeni spremljavi. Najprej so nastopili naraščajniki, kjer je bil najboljši predstavnik Skating - cluba Fagotto, vendar so mlajši Poletovi tekmovalci zapustili zelo dober vtis. Med desetimi tekmovalci so se tako uvrstili (točke so seštevek obeh disciplin):

1.	Fagotto (Skating c.)	118,70
2.	Sedmak A. (Polet)	93,20
3.	Guštin F. (Polet)	78,50
5.	Garavello M. (Polet)	73,10
6.	Škerk B. (Polet)	69,50
8.	Purič K. (Polet)	62,60

Pri naraščajnicah je bila konkurenca najhujša. Nastopilo je skupno 32 tekmovalk, zastopnice skoraj vseh prijavljenih društev. Tu so Poletovke, razen Alde Sosič, ki se je uvrstila na odlično 5. mesto, nekoliko zatajile. Tekmovalki se je tako pri obveznih likih kot pri prostem kotalkanju poznalo, da se je za prvenstvo vestno pripravila, in uspeh seveda ni izostal. Toda tudi za ostale tekmovalke lahko rečemo, da so bile dovolj solidne in če bi se pri obveznih likih odrezale vsaj tako kot na pokrajinskem prvenstvu, bi bil lahko uspeh mnogo večji.

Lestvica je naslednja:

1.	Bevacqua (Skating c.)	101,55
2.	Conti (Ital.)	101,55
3.	Sabbadini (Palm.)	98,35
5.	Sosič A. (Polet)	96,15
15.	Košuta J. (Polet)	85,90
17.	De Grassi C. (Polet)	84,65
18.	Sossi T. (Polet)	84,80
19.	Taučer S. (Polet)	83,45
24.	Volpi V. (Polet)	80,45
26.	Sosič M. (Polet)	79,65

Na mladinskem tekmovanju vsedržavne kategorije je nastopilo pet tekmovalcev, med njimi tudi Pavel Sedmak. Dosegel je izreden uspeh, saj je tako v obveznem kot v prostem kotalkanju dobil najvišje ocene in s tem zasluženo osvojil prvo mesto. Prvi trije so dobili naslednje točke:

1.	Sedmak P. (Polet)	176,60
2.	Toffanin (Ferr.)	171,10
3.	Padoan (Ital.)	159,10

Sledilo je tekmovanje dvojic v mladinski kategoriji, kjer je nastopilo skupno 10 parov. Polet je prijavil dvojico Degrassi - Volpi, ki je v Pordenonu opravila svoj krstni nastop in prijetno presenetila. Čeprav sta Cristina in Ivo trenirala samo kaka dva tedna, sta zelo lepo in ubrano kotalkala ter zasedla peto mesto in s tem osvojila dragocene štiri točke za ekipno lestvico.

Omenili smo že, da Polet ni nastopal v preostalih dveh kategorijah, razen dvojice Hrovatin - Sedmak, ki je tekmovala v seniorski kategoriji. Zaslužila sta si prvo mesto in visoko oceno 30 točk.

S tem je bil prvi del deželnega prvenstva zaključen in 7. julija se bo prvenstvo nadaljevalo v Trstu, ko bodo nastopili začetniki, mladinci v deželnem merilu in naraščajniške dvojice. Po prvem delu tekmovanja je Polet na drugem mestu za Skating clubom iz Pordenona, in sicer s skupno 30 točkami, tretji je tržaški DL Ferroviario s 26 točkami, sledi Italcantieri iz Tržiča s 23 točkami. Tržaški Jolly, Palmanova in Pieris imajo po 5 točk, za njimi pa so še Edera Udinese, Ginnastica Goriziana, Enal Ronchi in R. R.

Po končanem tekmovanju je bilo nagrajevanje. Vsi nastopajoči so prejeli kolajne, najboljši pokale, Polet pa je dobil kot drugo uvrščeno društvo velik pokal pordenonske pokrajine.

Edi K.

VESLANJE

Mednarodno tekmovanje na Bledu

Osem prvih mest za zahodne Nemce

BLED, 24. — Na zelo uspelem mednarodnem veslaškem tekmovanju na Bledu, katerega so se udeležile posadke iz desetih držav, so se letos, ko so ga priredili že 22., najbolje izkazali zahodni Nemci. V raznih kategorijah so odnesli kar osem prvih mest. V posameznih skupinah so dosegli ta najboljša mesta:

ČLANI

Šetverec «S»
1. ZRN, 2. SZ, 3. Krka (Šibenik)
Double scoull
1. Lia (Dunaj), 2. FIC (Italija), 3. SZ
Dvojec «brez»
1. Gusar (Split), 2. SZ, 3. Bolgarija
Skiff
1. Mannheim, 2. SZ, 3. Kuba
Dvojec «S»
1. SZ, 2. FIC (Ital.), 3. Avstrija
Četverec «brez»
1. ZRN, 2. SZ, 3. Kuba
Osmerec
1. ZRN, 2. ČSSR, 3. SZ

Zahodni Nemci so pet prvih mest osvojili še med mladinci, v skiffu pa je v tej starostni kategoriji zmagal Italijan Marcontini.

LOS ANGELES, 24. — Amerikanec Steve Williams je pretekel 100 m v 9''9 in je s tem časom izenačil svetovni rekord. V tem času je doslej preteklo 100 m že pet tekačev, vsi pa so Amerikanci.

NA NEDELJSKI AMATERSKI KOLESARSKI DIRKI V POLCENIGU

Zaslužena Petelinova zmaga po dolgem in samotnem begu

Macarol odličen tretji v vožnji na kronometer v Nabrežini

Po zmagi, ki so jo prejšnji teden osvojili veterani, je tokrat odnesel prvo mesto Petelin, ki je v nedeljo na dirki amaterjev v Polcenigu pri Pordenonu premočno zmagal. Kolesarji so morali prevoziti devet krogov, kjer je bila polovica poti v spustu, ostali del ceste pa se je stalno dvigal. Start je bil zelo hiter, uiti pa so skušali predvsem kolesarji iz Laipacca ter domači tekmovalci Sacileseja, ki so upali, da se bo zmaga naklonila na njihovo stran. Pravzaprav je bila dirka kot nalašč pripravljena za mladega domačina Doriga, saj je proga potekala skozi njegovo rojstno vas, vendar pa je naletel na odločno razpoloženje Petelina. Ta se je v prvih krogih nekaj obotavljal ter ni našel pravega položaja, počasi pa se je začel prerivati v ospredje ter se v šestem krogu podal v beg še z dvema drugima kolesarjema. Na vzponu sta ta dva nekoliko popustila, predstavnik lonjerske Adrie pa je z vedno enakim ritmom nadaljeval ter si kmalu priboril nekaj sto metrov naskoka. Pri spustu ga je še povečal ter je bila nato skozi dva kroga njegova prednost vedno 25-30 sekund. V zadnjem krogu pa so zasledovalci skušali reagirati ter ujeti ubežnika, vendar pa se njihova namera ni posrečila. Edino, kar jim je uspelo napraviti, je bilo skrčenje zamude na pet sekund, kar pa je openskemu kolesarju zadostovalo za osvojitev prvega mesta ter prve zmage v letošnji sezoni. Največ svoje prednosti je zgubil, ko je zaman iskal tablo z nanisom zadnjega kilometra ter je bil v dvomu, da je zgrešil progo. Vendar pa je ohranil tolikšno prednost, da se je lahko predstavil na cilju z dvignjeno roko, brez strahu, da bi mu kdo prav v zadnjem trenutku odvzel težko prisluženo zmago. Nedeljska proga ni bila prav idealna za možnosti lonjerskega predstavnika, saj je bila pretežno hribovita. Toda s trdimi menjavami mu je uspelo, da se je oddaljil od svojih nasprotnikov ter med bučnim navijanjem gledalcev «mlel» kilometre. Od skupnih 94 km je prevozil Petelin sam na begu približno trejino proge.

Le še nekaj metrov, pa bo konec vzpona

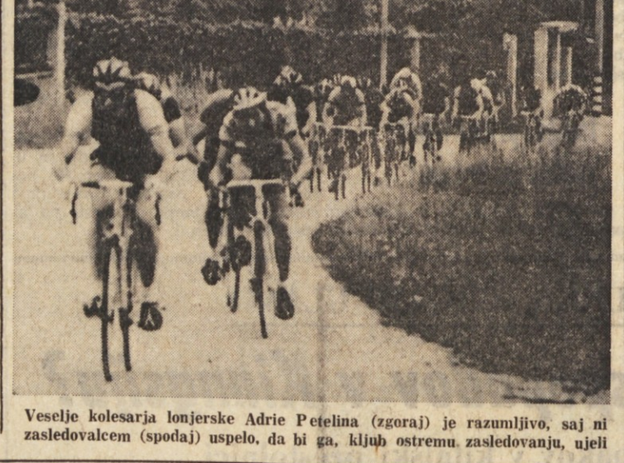
Vrstni red na cilju:
1. Petelin Maks (Adria - Lonjer), ki je 94 km prevozil v 2'16'' s poprečno hitrostjo 41,471 km na uro
2. Vanni Basso (Supermercato PN) 5'' zaostanka
3. Romano Modotti (Sacilese)
4. Giorgio De Sabata (Cividalesi)
5. Ivano Rosso (Laipacco).

Po Petelinovi zaslugi je tako Adria v nedeljo osvojila tudi trofejo za najbolje uvrščeno društvo ter še pokal za najuspešnejši klub iz naše dežele.

Vendar pa ni bil Petelinov izredni uspeh edina uvrstitev na nedeljskih tekmovanjih. V dirki na kronometer v Nabrežini je Macarol v konkurenci Enal zasedel odlično tretje mesto za amaterjem Fantinijem iz Vidma ter za tržaškim amaterjem Spiriticchiom. Macarol je osvojil prvo mesto v svoji kategoriji ter je le malo manjkalo, da ni ujel Spiriticchia, za katerim je v Šempolaju imel pol minute zaostanka, na končnem cilju pa le še dve skromni sekundi. V tednu dni je to že druga Macarolova uvrstitev med najboljše v dirkah proti času.

Vrstni red (25 km):
1. Fantini (Doni Videm) 36'09''4 s poprečno hitrostjo 41,481 km na uro (amater)
2. Spiriticchio Michele (Pedale Tristino) 38'06''3 (amater)
3. Macarol Adriano (Adria) 38'08''1 (veteran)
4. Battistutta (Plet) 38'27''2 (veteran)
5. Bevilacqua (UCA) 38'33'' (veteran)

Veselje kolesarja lonjerske Adrie Petelina (zgoraj) je razumljivo, saj ni zasledovalcem (spodaj) uspelo, da bi ga, kljub ostremu zasledovanju, ujeli

KOŠARKA

NA SVETOVNO PRVENSTVO

Reprezentanca SFRJ odletela v Ameriko

Jugoslovanska košarkarska reprezentanca je včeraj z letalom odpotovala v Ameriko, kjer bo najprej nastopila na nekaterih turnirjih v ZDA in Kanadi, nato pa bo nadaljevala svojo pot v Portoriko, kjer se bo 3. julija začelo svetovno košarkarsko prvenstvo. Na teh predprvenstvenih turnirjih bodo Jugoslovani igrali proti tamkajšnjim poklicnim košarkarjem.

Na pot so odšli ti reprezentanti: Tvrdić, Kičanović, Jelovac, Knežević, Jerkov, Kapičić, Slavnić, Čosić, Šolman, Plečaš, Dalipagić, Marović, Delibašić.

V PRVI DIVIZIJI

Bor zaključil prvenstvo na drugem mestu

Bor — Edera 38:30 (20:13)

BOR: Kufersin, Hrvatič 4, Kravos 2, Barazzutti 8, Francia 4, Oblak 2, Klobas 14, Laković 4.

SODNIKA: Popazzi in Modolo iz Trsta.

PROSTI METI: 4:18.

V poslednjem srečanju prvenstva prve divizije so borovci v Miljah premagali skromno peterko Edere. «Plavi», ki so nastopili brez Ambrožiča, so sicer zasluženo zmagali, dosegli pa so le skop izkupiček: komaj 38 točk. Omeniti pa je treba, da so koši v miljski telovadnici neprimerni in da so izidi kot pri minibasketu pogosti.

Srečanje je bilo na dokaj nizki ravni. Predvsem sta odpovedala oba napada. Borovci so bili boljši le v protinapadu in prav s hitrimi protinapadi so si priigrali zanesljivo prednost, ki so jo ohranili vse do konca tekme.

Sodnika Popazzi in Modolo sta uvedla strogo metodo sojenja, kar je še v večji meri pripomoglo, da sta ekipi dosegli tako nizek izid. S to zmago so borovci osvojili, skupno z Don Boscom, drugo mesto na lestvici, kar je povsem nepričakovan uspeh za moštvo, ki je v tem prvenstvu startalo bolj v rekreacijske namene.

b. l.

OBVESTILO

SPDT obvešča tečajnike, ki niso prejeli denarja od neizkoriščenega tečaja ali prevoza sezone 73/74, da lahko dvignejo denar v Tržaški kreditni banki pri g. Paoli od ponedeljka 1.7. dalje.

KOLESARSTVO

Trinajst etap - 1660 km

Danes v Skopju začetek 30. dirke po Jugoslaviji

Nastopa dvajset tujih in domačih reprezentanc

SKOPJE, 24. — Jutri se bo pričela 30. jubilejna mednarodna amaterska kolesarska dirka po Jugoslaviji. Dirka, ki bo pod pokroviteljstvom predsednika republike Tita, bo ena izmed največjih manifestacij ob stoletnici kolesarskega športa v Jugoslaviji.

Start dirke bo jutri v Skopju, kolesarji pa bodo morali v trinajstih etapah prevoziti 1.660 kilometrov iz makedonske prestolnice preko vse Jugoslavije do končnega cilja, ki bo 6. julija v Zagrebu.

Letošnja dirka je še posebno pomembna, saj jo je mednarodna kolesarska zveza UCI vključila v kategorijo velikih etapnih dirk, kot sta «Tour de l'Avenir» in «Dirka miru». Istočasno pa bo dirka po Jugoslaviji veljala tudi kot točkovanje za svetovni pokal.

Skoraj vseh trinajst etap, ki jih bodo morali kolesarji prevoziti v dvanajstih dneh, je hribovitih, tako da se bodo morali tekmovalci precej namučiti, preden bodo prispeli v Zagreb. Nastopale pa bodo najboljše ekipe iz Poljske, ČSSR, Vzhodne Nemčije, Sovjetske zveze, Alžira, Tunizije, Italije, Norveške, Švedske, Finske, Danske, Francije, Nizozemske, Zah. Nemčije, Avstrije, Kube ter Jugoslavije. Poleg državne reprezentance bodo nastopala še moštva Slovenije, Srbije in Hrvatske.

Razpored etap:

26. 6. — Skopje — Priština, 113 km in Raška — Gornji Milanovac, 135 km
27. 6. — Gornji Milanovac — Beograd, 130 km
28. 6. — Bjelina — Tuzla, 70 km
29. 6. — Tuzla — Sarajevo, 127 km
30. 6. — Sarajevo — Jajce, 150 km
1. 7. — Jajce — Bihač, 170 km
2. 7. — Bihač — Crikvenica, 162 kilometrov
3. 7. — Crikvenica — Pulj, 140 km
4. 7. — Pulj — N. Gorica 164 km
5. 7. — Nova Gorica — Vršič, 109 km in Jesenice — Ljubljana, 65 km
6. 7. — Ljubljana — Zagreb 130 kilometrov

* * *

VIGNOLA, 24. — Enrico Paolini je ohranil naslov italijanskega kolesarskega prvaka po množičnem sprintu, ki je odločal v Vignoli o prvem mestu po skoraj 250 kilometrih tekmovanja. Paolini, lanskoletni prvak, je zmagal le za nekaj centimetrov pred svetovnim prvakom Gimondijem.

ATLETIKA

ATLETSKI POKAL SFRJ

V Skopju vrsta dobrih dosežkov

Menda nikoli finalno tekmovanje za atletski pokal Jugoslavije ni bilo tako uspešno kot letošnje. Poleg izrednega dosežka na 800 m po zaslugi Luciana Sušnja, so padli še državni rekordi na 1500 m za moške, v metu diska za ženske, na 400 m za ženske in na 3000 m zapreke.

Na progi 1500 metrov sta stari rekord popravila kar dva atleta. Molović se je žrtvoval za tovariše in je hitro vodil do 800 metrov, nakar je v ospredje prišel Božinović in zmagal s časom 3'40''4. Dokaj nepričakovano je iz ozadja prišel v zadnjem trenutku tudi Medjimurec in je dosegel le dve desetinki slabši čas. Sicer je bil ta tek najboljši, kar so jih kdaj tekli v Jugoslaviji. Andjelov je dosegel kot tretji 3'41''1, Celjan Svet pa 3'43''.

V skoku v višino in daljino sta se Temin in Stekić izkazala na normalnih dosežkih, metalci pa so bili na splošno v zamudi.

Za dva nadaljnja rekorda sta poskrbela Peter Svet in Jelica Pavličić. Svet je državnemu rekordu iz prejšnje nedelje odščipnil še nekaj in pristal pri 8'32''4, Pavličićeva pa je (kot lani na istem tekmovanju) popravila znamko na 400 m do 52''4. Še včeraj bi lahko ta rezultat prištevali med izredno dobre, novi svetovni rekord iz Poljske pa je dal tej razdalji povsem drugo dimenzijo.

Važno zmago je na 800 m iztrgala za Slovenijo Danica Urankar. V razburljivem finišu je prehitela tokrat v bolj odprtem boju dvakratno evropsko prvakinjo Vero Nikolić, ki je očitno na pragu dokončnega zatona.

V ekipni lestvici so slavili popolno zmagoslavje Beograjčani. Pri moških je že desetič zmagala Crvena zvezda, pri ženskah pa Partizan.

TONE SVETINA

STENA

124.

Naslednji dan je šel Joža na delo. Bilo je že na koncu delavnika, ko ga je poklical mojster, rekoč:

«Prišla sta reševalca, Gandi in Dereza.»

Gandi je napravil smrtno resen obraz, prav takšnega kot pri mrliču pod steno in dejal:

«Joža, v Vrata bo treba.»

Začuden je pogledal Derezo, ki je prav tako smrtno resno dejal:

«Nesreča je v steni!»

«Hudiča! Kdo pa se je ponesrečil?»

«Sloki je sporočil iz Vrat, da se Čop in Miha nista vrnila s triglavskega stebra in da sam preiskuje pod steno, kje bi ležala!»

Vsi trije so se veselo zasmejali.

«Gandi, ti kar sporoči nazaj, da sem danes že deset ton žice zmetal skozi stroj! In da je Miha rešil že tri kile aktov, ha ha!»

13

Minili sta dve leti. Nad gorami je ležala spokojna svetloba. Curki mesečine so lili z vzhodnih sten in presvetljevali korito kotline, obdane s svetlikajočim se snegom.

Miha in Joža sta se molče vzpenjala skozi Zgornjo Krmo na Triglav. V srcu jima je drhtela svečana tišina, nakovanke so grizle srež, ko sta se vijugasto vzpenjala mimo mrtvih straž macesnov na bele planjave med stenami.

Bila sta slabe volje. V dolino so vdrli Italijani in Nemci. Temne slutnje negotove prihodnosti so ju gnale v gore. V borih dveh tednih se je zgodilo toliko pomembnega, da so ob tem mahoma zbledela vsa gorska doživetja. Vojna se je končala, vojska pa je razpadla. Vojaki so zapustili drage utrdbe in se razbežali na svoje domove. Le neki vod planincev se je spopadel s prodirajočimi Italijani. Čez Karavanke so pritisnili nemški gorski lovci. Skozi dolino so se sprva vile dolge kolone črnookih in klepetavih italijanskih vojakov, ki pa so kmalu odšli — zamenjale so jih nemške čete. Sovražnik je bil kot poplava.

V Joževi zavesti je sovražnik obtičal, kot uničujoča kalna voda, pred katero se nimaš kam umakniti. Zavidal le drevju in kamenju, goram, ki so v mesečini mirno zrle na človeško zmedo.

Ob koncu prve svetovne vojne se je zgodilo, da je bil s fanti, ki so sneli nemško zastavo na železniški postaji in jo potem v neki kleti zažgali. Zdaj se je spet zgodilo, da je zgorela nemška zastava — tista s kljukastim križem — ki so jo sneli z nemškega poveljstva. Šele zdaj je cenil tišino gora, ko je skoraj oglušel od nemških maršev, škripanja tankovskih gosenic, ropota kamionov in vpitja. Prihajali so drugačni, kot so se pred dvajsetimi leti poslavljali od teh krajev.

Nemci, folksdočerji, so postali v zadnjih letih pred vojno predrzni. Nosili so bele dokolenke in rjave srajce — kot njihovi vzorniki v rajhu — in se pozdravljali s «heil Hitler». Joža se je nekega večera vrnil s prijatelji z gora in se žejen napotil v hotel na vrček piva. Tam pa je našel zbrano druščino nemčurjev. Za njim je vstopil rezek mladenič, eden od vodij petokolonašev, ki je imel na suknjiču pripeto značko pripadnikov nemške nacistične stranke. Čeprav je bil lokal poln Slovencev, je pozdravil z dvignjeno roko: «Heil Hitler». Joža je stopil k njemu, mu odtrgal značko, jo pohodil in mu prisolil dve krepki zaušnici. Nemčurji so ostrmeli. Povedal jim je, naj se ne napihujejo in ne mislijo, da so v rajhu. «Tukaj je Jugoslavija!» je pribil.

Pred dvema dnevoma pa je srečal enega od kulturbundovcev, ki so bili takrat v hotelu. Bil je v rjavi srajci, s kljukastim križem na rokavu in pištolo za pasom. Potuhnjen kočevski Nemec, ki ni prej pomenil nič, zdaj pa se je takoj napravil važnega ...

«Čop, zdaj boš videl hudiča! Odklenkalo ti je! Jutri pridemo pote! Ne boš se dolgo šopiril po mestu, v gorah pa nikoli več! Zapomnil si boš, kdaj si našemu vodji odtrgal strankin znak!»

Najraje bi ga bil kresnil bo zobeh, pa je bilo na ulici vse polno nemških vojakov.

Pod noč je prišel Miha, ves zbegan. Zvedel je, da bodo Nemci v kratkem začeli ljudi seliti in zapirati, vse narodnjake da bodo odpeljali v Srbijo ali pa v taborišča. Kam naj bi se človek umaknil pred njimi! V nebo! Pod zemljo? Povsod je mrgolelo vojaštva.

Joža se je moral vdati v usodo. Samo Triglav si je želel še enkrat videti, preden pridejo ponj, potem pa naj se zgodi karkoli. Bal se je Kočevarjeve grožnje, čeprav so nemški zaupniki govorili po tovarni: «Tebi, Čop, se ni treba bati Nemcev. Delavec si. Tovarna bo zdaj delala za nemško vojsko in vedno več delavcev bodo potrebovali. Le gospodo in komuniste bodo razgnali.» Toda on je slutil, da ga ne bodo pustili pri miru; pa tudi Miha je bil kot odvetnik na seznamu preganjanih. Triglav naj jima da moči, da bi prestala to preizkušnjo. Ni zaman svaril Klement Jug, naj se pripravljajo na težave. Zdaj so težave tu, država je razpadla, voditelji so pobegnili, narod pa je ostal sam, izročen na milost in nemilost maščevalnim Nemcem.

Prenočila sta v Staničevi koči, naslednji dan pa sta s triglavskega ledenika po strmem ledenem jeziku naskočila greben in se odpravila na vrh. Sonce je rahlo grelo, dereze so prijemale v strmal. Navezana sta si pomagala s cepini. Tudi v teh višinah je bila samota kaj trpka ob misli, da sta samo za kakšen dan pobegnila iz kletke, v katero se bosta morala vrniti prej ali slej.

Med samoprevaro in lažjo je malo razlike. Včasih so govorili, da stena kaznuje vsako pomoto, zdaj pa sta bila priča, kako čas kaznuje narod, ki se uspava. Do resnice prihajamo prek napak, toda kakšna bo cena za te napake? Nabrž strašna!

Prepadi so rastli pod nogami. Toda kaj je ta nevarnost proti tisti, ki jih čaka v dolini? Aljaž je že zdavnaj umrl, njegov stolp pa je povsem zasnežen. V grobu bi se obrnil, če bi vedel, kaj je prišlo nad njegove ljudi.

S cepini sta razkopala sneg in sedla vsak na svoj nahrbtnik. Razkošna sinjina brez sapice je lebdela v pramenih sonca. Venci belih gora pa so se izgubljali proti morju. Velika voda je bila daleč, samo lesketajoča ploskev, in za njo daljnji svet, ki jih je prepustil usodi, da stoje nemočni pred strašnim, stoletnim sovražnikom. Toda ta sveta gora še ni bila zavzeta. Od Triglava pa do Urala in Vladivostoka utripa na milijone src, ki se ne bodo vdala.

Jedla sta kruh, slanino in pila črno kavo. Menila sta se v skopih stavkih, kaj napraviti. Nesmiselno je razpirati umazane zavese preteklosti in iskati krivdo za to, da so domovino tako naglo preplavili tujci.

Toda tesnoba je vseeno lezla vanju ... Svet okoli njiju se je bleščal, bel in samoten. V daljave se je razprostirala slovenska zemlja, surovo oskrunjena in ponižana. Miha je pravil, da je slišal, kako nameravajo Nemci preseliti vse Slovence nekam v Ukrajino.

(Nadaljevanje sledi)

10. SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO V ZAHODNI NEMČIJI

Poljska izločila Italijo

Razen Zoffa, Facchettija, Mazzole in Burgnicha je celotno italijansko moštvo igralo slabo - Poleg Poljakov so se v nedeljo uvrstile v polfinalno kolo še Nizozemska, Švedska in Argentina

Poljska — Italija 2:1 (2:0)

ITALIJA: Zoff, Spinosi, Facchetti, Benetti, Morini, Burgnich (Wilson), Causio, Capello, Chinaglia, (Boninsegna), Anastasi, Mazzola.

POLJSKA: Tomaszewski, Szymanovski, Gorgon, Musial, Zmuda, Deyna, Kasperczak, Masczyk, Lato, Szarmach, Cmvirkiewicz, Gadocha.

SODNIK: Weyland (ZRN).

GLEDALCEV: 70.000.

STRELCI: Szarmach (39.), Deyna (44.) in Capello (85.).

Italija je izpadla. To je grenka ugotovitev, s katero se je moralo v nedeljo sprijazniti na milijone italijanskih ljubiteljev nogometa pred televizijskimi sprejemniki ter 50.000 tistih, ki so z vsemi mogočimi sredstvi prihiteli v Stuttgart, da bi neposredno podprli «azzurre» v njihovem boju za vstop v polfinalno skupino. Toda nič ni pomagalo. Niti prizadevanje igralcev, niti vse taktične zamisli vodstva, niti navijanje navijačev ni pomagalo italijanski reprezentanci do vstopa v višje kolo.

Poljaki so (čeprav so imeli napredovanje že zagotovljeno) zaigrali tako, kot v prejšnjih srečanjih. Bili so popolni gospodarji igrišča, razpolagali so s svojimi nasprotniki kot so hoteli in so si v bistvu zagotovili zmago že v prvem polčasu. Ker so obenem Argentinci visoko odpravili Haiti so s prednostjo enega samega gola (v razliki med danimi in doseženimi) izločili Italijo.

Ker z igro, ki so jo «azzurri» pokazali na SP, proti Poljakom skoraj ni bilo mogoče zmagati in niti ne remizirati (pač bi bil lahko poraz še hujši, saj so le Zoff, Burgnich, Mazzola in Facchetti izpolnili pričakovanja, vsi ostali pa so krepko odpovedali), se je v bistvu izkazalo, da si je Italija zapravila napredovanje v tekmi s skromnim Haitijem, katerega je premagala le s 3:1, ko je imela priložnost zagotoviti si mnogo višjo zmago. V bistvu jo je torej pokopal gol, ki ga je v tej tekmi dal Sanon in tako se je nekako ponovno zgodilo, da je enajsterica «azzurrov» izpadla iz svetovnega prvenstva zaradi šibke enajsterice, novinca na SP, oz. bolje rečeno, zaradi strahu pred porazom z drugorazrednim moštvom, kot se je pred leti zgodilo v tekmi s Korejo.

Zmaga Poljske nad Italijo, nad svetovnim prvakom, predstavlja torej doslej največje presenečenje tega SP. Presenečenje pa le za tistega, ki s stanjem v tej reprezentanci ni bil podrobneje seznanjen. Dejansko pa presenečenje niti ni bilo, ampak je lahko tak dogodek pričakoval vsakdo, kdor je vsaj malo trezno presojal to, kar se v zadnjih letih dogaja v italijanski reprezentanci in v vsem nogometu v tej državi sploh.

Ugotovitev, da je italijanska reprezentanca stara je le ena izmed mnogih, kot je tudi ta, da igrajo njeni člani počasi, nekoliko staromodno, neprivlačno, da preveč štedijo svoje (dragocene!) noge. Italija je torej s vojim nogometom v zaostanku za splošnim razvojem v tej igri.

Toda kje so vzroki?

Nedvomno v tem, da je igra reprezentance le veren odraz celotnega italijanskega nogometa, tega pa močno pogojujejo veliki denarni interesi, ki se spletajo okrog igralcev, klubov in ligaških tekmovanj samih. Igra sama je bila potisnjena precej na rob vsebina dela v raznih klubih, oz. je bila povsem podrejena rezultatu. Ta mora biti za vsako ceno pozitiven. In ker je po splošnem pravilu pozitiven vsak izid, ki ni negativen (torej je pozitiven tudi remi), je postala bitka

za remi enakovredna bitki za zmago, le da jo je mnogo lažje uspešno izbojevati, kot dve točki. Dovolj je ne prejeti gola, torej se le braniti in razbijati igro nasprotnika, ni pa nujno napadati.

S tako miselnostjo se nogometni strokovnjaki v drugih državah ne strinjajo, svoje ekipe so zato pripravljali z drugačnimi kriteriji in rezultate vsega tega smo videli. Italija je predčasno pospravila kovčke in zapustila prizorišče SP.

In kaj zdaj?

Stuttgartsko «šolo» bo pač treba sprejeti realno, brez dramatiziranja in se iz nje nekaj naučiti, nato pa ukrepati. Italija ima vsekakor dovolj sposobnih igralcev in strokovnjakov, ki bi lahko v kratkem času «azzurrom» povrnili blesk, ki so si ga pridobili v preteklih letih. To pa le v primeru, če ne bodo, seveda, razni «stranski» interesi prevladali nad kakovostjo nogometne igre same. Upajmo da ne bodo!

Švedska — Urugvaj 3:0 (0:0)

URUGVAJ: Mazurkiewicz, Garisto, Forlan, Jauergui, Pavoni, Rocha, Milar, Morena, Mantegazza, Corbo.

ŠVEDSKA: Hellström, Grip, Karlsson, Nordquist, Andersson, Grahn, Bo Larsson, Kindwall, Sandberg, Edström, Magnusson.

STRELCA: Edström (50. in 79.), Sandberg (74.).

SODNIK: Linemayer (Avstralija).

GLEDALCEV: 25.000.

Ker sta bili v tem srečanju obe ekipi še vedno kandidat za izpad (ali napredovanje) sta obe igrali vse na vse. V prvem delu igre sta si bili še nekoliko enakovredni, vsaj po številu (zapravljenih) priložnosti, toda v nadaljevanju tekme je prišla do izraza odlična igra švedskega napada, ki se je razigral in je dobesedno «pohodil» bivše svetovne prvake. Švedi so pokazali, da imajo po daljšem času zopet izvrstno ekipo, ki se je povsem zasluženo uvrstila v polfinalni del tekmovanja.

Argentina — Haiti 4:1(2:0)

ARGENTINA: Carnevali, Glaria, Perfumo, Heredia, Sa, Telch, Babington, Ayala, Yazalde, Housemann, Kempes.

HAITI: Francillon, Bayonne, Augusto, Vorbe, Nazaire, E. Joseph, Antoine, Desir, G. Saint-Vil, Francois, Sanon.

SODNIK: Ibanez (Španija)

STRELCI: Kempes (8.), Housemann (18.), Ayala (58.), Sanon (62.), Yazalde (70.).

Usoda Argentine je bila povsem odvisna od izida tekme med Poljsko in Italijo. Ko so Argentinci preko radia izvedeli, da Italijani zgubljajo (ter so ob poločasu srečanje ob izidu 0:2 tudi dejansko že zgubili), so pritisnili na vso moč in uspeli. Tekma se je skoraj ves čas odvijala le pred enimi vrati. Haiti pa je le od časa do časa sprožil kak protinapad. Latinskoameriški derbi se je odvijal odločno v korist Argentincev, ki so igrali učinkovito, ter so dosegli toliko golov, da jim je izid zagotovil napredovanje v finalno skupino. In to zasluženo.

Nizozemska — Bolgarija 4:1 (2:0)

NIZOZEMSKA: Jongbloed, Suurbier, Haan, Rijsbergen (Israel), Krol, Jansen, Neeskens, Van Hanegem (Rep), Rensenbrik, Cruyff.

BOLGARIJA: Stajkov, Vasilev, Ivkov, Velikov, Kolev Penev, Vojkov, Bonev, Denev, Stojanov (Uskajtor) Panov (Barisov).

SODNIK: Baškov (Avstralija)

GLEDALCEV: 60.000

STRELCI: Neeskens (7. in 45. — obakrat 11-m), Rep (72.), Krol (80. — avtogol) in De Jong (88.).

Ker bi lahko tudi v tej tekmi izpadli obe najsterici (v primeru poraza) sta že od začetka igrali borbeno in sta prikazali lep nogomet. Hitre akcije so se menjavale na obeh straneh, zlasti v prvem delu srečanja. Obe ekipi sta imeli številne odlične priložnosti, le da so imeli Nizozemci več pobude in so bili točnejši pri strelih. Bolgari nikakor niso igrali podrejene vloge a so kljub svoji odlični igri ostali premagani. Tako so bili izločeni s svetovnega prvenstva, na katerem (enako kot na prejšnjih treh, na katerih so sodelovali) niso dosegli niti ene same zmage.

POTEK PRVEGA DELA PRVENSTVA IN KONČNE LESTVICE

1. SKUPINA

1. KOLO
Zah. Nemčija — Čile 1:0
Vzh. Nemčija — Avstralija 2:0
2. KOLO
Zah. Nemčija — Avstralija 3:0
Vzh. Nemčija — Čile 1:0
3. KOLO
Čile — Avstralija 0:0
Z. Nemčija — V. Nemčija 0:1

LESTVICA

Vzh. Nemčija	3	2	1	0	4	1	5
Zah. Nemčija	3	2	0	1	4	1	4
Čile	3	0	2	1	1	2	2
Avstralija	3	0	1	2	0	5	1

2. SKUPINA

1. KOLO
Jugoslavija — Brazilija 0:0
Škotska — Zaire 2:0
2. KOLO
Jugoslavija — Zaire 9:0
Škotska — Brazilija 0:0
3. KOLO
Jugoslavija — Škotska 1:1
Brazilija — Zaire 3:0

LESTVICA

Jugoslavija	3	1	2	0	10	1	4
Brazilija	3	1	2	0	3	0	4
Škotska	3	1	2	0	3	1	4
Zaire	3	0	0	3	0	14	0

3. SKUPINA

1. KOLO
Nizozemska — Urugvaj 2:0
Švedska — Bolgarija 0:0
2. KOLO
Nizozemska — Švedska 0:0
Urugvaj — Bolgarija 1:1
3. KOLO
Nizozemska —Bolgarija 4:1
Urugvaj — Švedska 0:3

LESTVICA

Nizozemska	3	2	1	0	6	1	5
Švedska	3	1	2	0	3	0	4
Bolgarija	3	0	2	1	1	4	2
Urugvaj	3	0	1	2	1	6	1

4. SKUPINA

1. KOLO
Poljska — Argentina 3:2
Italija — Haiti 3:1
2. KOLO
Italija — Argentina 1:1
Poljska — Haiti 7:0
3. KOLO
Poljska — Italija 2:1
Argentina — Haiti 4:1

LESTVICA

Poljska	3	3	0	0	12	3	6
Argentina	3	1	1	1	7	5	3
Italija	3	1	1	1	5	4	3
Haiti	3	0	0	3	2	14	0

ATLETIKA

V okviru «Memoriala Kuszoczinskega»

Irena Kirszenstein-Szewinska pretekla 400 m v manj kot 50"

Kot prvi ženski na svetu ji je uspelo premagati to «čarobno» mejo

Skoraj logičen je bil novi rekord Irene Szewinske - Kirszenstein v teku na 400 m. Po izrednem času 22" na 200 metrov in po poskusih iz lanske ter letošnje sezone na daljši razdalji je bilo na dlani, da bo prvi resnejši tek dal tudi nov svetovni rekord. Čas 49"9 je vsekakor izreden, saj je stari rekord Jamajčanke Neufville in vzhodne Nemke Zajhrt znašal 51".

V izbiri panoge za evropsko prvenstvo ima sedaj Poljakinja precej več možnosti prav na tej razdalji, ker je na 200 metrih pričakovati še vedno ponoven vzpon Stecherjeve.

Na tekmovanju v Varšavi se je odlikoval tudi Italijan Fava, ki je drugič v enem tednu popravil državni rekord na 3000 m čez zapreke. Doseženi čas 8'23"4 mu je prinesel v tekmovanju le tretje mesto za domačinom Malinowskim in Japoncem Koyamo, vendar tudi 10. mesto na svetovni lestvici.

Na istem tekmovanju so se odlikovali še Kodejš (ČSSR), 400 m ovire v 49"5, Leonard (Kuba), 100 m 10"1, brata Wodzynski (Poljska) oba 13"7 na 110 m ovire in Novakova (Poljska) 100 m ovire v 12"5.

* * *

Na ameriškem prvenstvu je skušal Rick Wohlhuter postaviti tudi na 800 metrih nov uradni svetovni rekord, ki mu praktično že pripada zaradi odbitih 7 desetink sekunde na času 880 jardov (1'43"4). Američan je dosegel še vedno odličen čas 1'43"9, uradni rekord Fiasconara pa ostane še vedno veljaven.

Poleg izenačenega rekorda na 100 metrih (Williams 9"9) so na ameriškem prvenstvu dosegli zelo dobre znamke še: Dixon (N. Zelandija) 1500 m v 3'37"5, Bolding 400 m ovire 48"9, Roberts Palica 5,33 m, Feuerbach 21.58 m in Woods 21,40 m v krogli in Colson 85,54 m v kopju.

Dobri časi v teku preko ovir

Iz dveh tekmovanj v naši deželi sta za domačo atletiko pomembna le dva časa v tekih preko ovir. Za oba je preskrbel Duško Švab, ki je lahko posebno zadovoljen s časom 57"7 na 400 metrov, kar je le desetinko sekunde nad osebnim rekordom izpred treh let.

Švab je srečno poskusil tudi na krajši razdalji in je bil tudi v tej panogi za desetinko sekunde počasnejši. Dosegel je čas 16"9.

* * *

Tekmovanja v naši deželi so bila tokrat bolj skromno zasedena, ker so se vsi najboljši mladinci udeležili državnega prvenstva v Turinu. Najboljši so bili tako naraščajniki. Caruso je 200 m pretekel v 22'2. Zecchi je sunil kroglo do 17,15 m, Di Giorgio pa je skočil v višino točno 2 metra.

V članski konkurenci se je odlikoval Belladonna. V daljino je skočil 7,01 m. Dober je bil Pecorari s časom 15"7 na 110 m čez ovire.

Na mladinskem prvenstvu samem so atleti iz Furlanije dosegli 4 tretja mesta: Giavedoni (54"7) na 400 m čez ovire, Zonta (14,57 m) v troskoku, Ottomeni (25"8) 200 m ženske in De Luca (156 cm) v skoku v višino za ženske. Boljši je bil Barella v skoku s palico. Dosegel je drugo mesto z rezultatom 4,40 m.

Na državnem prvestvu je bil posebno kvaliteten skok v višino. Ferrari je ponovno popravil mladinski rekord do 218 cm, Bergamo pa osebnega do 216 cm. Odlični so bili tudi skakalci iz naše dežele. Nonino je dosegel 208 cm, Bruni pa 205 cm.

k. b.

TOTIP

1. —	1. Cumberland	2
	2. Vallone	1
2. —	1. Toiano	2
	2. Madach	X
3. —	1. Eniano	X
	2. Luminello	1
4. —	1. Tiempo	2
	2. Critodemo	X
5. —	1. Gondola	X
	2. Labrador	X
6. —	1. Bruzo	1
	2. Myrtus	X

KVOTE
12 — 2.317.033 lir
11 — 169.500 lir
10 — 16.400 lir

PO ZAKLJUČKU PRVEGA DELA SVETOVNEGA PRVENSTVA

Evropske enajsterice letos boljše od latinskoameriških

Med osmimi polfinalisti ni absolutnega favorita za končno zmago - Največ možnosti ima ZRN

Prvi del SP je za nami. Kakšen je obračun? Oglejmo si ga.

Od devetih evropskih ekip so izpadle tri (33 odst.), od petih latinskoameriških prav tako tri (60 odst.), od ostalih pa vse, oz. obe: Avstralija in Zaire.

V polfinalnem delu tekmovanja bomo torej videli med osmimi ekipami kar šest evropskih (75 odst.) in le dve južnoameriški (25 odst.), pa še ti (Argentina in Brazilija) sta se uvrstili z veliko težavo in s precejšnjo mero sreče.

Pri naših računih nas zanimata le skupini evropskih in južnoameriških reprezentanc, saj v ostalih državah nogomet še ne more enakopravno meriti svojih sil z Evropo in Latinsko Ameriko. Evropske ekipe so dosegle in prejele gole v razmerju 49:17, latinskoameriške pa 14:27. Povpreček na vsako ekipo znaša torej 5,9:1,9 za Evropo in 2,8:5,4 za Latinsko Ameriko. Če pa izračunamo kako so poprečno padali goli v vsaki tekmi, potem izračunamo, da so Evropejke zmagovale z 1,9:0,3, Američanke pa zgubljale z 0.9:1,8.

Če k temu dodamo še podatek, da so med prvimi enajstimi strelci, ki so dosegli vsaj dva gola ali več, le trije iz Latinske Amerike (in še ti si delijo šele peto mesto) skoraj ne more biti dvoma o tem, da je dosedanji del SP pokazal odločno premoč evropskega nogometa. To pa tem bolj, ker ta podatek potrjuje tudi kakovost igre posameznih reprezentanc, med katerimi sta Argentina in (zlasti) Brazilija krepko razočarali (še posebno če pomislimo, da je zadnja prišla v ZRN z etiketo svetovnega prvaka).

Poglejmo si dosedanji del prvenstva še po posameznih skupinah. Največ golov je padlo v četrti (PO — AR — IT — HA) in sicer 26, najmanj pa v prvi (NDR — ZRN — ČI — AV), namreč le 9. V 3. skupini (NI — ŠV — BO — UR) so dosegli 12 golov, v 2. skupini (JU — BR — ŠK ZA) pa 16.

Največ golov je dala Poljska (12), nato pa Jugoslavija (10), Argentina (7), Nizozemska (6) itd.

Največ golov sta prejela Zaire in Haiti (14), nato pa Uragvaj (6). Nobenega gola nista dosegla Zaire in Avstralija. Edina vratarja, ki nista prejela doslej še nobenega gola, sta branila brazilska in nizozemska vrata. Kaj lahko torej pričakujemo od nadaljnjega dela tega prvenstva, če ga ocenjujemo s stališča doseženih podatkov?

Gotovo je le to, da so bile doslej evropske ekipe bolje pripravljene od južnoameriških in bodo verjetno tudi odslej igrale vidnejšo vlogo. Zahodni Nemci ostajajo glavni favoriti, vendar se bodo morali za dosego končne zmage še pošteno spotiti. V svoji skupini ne bodo imeli pred vstopom v finale nobenega lahkega nasprotnika. Najtežji bo verjetno Jugoslavija, nato pa po vrstnem redu Poljska in Švedska.

V drugi skupini Brazilija z dosedanjo igro ne bo mogla upati na kdove kaj. Vzhodni Nemci so v tekmi s svojimi zahodnimi sosedi zablesteli in - kdo ve - zgodi se lahko marsikaj. Večjih možnosti, verjetno nima Argentina, Nizozemci pa so ekipa, ki je sposobna tako presenetiti, kot razočarati. Vsekakor, če bi 7. julija videli na igrišču ZRN (zlasti ker je domačin), NDR, Jugoslavijo in Nizozemsko, bi to ne bilo ravno veliko presenečenje. Absolutnega favorita pa ni.

Polfinalno kolo

Obe polfinalni koli bosta sestavljeni takole:

Skupina A
VZHODNA NEMČIJA
BRAZILIJA
NIZOZEMSKA
ARGENTINA

Skupina B
ZAHODNA NEMČIJA
JUGOSLAVIJA
ŠVEDSKA
POLJSKA

Urnik posameznih srečanj je naslednji:

1. kolo — sreda, 26. junija

Skupina A
GELSENKIRCHEN (20.30):
Nizozemska — Argentina
HANNOVER (20.30):
Brazilija — Vzhodna Nemčija

Skupina B
DÜSSELDORF (17.00):
Jugoslavija — Zahodna Nemčija
STUTTGART (20.30):
Švedska — Poljska

2. kolo — nedelja, 30. junija

Skupina A
GELSENKIRCHEN (17.00):
Vzhodna Nemčija — Nizozemska
HANNOVER (17.00):
Argentina — Brazilija

Skupina B
DÜSSELDORF (20.30):
Zahodna Nemčija — Švedska
FRANKFURT (17.00):
Poljska — Jugoslavija

3. kolo — Sreda, 3. julija

Skupina A
DORTMUND (20.30):
Nizozemska — Brazilija
GELSENKIRCHEN (20.30):
Argentina — Vzhodna Nemčija

Skupina B
DÜSSELDORF (20.30):
Švedska — Jugoslavija
FRANKFURT (17.00):
Poljska — Zahodna Nemčija

Tako je eden izmed navijačev pozdravil napredovanje Jugoslavije v polfinale

ATLETIKA

POGOVOR Z JUGOSLOVANSKIM REKORDERJEM SUŠNJEM:

«Računam s svojo osnovno brzino»

Po mnenju strokovnjakov ima na «atletski borzi» trenutno 20 odstotkov možnosti za zmago

Že dve leti je Luciano Sušanj pojem za jugoslovansko moško atletiko. Njegov vzpon ni bil vrtoglav in niti sedanji suhi rezultati ga še ne postavljajo na tako visoko mesto kot pa ga v resnici cenijo strokovnjaki in tekmeci.

Poleg njegovih tekaških zmogljivosti, ki so že na zelo visoki ravni, je prava moč Sušnja v inteligentni

Sušanj je v nedeljo v finalu jugoslovanskega atletskega pokala že tretjič v letošnji sezoni popravil jugoslovanski državni rekord v teku na 800 m. To prvo je pretekel v 1'45"1. Prejšnji rekord je bil 1'46"4.

Novi Sušnjev čas je svetovne vrednosti, saj je le za 1"4 slabši od svetovnega rekorda Italijana Fiasconara.

pripravi in taktični izvedbi tekov. Nedvomno ga iz borbe za prvo mesto na 800 m letošnjega EP v Rimu lahko vrže le kaka nezgoda.

Luciano Sušenj je doma z Reke, kjer se je rodil 10. 11. 1948. Visok je 186 cm, njegova standardna teža je 75 kg. Je absolvent na pedagoški akademiji, oženjen in oče 6-mesečnega Andreja. K atletiki je pristopil razmeroma pozno: pri 17 letih. Prej je igral nogomet. Sprva sploh ni imel trenerja, vendar se je odlikoval že med mladinci. Leta 1969 pa se je pod vodstvom trenerja Kirina razvil v najmočnejšega Jugoslovana na 400 metrov in je zmagal na državnem prvenstvu (47"7) in na balkanskih igrah (47"8). Startal je tudi na EP v Atenah in izpadel zaradi... strahu. Prav ob startu je namreč skočil s palico domačin Papanikolau in gledalci so bučno zakričali...

Leto 1970 je bilo povsem negativno. Ponovno je bil brez trenerja, na Kantridi pa so ga pustili trenirati le 3-krat tedensko. Pustil je atletiko in se vrnil k nogometu. Naslednje leto je Reka dobila tartan, domača atletika pa tudi dobrega trenerja Željka Leskovca iz Osijeka, ki ima največ zaslug za vrnitev Sušnja k atletiki. Rezultati so se kmalu izboljšali in ob koncu sezone so znašali 10"6 na 100 m, 21"4 na 200 m in 46"8 na 400 m. Sušanj je bil drugi na državnem prvenstvu, vendar ponovno balkanski prvak. EP v Helsinkih se ni udeležil. Ostalo je bolj sveža snov za nadaljno seštevanje. Dovolj bo, da omenimo dve zmagi na EP v dvoranah (1973 na 400 m, letos pa na 800 m) in njegove sedanje osebne rekorde 100 m 10"4, 200 m 21", 400 m 45"9 (4-krat), 800 m 1'46"4 in 1500 m 3'45"5.

Za sprinterja je dokaj radikalen prehod na daljše proge zanimiv.

«Kje so vzroki za to spremembo?»

«Tek na 800 m je veliko bolj raznolik», se razvije dolg prijateljski pogovor. «400 m je treba začeti z vso silo, nadaljevati z vso silo in končati z močmi, ki še ostajajo. Zadoščenje je le v doseženem času.

Tek na 800 m omogoča bolj človeški stik s tekmeci. Teče se v skupini. V veliki meri se uporablja samostojne organizacijske in taktične sposobnosti. Na 800 m je zmaga že nekaj.»

«Se taktiko za neki tek lahko že prej določi in programira?»

«Če atlete, s katerimi bom tekmoval že poznam, si s trenerjem sestavim načrt teka, ki pa se po potrebi lahko spremeni. To v primeru, ko je bolj od časa važna zmaga. Za suh rezultat, rekord, se je treba pač naslanjati na lastni program treninga.»

Luciano Sušanj je na svoji fotografiji zapisal posvetilo bralcem Primorskega dnevnika

Kot zanimivost je treba omeniti, da ima Sušanj zgolj slučajno isti program treninga kot svetovni rekorder Fiasconaro. Poleg specifičnega treninga za hitrost obsega njegov delovni dan tudi «sprehod» kakih 8 - 10 km v zgodnjih jutranjih urah. Sušanj vstane že ob pol sedmih. Ritem teka kake 3'20" na kilometer. Sušanj meni, da je sedaj morda že sposoben časa 1'45" na 800 m.

«Moja glavna skrb je sedaj pridobitev vzdržljivosti. Naj zato ne presenečajo moji nastopi na 1500 m. Tej razdalji se ne nameravam posvetiti. Tekmujem zelo veliko, da bi se privadil na dolga tekmovanja, ki predvidevajo predteke, polfinale in finale.»

Sušanj bi se rad udeležil turneje po skandinavskih deželah (junija in julija), da bi si priboril izkušnje in spoznal nasprotnike. Njegov cilj je pač EP. Žal s to turnejo ne bo nič, ker ima dovolj tekmovanj tudi na domačih tleh. Na atletski «borzi» ima trenutno 20 odstotkov možnosti za zmago, kot tudi Anglež Carter. Bolj upoštevana sta Aržanov in Fiasconaro, vsak z 30 odstotki.

«Vstop v finale je moj minimalni cilj. Veliko računam na svojo osnovno brzino, ki je kljub preosnovi treninga verjetno se na 46" na 400 metrih».

«To seveda pomeni, da boste skušali rešiti tek v finišu? Kaj pa Aržanov?»

Ko se omeni Aržanova se obraz Sušnja razjasni. Odločno ga od vseh najbolj ceni. Sicer pa je njegov finale sestavljen iz Carterja, Aržanova, Fiasconara, Fromma, Philippa, Plachyja, Ovetta in sebe.

«Vasalo je treba prišteti med najnevarnejše kandidate, če bo tekel tudi na tej progi. Finci se pripravljajo skoraj samo na važna tekmovanja.»

«No, morda se bo Vasala odločil le za daljši tek. Kaj pa menite o Fiasconaru? Baje se pripravlja na skok do 1'42".

«Časi na EP niso odločilni. Tudi če bi njemu ali komu drugemu uspel tak podvig, bi jaz startal brez predsodkov. Trije teki v treh dneh niso mačje solze. Prvi utegne biti le formalnost, drugi pa je že nevaren. Fiasconaro je hiter, vendar izrazit tekač za enkratni tek.»

Sušanj se bo hitrosti posvetil v drugem delu programa treninga. Na 400 m na EP ne bo mogel nastopiti, ker se bo tekmovanje odvijalo istočasno z 800 m, vendar tudi ker...

«Na olimpijskih igrah v Münchnu sem videl kako tečejo en krog črnci in sem takoj uvidel, da tu nimam kaj iskati.»

«Kaj pa štafeta?»

«Škoda, da je šel Kocuvan med nogometaše. Z njim bi lahko tekli vsaj za tretje mesto, ker je letos lepo napredoval Cikić. Brez Kocuvana je sedaj četrti mož v zamudi.»

V dolgem pogovoru ni nikjer vtisa o precenjevanju, o kaki preveliki samozavesti, o negativnih posledicah atletske slave že dvakratnega evropskega dvoranskega prvaka. Sušanj je le kritik sebe in drugih. Nanj — k sreči — «škandalozni» tisk ne izvaja nobenega vpliva. Ne čuti se «odrešenika» domovine, čeprav se zaveda svoje odgovornosti.

«Veliko me je naučil primer Vere Nikolić v Mehiki, ki je povzročil po tolikšnem napihovanju pravo narodno tragedijo.»

Točen je pri tem vtis, da niso dosedanje zmage ničesar spremenile v življenju Sušnja. In nič se ne bo zgodilo če bo v Rimu prvi, drugi ali zadnji.

Še nekaj kratkih misli:

O amaterstvu:

«Vrhunski atlet ne more biti amater kot je hotel Brundage. Je pa velika razlika če kdo teče za denar, ali če uživa pomoč zato, da lahko teče.»

Kateri atletski dosežek ga je najbolj presenetil:

«8,90 m v daljino, čeprav sem nekje bral, da bi brez tistih ugodnih pogojev skok veljal pol metra manj. Sicer pa čas 43"8 Evansa na 400 m.»

Idealen atlet, vzornik:

«Aržanov, zaradi upornosti.»

Bi se za zmago dopingiral:

«Nemogoče.»

BRUNO KRIŽMAN

ZANDVOORT, 24. — Avstrijec Lauda je zmagal na ferrariju na mednarodni avtomobilski dirki formule 1, za «Veliko nagrado Nizozemske», ki je veljala za 8. vožnjo svetovnega prvenstva dirkačev. 2. je bil Regazzoni (ferrari), 3. Fittipaldi (mclaren) itd.

Skupna lestvica je po dosedanjih vožnjah taka:

1. Fittipaldi 31
2. Lauda 30
3. Regazzoni 28
4. Scheckter 23
5. Hailwood 12
6. Hulme in Depailler 11 itd.

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

IZIDI

Drava — Aluminij	5:1
Ljubljana — Železničar	0:0
Rudar — Koper	6:0
Kladivar — Šmartno	2:1
Slovan — Nafta	4:1
Izola — Slavija	3:0
Ilirija — Kovinar	5:3

LESTVICA

Rudar 37, Kladivar 36, Ljubljana 31, Železničar in Slovan 30, Ilirija 28, Koper 27, Slavija, Drava in Nafta 23, Izola in Kovinar 22, Šmartno 19, Aluminij 13.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica GORICA, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir.
Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan»
V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.— letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 50101-603-45361 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.

Stran 8 25. junija 1974 Odgovorni urednik Gorazd Vesel Izdaja in tiska ZTT - Trst

Dan Jugoslavije na velesejmu

V sredo je generalni konzulat SFRJ priredil v nekem tržaškem hotelu sprejem ob «Dnevu Jugoslavije» na Tržaškem veselejmu. Na sliki generalni konzul SFRJ v Trstu Trampuš, deželni odbornik Stopper, veleposlanik SFRJ v Rimu Pavičević in generalni vladni komisar prefekt Di Lorenzo.

S sobotne spominske svečanosti v tržaški Rižarni

Pogled na del občinstva (slika spodaj), ki se je v soboto udeležilo spominske svečanosti v Rižarni ob 30. obletnici začetka delovanja krematorija. Svečanost je bila bolj skromna v pričakovanju uradnega odprtja tega nacionalnega spomenika v prvi polovici oktobra ob navzočnosti predsednika republike. Rižarna je bila odprta ves dan in marsikdo, zlasti svojci žrtev (slika na levi strani) je prinesel šope cvetja.

Slovenski umetniki razstavljajo

V Prosvetnem domu na Opčinah so pred dnevi odprli razstavo Černigojevih, Hlavatyjevih, Palčičevih in Zajčevih del.

Razstava Černigojevih grafik v Tržaški knjigarni

V petek so v Tržaški knjigarni odprli razstavo konstruktivističnih Černigojevih grafik, ki jih je znani slovenski umetnik izdelal pred približno petdesetimi leti.

V nedeljo so kresovali v Šempolaju...

Kresovanje je eden izmed tistih starih običajev, ki jih Slovenci pogosto obujamo. Tako so letos kljub dežju kresovali tudi v Šempolaju, kjer so ta običaj izpopolnili z vrsto obrobnih prireditev. Med temi naj najprej omenimo nastop pevskega zbora «Rdeča zvezda» (desno). Zanimanje občinstva je vzbudila tudi tekma v igri «med dvema ognjema» med poročenimi in neporočenimi. Zmagali so poročeni, mlečnozobci pa so jih morali za kazen nesti na ramenih od igrišča do vaškega trga (spodaj).

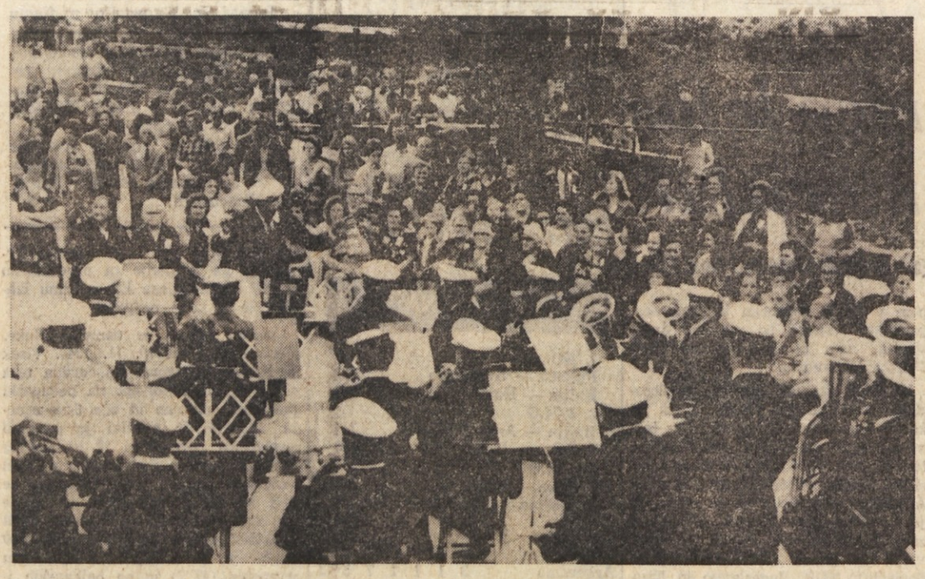
Nedvomno pa je bilo na šempolajskem kresovanju najzabavnejše tekmovanje, ki ga prikazuje gornja slika. Konkurenti so se morali z zvezanimi rokami pomeriti, kdo bo prej pojedel krožnik «paštašute».

...in pri Sv. Ivanu

Pri stari svetoivanski cerkvici so tudi letos s kresom opozorili, da je vaški patron že tu. Žal pa je zaradi slabega vremena odpadla prireditev na prostem, ki si jo je tako občinstvo ogledalo v koršičevi mizarski delavnici.

Uspela tradicionalna šagra «Na Jami» v Boljuncu

Mladina iz Boljunca je v sodelovanju s PD «France Prešeren» priredila tudi letos tradicionalno «Šagro na Jami». Številno občinstvo je poleg domačega pevskega zbora in tržaške folklorne skupine razveselila tudi godba na pihala iz Brega (zgoraj) ter pevski zbor in folklorna skupina osnovne šole iz Šmartnega pri Litiji (desno). Litijski otroci so ob obisku v Trstu v nedeljo dopoldne ob spomeniku na bazoviški gmajni s polaganjem cvetja in nastopom pevskega zbora počastili spomin na bazoviške žrtve (spodaj).

Kip Ivana Trinka v goriški šoli

V Ulici Randaccio v Gorici, kjer je nastanjena slovenska srednja šola «Ivan Trinko», so v nedeljo svečano odkrili doprsni Trinkov kip, ki ga je izdelal kipar Božo Pengov iz Ljubljane. Svečanosti so se udeležili zastopniki upravno-političnega ter kulturnega življenja. Na gornji sliki vidimo ob Trinkovem kipu zastopnika dveh generacij goriških Slovencev: dijaka Fabija Gergoleta iz Doberdoba ter starosto slovenskih šolnikov, upokojenega ravnatelja Antona Pavšiča. Uvodno besedo na nedeljski svečanosti je imela ravnateljica šole prof. Rožica Simčič - Lojkova (desno zgoraj). O človeškem liku pesnika in buditelja beneških Slovencev Ivana Trinka je govoril zgodovinar in Trinkov osebni prijatelj prof. Rado Bednarik (desno).

